

U S T A W A

z dnia <data wydania aktu> r.

o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) organy właściwe w sprawach ochrony ludności oraz ich zadania i zasady działania;
- 2) zasady i tryb realizacji zadań ochrony ludności w sytuacjach zagrożeń;
- 3) zasady działania organów administracji publicznej oraz zakres ograniczeń praw i wolności obywatelskich w czasie stanu klęski żywiołowej;
- 4) zasady funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 5) zasady rozpoznawania zagrożeń oraz ostrzegania, alarmowania i powiadamiania ludności;
- 6) szczególne rozwiązania w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej;
- 7) formy pomocy osobom fizycznym poszkodowanym wskutek wystąpienia klęski żywiołowej;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawę z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, ustawę z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 18 marca 2010 r. o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw aktywów państwowych oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych, ustawę z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, ustawę z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawę z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, ustawę z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, ustawę z dnia 5 sierpnia 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, ustawę z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych oraz ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych.

- 8) zasady wykonywania zadań obrony cywilnej;
- 9) zasady finansowania i zabezpieczenia logistycznego realizacji zadań ochrony ludności;
- 10) zasady określania infrastruktury krytycznej oraz obowiązki jej operatorów;
- 11) zasady współpracy międzynarodowej w obszarze ochrony ludności i zarządzania kryzysowego.

Art. 2. 1. Ochrona ludności stanowi system zintegrowanej działalności organów i zasobów ochrony ludności w czasie pokoju, stanów nadzwyczajnych klęski żywiołowej i innych stanów nadzwyczajnych mający na celu zapewnienie bezpieczeństwa ludności oraz mienia i infrastruktury w sytuacji wystąpienia zagrożenia naturalnego lub wywołanego działalnością człowieka, przez zapewnienie środków ochrony życia, zdrowia ludzi, mienia, infrastruktury, dziedzictwa kulturowego oraz środowiska.

2. Zarządzanie kryzysowe to działalność organów administracji publicznej będąca elementem ochrony ludności, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym (faza zapobiegania), przygotowaniu do przejmowania kontroli nad sytuacjami kryzysowymi w drodze zaplanowanych działań (faza przygotowania), reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych (faza reagowania) oraz na usuwaniu ich skutków i odtwarzaniu zasobów oraz infrastruktury, w tym obiektów i systemów ważnych ze względu na bezpieczeństwo państwa (faza odbudowy).

3. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy, będący elementem ochrony ludności, stanowi integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmując w celu ratowania życia, zdrowia, mienia, dziedzictwa kulturowego lub środowiska, prognozowanie, przeciwdziałanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.

Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) akcji ratowniczej – należy przez to rozumieć ogół skoordynowanych pod jednolitym kierownictwem przedsięwzięć organizacyjnych, ratowniczych, zabezpieczających i logistycznych, realizowanych przez zasoby podmiotów ratowniczych współdziałających, w celu likwidacji zagrożeń lub minimalizacji ich skutków;
- 2) ALERCIE SMS – należy przez to rozumieć rządowy system ostrzegania, alarmowania i powiadamiania ludności o zagrożeniach w postaci wiadomości tekstowych SMS z wykorzystaniem operatorów ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 poz. 1648);

- 3) awarii technicznej – należy przez to rozumieć gwałtowne, nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, urządzenia technicznego lub systemu urządzeń technicznych, powodujące przerwę w ich użytkowaniu lub utratę ich właściwości, w tym wskutek zdarzeń w cyberprzestrzeni;
- 4) infrastrukturze krytycznej – należy przez to rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład, powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla funkcjonowania państwa i zapewnienia ciągłości dostarczania usług służących zaspokajaniu niezbędnych potrzeb ludności;
- 5) europejskiej infrastrukturze krytycznej – należy przez to rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia i instalacje kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców, wyznaczone w zakresie systemów zaopatrzenia w energię elektryczną, ropę naftową, gaz ziemny oraz transportu drogowego, kolejowego, lotniczego, wodnego śródlądowego, żeglugi oceanicznej, żeglugi morskiej bliskiego zasięgu i portów, zlokalizowane na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, których zakłócenie lub zniszczenie miałyby istotny wpływ na co najmniej dwa państwa członkowskie;
- 6) formacjach obrony cywilnej – należy przez to rozumieć podstawowe jednostki organizacyjne obrony cywilnej, tworzone przez organy administracji publicznej, a także przedsiębiorców, przeznaczone do wykonywania zadań obrony cywilnej;
- 7) katastrofie naturalnej – należy przez to rozumieć zdarzenie związane z działaniem sił natury, w szczególności wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu;
- 8) klęsce żywiołowej – należy przez to rozumieć katastrofę naturalną lub awarię techniczną, której skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu, dziedzictwu kulturowemu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie zapewnione tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem;

- 9) operatorze infrastruktury krytycznej – należy przez to rozumieć właściciela, posiadacza samoistnego lub posiadacza zależnego obiektu, urządzenia, instalacji lub operatora usługi, które mają kluczowe znaczenie dla utrzymania krytycznej działalności społecznej lub gospodarczej i są wymienione w wykazie usług kluczowych;
- 10) podmiotach ochrony ludności – należy przez to rozumieć instytucje publiczne i osoby prawne działające na rzecz ochrony ludności, w szczególności organy administracji publicznej, jednostki samorządu terytorialnego, służby, inspekcje, straże, podmioty lecznicze, a także organizacje pozarządowe i przedsiębiorstwa;
- 11) pomocy doraźnej – należy przez to rozumieć tymczasowe zakwaterowanie, ukrycie, zaopatrzenie w niezbędne do zabezpieczenia potrzeb bytowych środki pierwszej potrzeby, w tym żywność, wodę, energię, odzież, zapewnienie podstawowych warunków sanitarnych w początkowej fazie działań ratowniczych do czasu objęcia poszkodowanych lub ewakuowanych innymi rodzajami pomocy;
- 12) Regionalny System Ostrzegania (RSO) – należy przez to rozumieć rządowy, jednolity w skali kraju system ostrzegania, alarmowania i powiadamiania o zagrożeniu, w szczególności z wykorzystaniem oprogramowania przeznaczonego na urządzenia mobilne i strony internetowe oraz radia i telewizji, z wyłączeniem ALERTU SMS;
- 13) ratownictwie medycznym – należy przez to rozumieć zorganizowane działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia, realizowane przez podmioty lecznicze jako świadczenia zdrowotne oraz przez podmioty, które w ramach swoich zadań ustawowych lub statutowych są obowiązane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 14) sytuacji kryzysowej – należy przez to rozumieć stan wpływający negatywnie na poziom bezpieczeństwa państwa, ludzi lub środowiska, wywołujący znaczne ograniczenia w działaniu organów administracji publicznej ze względu na wyczerpanie się posiadanych zasobów ochrony ludności w określonym miejscu i czasie;
- 15) zasobach ochrony ludności – należy przez to rozumieć siły i środki, które są przeznaczone do realizacji zadań w ramach ochrony ludności.

Rozdział 2

Zadania i organy ochrony ludności

Art. 4. Do zadań realizowanych w ramach ochrony ludności należy:

- 1) w fazie zapobiegania:
 - a) prognozowanie i monitorowanie możliwości wystąpienia zagrożeń, w szczególności chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, epidemicznych, epizootycznych, epifitozycznych, hydrologicznych, geologicznych, meteorologicznych, pożarów wielkopowierzchniowych, awarii systemów dostaw energii i wody, katastrof budowlanych, katastrof komunikacyjnych, zdarzeń o charakterze terrorystycznym i ataków na systemy teleinformatyczne,
 - b) przeciwdziałanie występowaniu zagrożeń, w tym ostrzeganie i powiadamianie ludności;
- 2) w fazie przygotowania:
 - a) przygotowanie organizacyjne lub rzeczowe do reagowania na zagrożenia, w tym planowanie i przygotowanie warunków do ewakuacji ludności, miejsc czasowego schronienia, zabezpieczanie mienia i dóbr kultury oraz tworzenie rezerw materiałowych i finansowych służących ochronie ludności,
 - b) edukacja w zakresie ochrony ludności, w tym szkolenia dla ludności i podmiotów ochrony ludności,
 - c) planowanie i przygotowanie zasobów ochrony ludności do wykonywania zadań obrony cywilnej,
 - d) organizowanie i udział w ćwiczeniach przygotowujących ludność i te podmioty do działania w przypadku wystąpienia zagrożenia oraz w szkoleniach teoretycznych i praktycznych, w szczególności w zakresie samoobrony;
- 3) w fazie reagowania:
 - a) rozpoznanie i ocena zagrożenia, w tym wskazywanie lub oznaczanie stref niebezpiecznych,
 - b) ostrzeganie, alarmowanie i powiadamianie ludności,
 - c) prowadzenie wymiany i analizy informacji, w tym pochodzących z systemów monitorowania zagrożeń,
 - d) zapewnianie ochrony przed skutkami zagrożeń,
 - e) organizowanie lub koordynowanie udzielania i przyjmowania pomocy humanitarnej,

- f) reagowanie i podejmowanie interwencji oraz działań ratowniczych, w tym ewakuowanie ludności, zwierząt, mienia i dóbr kultury,
 - g) zapewnianie osobom poszkodowanym lub ewakuowanym pomocy doraźnej oraz pomocy psychologicznej,
 - h) organizowanie społeczności lokalnej do wsparcia podmiotów ochrony ludności,
 - i) zabezpieczenie pod względem medycznym osób poszkodowanych;
- 4) w fazie odbudowy:
- a) ocena skutków zdarzeń wynikłych w fazie reagowania,
 - b) udzielanie pomocy finansowej osobom poszkodowanym,
 - c) wspieranie finansowe jednostek samorządu terytorialnego, w tym przez udzielanie dotacji celowych,
 - d) wspieranie, w tym finansowe, odbudowy zniszczonej lub uszkodzonej infrastruktury,
 - e) odtwarzanie zasobów, które uległy zniszczeniu lub zużyciu podczas prowadzonych działań, w tym ich uzupełnianie w bazach magazynowych,
 - f) wspieranie, w tym finansowe, podmiotów, które na skutek udziału w działaniach ratowniczych poniosły straty materialne.

Art. 5. 1. Organami administracji publicznej właściwymi w sprawach ochrony ludności, zwanymi dalej „organami ochrony ludności”, są:

- 1) Prezes Rady Ministrów;
- 2) ministrowie kierujący działami administracji rządowej;
- 3) wojewoda;
- 4) starosta;
- 5) wójt, burmistrz, prezydent miasta.

Art. 6. 1. Prezes Rady Ministrów sprawuje ochronę ludności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadkach niecierpiących zwłoki ochronę ludności sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, niezwłocznie informując o swoich działaniach Prezesa Rady Ministrów.

3. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej oraz kierownicy urzędów centralnych realizują, zgodnie z zakresem swojej właściwości, zadania dotyczące ochrony ludności.

Art. 7. Do zadań Prezesa Rady Ministrów w zakresie ochrony ludności należy w szczególności:

- 1) nadzór nad realizacją zadań, o których mowa w art. 4, przez pozostałe organy ochrony ludności;
- 2) podejmowanie działań przewidzianych do realizacji w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej lub obowiązywaniem jednego ze stanów, o których mowa w art. 27 ust. 1;
- 3) przyjmowanie rocznego sprawozdania ministra właściwego do spraw wewnętrznych o stanie przygotowania państwa do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności.

Art. 8. 1. Przy Prezesie Rady Ministrów działa Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, zwany dalej „RZZK”, jako organ pomocniczy Prezesa Rady Ministrów, właściwy w sprawach ochrony ludności.

2. Do zadań RZZK należy:

- 1) inicjowanie i wsparcie koordynacji działań organów administracji rządowej, instytucji państwowych i służb w zakresie ochrony ludności, w szczególności w czasie wystąpienia sytuacji kryzysowej lub obowiązywania jednego ze stanów, o których mowa w art. 27 ust. 1;
- 2) dokonywanie oceny rozwoju sytuacji kryzysowej i określanie działań służących reagowaniu na nią;
- 3) monitorowanie działań w zakresie przejmowania kontroli nad zaistniałą sytuacją kryzysową.

3. W skład RZZK wchodzi:

- 1) Prezes Rady Ministrów – przewodniczący;
- 2) minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Minister Obrony Narodowej - zastępcy przewodniczącego;
- 3) Wicepremier do spraw Bezpieczeństwa Narodowego i spraw Obronnych – jeżeli został powołany;
- 4) pozostali członkowie:
 - a) ministrowie kierujący pozostałymi działami administracji rządowej, w zależności od potrzeb,
 - b) Minister Koordynator Służb Specjalnych – jeżeli został powołany,
 - c) przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) Sekretarz Stanu – Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
 - e) Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.

4. Przewodniczący wskazuje członków, o których mowa w ust. 3 pkt 4 lit. a, biorących udział w poszczególnych posiedzeniach RZZK.

5. Przewodniczący może zapraszać do udziału w posiedzeniach RZZK, na prawach członka, w zależności od potrzeb, przedstawiciele organów administracji rządowej innych, niż wymienione w ust. 3.

6. Przewodniczący może zapraszać do udziału w pracach RZZK, z głosem doradczym, osoby inne, niż wymienione w ust. 3.

7. Rozstrzygnięcia RZZK zapadają w drodze uzgodnienia. W przypadku gdy uzgodnienie stanowiska nie jest możliwe, rozstrzyga zdanie Przewodniczącego. Członkowie Zespołu mogą zgłosić zdanie odrębne w stosunku do zapadłego rozstrzygnięcia.

8. Rozstrzygnięcia, o których w ust. 7, są wiążące dla organów administracji rządowej oraz organów i jednostek organizacyjnych im podległych lub przez nie nadzorowanych.

9. Rozstrzygnięcia, o których mowa w ust. 7, są utrwalane w formie protokołu. Informacje zawarte w protokole nie podlegają udostępnieniu w trybie przepisów o dostępie do informacji publicznej.

10. Rozstrzygnięcia, o których mowa w ust. 7, mogą być przekazywane ze skutkiem wiążącym także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) lub za pomocą innych środków łączności. Okoliczności takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej.

11. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli udział w posiedzeniu Prezesa Rady Ministrów jest niemożliwy lub znacząco utrudniony, posiedzenie RZZK zwołuje i przewodniczy na prawach przewodniczącego minister właściwy do spraw wewnętrznych – zastępca przewodniczącego. Zastępca przewodniczącego niezwłocznie informuje Prezesa Rady Ministrów o zwołaniu posiedzenia RZZK i rozstrzygnięciach podjętych przez RZZK.

12. Obsługę organizacyjną prac RZZK zapewnia minister właściwy do spraw wewnętrznych.

13. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze zarządzenia, organizację i tryb pracy RZZK.

Art. 9. 1. Do zadań ministra właściwego do spraw wewnętrznych w zakresie ochrony ludności należy w szczególności:

- 1) koordynowanie przedsięwzięć realizowanych przez organy administracji publicznej;
- 2) tworzenie i utrzymanie zasobów oraz systemów teleinformatycznych ochrony ludności na obszarze kraju;

- 3) koordynowanie wymiany informacji między krajowymi i zagranicznymi organami i instytucjami;
- 4) zapewnienie obsługi informacyjnej Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów;
- 5) zapewnienie ostrzegania, alarmowania i powiadamiania ludności o zagrożeniach przy użyciu ALERTU SMS i RSO;
- 6) zapewnianie warunków do organizowania szkoleń na poziomie centralnym w ramach jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 4 i 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1115);
- 7) prowadzenie wykazu punktów kontaktowych i centrów zarządzania kryzysowego;
- 8) przygotowanie, organizowanie oraz udział w ćwiczeniach i szkoleniach międzynarodowych systemu ochrony ludności i zarządzania kryzysowego;
- 9) opracowywanie raportów o stanie bezpieczeństwa państwa w obszarze ochrony ludności i zarządzania kryzysowego;
- 10) opracowywanie dokumentacji planistycznej w obszarze zarządzania kryzysowego w ramach zobowiązań sojuszniczych Unii Europejskiej, Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych organizacji międzynarodowych;
- 11) określanie potrzeb i dysponowanie środkami finansowymi niezbędnymi do realizacji zadań;
- 12) nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków finansowych przez wojewodów;
- 13) wykonywanie zadań w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 14) ocena skuteczności funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych odpowiada za realizację zadań, o których mowa w art. 4 pkt 1, pkt 2 lit. a i c, pkt 3 lit. a-d oraz pkt 4 lit a-f.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 3–5 oraz pkt 7-10 przy pomocy Służby Dyżurnej Państwa, zwanej dalej „SDP”, która jest komórką organizacyjną wyodrębnioną w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Do zadań SDP należy również:

- 1) zapewnianie wymiany informacji związanych z ochroną ludności na potrzeby Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 2) monitorowanie wystąpienia potencjalnych zagrożeń;

- 3) realizacja innych zadań z zakresu ochrony ludności powierzonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 4) zapewnienie wymiany informacji na potrzeby stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;
- 5) zapewnienie wymiany informacji w ramach międzynarodowej współpracy w obszarze ludności i zobowiązań sojuszniczych;
- 6) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego i punktami kontaktowymi.

Art. 10. 1. Na potrzeby zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu ochrony ludności minister właściwy do spraw wewnętrznych tworzy i prowadzi Krajowy System Informatyczny o Zasobach Ochrony Ludności, zwany dalej „SI OMNIBUS”.

2. W SI OMNIBUS gromadzone są informacje o dostępnych siłach i środkach możliwych do wykorzystania przy realizacji zadań z zakresu ochrony ludności.

3. SI OMNIBUS składa się z:

- 1) rejestru sprzętu i środków przeznaczonych do ochrony ludności, z uwzględnieniem dostępności na poziomie poszczególnych gmin, powiatów, województw oraz pozostawionych we właściwości pozostałych organów ochrony ludności;
- 2) rejestru dodatkowego sprzętu i środków możliwych do wykorzystania w przypadku wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej, o których mowa w art. 27 ust. 1;
- 3) wykazu sił możliwych do użycia przy realizacji zadań z zakresu ochrony ludności, z uwzględnieniem dostępności na poziomie poszczególnych gmin, powiatów, województw oraz pozostawionych we właściwości pozostałych organów ochrony ludności;
- 4) zautomatyzowanego systemu wymiany informacji;
- 5) zintegrowanego geoprzestrzennego systemu prognoz o zagrożeniach oraz siłach i środkach dysponowanych do działań.

4. Organy ochrony ludności, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–5, są obowiązane do bieżącej aktualizacji informacji o posiadanych siłach i środkach do ochrony ludności.

5. Organy ochrony ludności, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–5, są uprawnione do bieżącego uzyskiwania informacji z SI OMNIBUS w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań w sprawach ochrony ludności.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, na pisemny wniosek, może wyrazić zgodę na udostępnienie informacji z SI OMNIBUS organom innym niż wymienione w ust. 5, jeżeli wykonują zadania, których specyfika lub zakres uzasadniają uzyskanie tego rodzaju informacji.

7. Informacje przetwarzane w SI OMNIBUS udostępnia się za pomocą urządzeń telekomunikacyjnych organom, o których mowa w ust. 5 i 6, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) posiadają odpowiednio zabezpieczone urządzenia telekomunikacyjne lub systemy teleinformatyczne przeznaczone do komunikowania się z SI OMNIBUS lub są uprawnione do korzystania z takich systemów teleinformatycznych;
- 2) posiadają odpowiednie zabezpieczenie techniczne i organizacyjne uniemożliwiające dostęp osób nieuprawnionych do przetwarzania informacji z SI OMNIBUS.

8. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji przekazywanych do SI OMNIBUS oraz tryb ich aktualizacji, uwzględniając konieczność zapewnienia optymalnego poziomu przepływu informacji i reagowania w zakresie ochrony ludności przy zachowaniu bezpieczeństwa przetwarzanych danych zgodnie z opisem funkcjonalności oraz warunkami organizacyjno-technicznymi funkcjonowania systemu.

Art. 11. 1. W przypadku stwierdzenia w SI OMNIBUS braku wystarczających sił lub środków do realizacji zadań ochrony ludności na obszarze województwa, minister właściwy do spraw wewnętrznych może wydać wojewodzie polecenie ich uzupełnienia. W poleceniu wskazuje rodzaj sił lub środków wymagających uzupełnienia oraz zakres tego uzupełnienia.

2. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania polecenia informuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych o sposobie jego wykonania lub przyczynach niewykonania polecenia.

Art. 12. 1. W przypadku stwierdzenia w SI OMNIBUS braku wystarczających sił lub środków do realizacji zadań ochrony ludności na obszarze powiatu lub gminy, wojewoda może wydać staroście lub wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta polecenie ich uzupełnienia. W poleceniu wskazuje się rodzaj sił lub środków wymagających uzupełnienia oraz zakres tego uzupełnienia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 może zostać udzielone wsparcie finansowe z Funduszu, o którym mowa w art. 107 ust. 1.

3. Starosta lub wójt (burmistrz, prezydent miasta), w terminie 14 dni od dnia otrzymania polecenia, informuje wojewodę o sposobie jego wykonania, a w przypadku stwierdzenia braku technicznych, finansowych lub organizacyjnych możliwości jego wykonania, niezwłocznie przedstawia informację w tej sprawie.

Art. 13. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w oparciu o informacje z SI OMNIBUS sporządza dla Prezesa Rady Ministrów, w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, lub każdorazowo na żądanie, sprawozdanie na temat stanu przygotowania państwa do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności.

Art. 14. 1. Wojewoda może przeprowadzić kontrolę organów ochrony ludności, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 i 5, w zakresie:

- 1) realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 4;
- 2) spełniania przez nie warunków, o których mowa w art. 10 ust. 7.

2. Kontrola jest przeprowadzana w miejscach i w czasie wykonywania zadań przez organ kontrolowany.

3. Kontrolę przeprowadza upoważniony przez wojewodę pracownik urzędu wojewódzkiego na podstawie imiennego upoważnienia i po okazaniu dowodu osobistego.

4. Organ kontrolowany jest obowiązany:

- 1) udostępnić przeprowadzającemu kontrolę pracownikowi urzędu wojewódzkiego:
 - a) dokumenty potwierdzające posiadanie sił i środków do ochrony ludności wykazanych w SI OMNIBUS,
 - b) urządzenia telekomunikacyjne lub systemy teleinformatyczne przeznaczone do komunikowania się z SI OMNIBUS;
- 2) zapewnić środki i warunki niezbędne do przeprowadzenia kontroli, w tym swobodny dostęp do miejsc, w których znajdują się siły i środki wykazane w SI OMNIBUS.

5. Kontrolę o której mowa w ust. 1 prowadzi się na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej.

Art. 15. 1. Do zadań ministrów kierujących działami administracji rządowej, z wyłączeniem ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w zakresie ochrony ludności należy w szczególności:

- 1) koordynowanie zadań, w szczególności realizowanych przez podmioty podległe i nadzorowane;

2) planowanie potrzeb dotyczących zapewnienia środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań, w tym przez podmioty podległe i nadzorowane.

2. Ministrowie, o których mowa w ust. 1, odpowiadają również za realizację zadań, o których mowa w art. 4 pkt 2 lit. b i c z wyłączeniem Ministra Obrony Narodowej w zakresie art. 4 pkt 2 lit. b).

Art. 16. 1. Do zadań wojewody w zakresie ochrony ludności należy w szczególności:

- 1) koordynowanie zadań, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze województwa, realizowanych przez organy administracji rządowej i samorządowej działające w województwie, podporządkowane, podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe realizujące zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności;
- 2) zapewnienie przepływu informacji;
- 3) określanie potrzeb i dysponowanie środkami finansowymi niezbędnymi do realizacji zadań ochrony ludności, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 4) obsługa środków finansowych w ramach udzielania:
 - a) pomocy finansowej w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej – pomoc finansowa, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1,
 - b) pomocy w przypadku znacznego uszkodzenia albo całkowitego zniszczenia budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego – pomoc finansowa, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2;
- 5) nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków finansowych i rzeczowych przez starostów i wójtów w zakresie ochrony ludności;
- 6) tworzenie i utrzymywanie zasobów ochrony ludności dla województwa w tym sprzętu i materiałów.

2. Wojewoda odpowiada również za realizację zadań, o których mowa w art. 4 pkt 1 oraz pkt 2, pkt 3 lit. a-g oraz pkt 4.

Art. 17. 1. Do zadań starosty w zakresie ochrony ludności należy w szczególności:

- 1) zapewnienie całodobowego przepływu informacji;
- 2) nadzorowanie pozarządowych podmiotów ratowniczych wykonujących zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;

- 3) zapewnienie realizacji działań ratowniczych prowadzonych w zakresie ochrony ludności na poziomie powiatu, w tym działań dotyczących ewakuacji ludności, zabezpieczenia mienia i dóbr kultury;
- 4) tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności, w tym powiatowych obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych przeznaczonych dla osób poszkodowanych lub ewakuowanych;
- 5) współpraca z podmiotami ochrony ludności w zakresie inicjatyw związanych z ochroną ludności;
- 6) planowanie potrzeb w zakresie środków finansowych i materiałowych niezbędnych do realizacji zadań;
- 7) tworzenie i współdziałanie w organizacji i utrzymaniu powiatowego centrum zarządzania kryzysowego w przypadku umiejscowienia go przez starostę przy stanowisku kierownika komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej;

2. Starosta odpowiada również za realizację zadań, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. a-g oraz pkt 4 lit. a, d-f.

3. Szczegółowe zasady i sposób realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 określi rozporządzenie ministra właściwego do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i dziedzictwa narodowego i Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 18. 1. Do zadań wójta, burmistrza, prezydenta miasta w zakresie ochrony ludności należy w szczególności:

- 1) zapewnienie przepływu informacji w zakresie ochrony ludności, który w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej, o których mowa w art. 27 ust. 1, realizowany jest całodobowo;
- 2) tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności, w tym gminnych obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych przeznaczonych dla osób poszkodowanych lub ewakuowanych;
- 3) zapewnienie warunków do prowadzenia działań i organizowania akcji ratowniczych na obszarze gminy;
- 4) współpraca z podmiotami ochrony ludności w zakresie inicjatyw związanych z ochroną ludności;

- 5) planowanie potrzeb w zakresie środków finansowych i materiałowych niezbędnych do realizacji zadań, w tym krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz innych jednostek ochrony przeciwpożarowej;
- 6) aktywizowanie w społeczności lokalnej w celu powszechnej realizacji zadań ochrony ludności.

2. Wójt, burmistrz, prezydent miasta odpowiada również za realizację zadań, o których mowa w art. 4 pkt 2 oraz pkt 3 lit. a-h i pkt 4 a - b oraz d – f.

Art. 19. 1. W celu wsparcia koordynacji działań podejmowanych w zakresie ochrony ludności, w szczególności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej lub wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej, o których mowa w art. 27 ust. 1, organy ochrony ludności zwołują posiedzenia zespołu zarządzania kryzysowego.

2. Organ ochrony ludności powołuje zespół zarządzania kryzysowego, o którym mowa w ust. 1, w drodze zarządzenia, określając organizację, skład oraz miejsce i tryb jego pracy.

3. W skład zespołu zarządzania kryzysowego powoływanego przez wojewodę wchodzi wyznaczeni przez Ministra Obrony Narodowej przedstawiciele Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz przedstawiciele inspekcji i służb. W skład zespołu wojewódzkiego mogą wchodzić inne zaproszone osoby.

4. W skład zespołu zarządzania kryzysowego powoływanego przez starostę, prezydenta miasta na prawach powiatu, wchodzi osoby zatrudnione w starostwie powiatowym, powiatowych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespolonych i niezespolonych służb, inspekcji i straży oraz przedstawiciele społecznych organizacji ratowniczych realizujących zadania ustawowe na terenie właściwego powiatu, miasta na prawach powiatu. W skład zespołu powiatowego mogą wchodzić inne zaproszone osoby.

5. W skład gminnego zespołu zarządzania kryzysowego, którego pracami kieruje wójt, burmistrz, prezydent miasta, wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w urzędzie gminy, gminnych jednostkach organizacyjnych lub jednostkach pomocniczych, pracowników zespolonych służb, inspekcji i straży, skierowanych przez przełożonych do wykonywania zadań w tym zespole na wniosek wójta, burmistrza, prezydenta miasta, przedstawicieli społecznych organizacji ratowniczych. W skład zespołu gminnego mogą wchodzić inne osoby zaproszone przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

Art. 20. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, tworzą punkty kontaktowe realizujące zadania w obszarze ochrony ludności, które w przypadku sytuacji

kryzysowej lub wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej, o których mowa w art. 27 ust. 1, są rozwijane i stają się centrami zarządzania kryzysowego.

2. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej, mogą zamiast punktów kontaktowych tworzyć centra zarządzania kryzysowego lub mogą powierzyć ich zadania, polegające na zapewnieniu obiegu informacji z zakresu ochrony ludności, komórce organizacyjnej w urzędzie ich obsługującym lub jednostce organizacyjnej im podległej lub przez nich nadzorowanej.

3. Wojewodowie tworzą całodobowe wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego, których obsługę zapewniają komórki organizacyjne właściwe w sprawach ochrony ludności w urzędach wojewódzkich.

4. Starostowie, prezydenci miast na prawach powiatu tworzą całodobowe powiatowe centra zarządzania kryzysowego realizujące zadania w obszarze ochrony ludności, które w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej lub wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej, o których mowa w art. 27 ust. 1, są wzmacniane o dodatkową obsadę z zasobów kadrowych starosty.

5. Starostowie, prezydenci miast na prawach powiatu, w celu skutecznej realizacji zadań z zakresu ochrony ludności, mogą tworzyć powiatowe centra zarządzania kryzysowego w lokalizacjach innych niż stanowiska kierowania, o których mowa w pkt 7.

6. Starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu w celu skutecznej realizacji zadań z zakresu ochrony ludności, tworzą powiatowe centra zarządzania kryzysowego, przy wykorzystaniu zasobów materialnych i kadrowych urzędu miasta w mieście na prawach powiatu lub starostwa powiatowego.

7. Dopuszcza się tworzenie wspólnych powiatowych centrów zarządzania kryzysowego przez starostów i prezydentów miast na prawach powiatów, których siedziby znajdują się na terenie jednego miasta. Szczegóły tworzenia i funkcjonowania oraz finansowania wspólnych powiatowych centrów zarządzania kryzysowego, każdorazowo określa się w porozumieniu zawartym z właściwymi terytorialnie organami.

8. Powiatowe centra zarządzania kryzysowego mogą być tworzone przy stanowiskach kierowania komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej z zapewnieniem dodatkowej obsady przez właściwych starostów, prezydentów miast.

9. Do zadań centrów zarządzania kryzysowego, o których mowa w ust. 2 - 6, należy w szczególności:

- 1) pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby ochrony ludności;
- 2) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego lub punktami kontaktowymi innych organów administracji publicznej;
- 3) opracowywanie raportów i analiz sytuacyjnych;
- 4) realizacja zadań w ramach funkcjonowania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
- 5) współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska;
- 6) współdziałanie z podmiotami prowadzącymi działania ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
- 7) współdziałanie na wszystkich szczeblach administracji rządowej i samorządowej w zakresie informowania i przekazywania poleceń dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w przypadkach awaryjnych, losowych, w tym w przypadkach awarii systemu;
- 8) pełnienie stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;
- 9) przekazywanie aktualnych informacji do SI OMNIBUS.

10. Centra zarządzania kryzysowego, o których mowa w ust. 3, realizują również zadania określone:

- 1) w art. 22 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1389);
 - 2) w art. 92 ust. 1d i art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.²⁾).
11. Wójtowie i burmistrzowie tworzą punkty kontaktowe, które w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej lub stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo jednego ze stanów nadzwyczajnych całodobowo wykonują zadania, o których mowa w art. 20 ust. 8.

12. Do zadań punktów kontaktowych należy w szczególności:

- 1) pełnienie dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby ochrony ludności;
- 2) współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego lub punktami kontaktowymi innych organów administracji publicznej;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2127 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 1079, 1260, 1504 i 1576.

- 3) realizacja zadań w ramach funkcjonowania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności;
 - 4) współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne;
 - 5) pełnienie stałego dyżuru w ramach gotowości obronnej państwa;
 - 6) przygotowanie raportów doraźnych, sytuacyjnych i okresowych, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej lub wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej.
13. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb oraz sposób funkcjonowania centrów zarządzania kryzysowego oraz punktów kontaktowych, uwzględniając w szczególności warunki techniczne i standardy ich wyposażenia oraz procedury współpracy z organami ochrony ludności.

Art. 21. 1. Ministrowie, o których mowa w art. 20 ust. 1, kierownicy urzędów centralnych oraz wojewodowie niezwłocznie informują ministra właściwego do spraw wewnętrznych o zdarzeniu lub zagrożeniu, które skutkują lub mogą skutkować wystąpieniem na wskazanym obszarze sytuacji kryzysowej, oraz o konieczności powiadomienia ludności o tym zdarzeniu lub zagrożeniu.

2. Operatorzy infrastruktury krytycznej niezwłocznie informują ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra odpowiadającego za dany sektor infrastruktury krytycznej i właściwego wojewodę, za pośrednictwem SDP oraz wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego, o zakłóceniu funkcjonowania tej infrastruktury, które może skutkować wystąpieniem sytuacji kryzysowej na wskazanym obszarze.

3. Wojewódzkie centrum zarządzania kryzysowego po otrzymaniu informacji o powstaniu zagrożenia przekazuje ją niezwłocznie do właściwego miejscowo powiatowego (miejskiego) centrum zarządzania kryzysowego lub punktu kontaktowego.

4. Powiatowe centrum zarządzania kryzysowego po otrzymaniu informacji o powstaniu zagrożenia przekazuje ją niezwłocznie do właściwego gminnego punktu kontaktowego.

Art. 22. 1. Obowiązek podjęcia działań ukierunkowanych na minimalizację skutków zaistniałego zagrożenia, w tym ratowania życia ludzkiego, mienia, dóbr kultury oraz środowiska spoczywa na tym organie, który pierwszy otrzymał informację o jego wystąpieniu w ramach posiadanych kompetencji i uprawnień ustawowych, lub przekazując informację

o zaistniałym zagrożeniu do organów właściwych ustawowo do podjęcia działań ratowniczych związanych z konkretnymi zagrożeniami.

2. Organ niezwłocznie informuje o zaistniałym zdarzeniu Służbę Dyżurną Państwa, organy odpowiednio wyższego i niższego szczebla, przedstawiając jednocześnie swoją ocenę sytuacji oraz informację o podjętych lub zamierzonych działaniach.

Art. 23. 1. Organy ochrony ludności mają prawo żądania udzielenia informacji, gromadzenia i przetwarzania danych niezbędnych do realizacji zadań określonych w ustawie.

2. Ministrowie, o których mowa w art. 20 ust. 1, kierownicy urzędów centralnych, wojewodowie, starostowie, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast przekazują niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informacje i wyjaśnienia niezbędne do realizacji zadań określonych w art. 9 ust. 2.

Art. 24. 1. Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia wsparcia w zakresie reagowania na sytuację kryzysową, zasoby ochrony ludności tworzone przez organy ochrony ludności mogą być w drodze porozumienia przekazywane innym podmiotom ochrony ludności. W ramach wsparcia dopuszcza się przekazywanie środków przeznaczonych na utrzymanie zasobów, o których mowa w zdaniu pierwszym.

2. Organy ochrony ludności w ramach posiadanych zasobów ochrony ludności mogą, w celu zapobieżenia lub reagowania na sytuację kryzysową, dokonywać bezpłatnego użyczenia lub wypożyczenia tych zasobów.

Art. 25. 1. Jeżeli w sytuacji kryzysowej lub wprowadzenia stanu pogotowia, stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające, Minister Obrony Narodowej, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub wojewody, może skierować do wykonania zadań z zakresu ochrony ludności oddziały lub pododdziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej stosownie do ich przygotowania specjalistycznego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może być przekazany ze skutkiem wiążącym także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, a jego treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do zadań pododdziałów i oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej należy w szczególności:

- 1) współdziałanie w monitorowaniu zagrożeń;
- 2) prowadzenie akcji poszukiwawczo-ratowniczych;
- 3) ewakuowanie poszkodowanej ludności i mienia oraz przygotowanie dla ewakuowanej ludności warunków do czasowego jej przebywania w wyznaczonych miejscach;
- 4) ochrona mienia pozostawionego na obszarze występowania zagrożeń;
- 5) izolowanie obszaru występowania zagrożeń lub miejsca prowadzenia akcji ratowniczej;
- 6) wykonywanie prac zabezpieczających, ratowniczych i ewakuacyjnych przy zagrożonych obiektach budowlanych oraz zabytkach i dobrach kultury;
- 7) usuwanie materiałów niebezpiecznych i wybuchowych oraz ich unieszkodliwianie;
- 8) likwidowanie skażeń chemicznych, skażeń i zakażeń biologicznych oraz usuwanie skażeń promieniotwórczych;
- 9) naprawa i odbudowa infrastruktury technicznej;
- 10) zapewnianie przejezdności szlaków komunikacyjnych;
- 11) udzielanie pomocy medycznej i wykonywanie zadań sanitarno-higienicznych i przeciwepidemicznych.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, pododdziały i oddziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej pozostają pod dowództwem przełożonych służbowych i wykonują zadania określone przez ministra kierującego działem administracji publicznej albo wojewodę.

5. Koordynowanie udziału pododdziałów i oddziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w realizacji zadań, o których mowa w ust. 3, w zależności od obszaru występowania zagrożeń, zapewniają organy, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3–5.

6. Użycie oddziałów lub pododdziałów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności nie może zagrozić ich zdolności do realizacji zadań wynikających z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Art. 26. Funkcjonariuszom służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, żołnierzom zawodowym oraz żołnierzom pełniącym terytorialną służbę wojskową lub żołnierzom i funkcjonariuszom rezerwy powołanym do służby przysługuje prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, udzielanych w podmiotach leczniczych utworzonych

lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Ministra Obrony Narodowej.

Rozdział 3

Podnoszenie gotowości podmiotów ochrony ludności

Art. 27. 1. W celu zapewnienia adekwatnej względem zagrożeń realizacji zadań ochrony ludności mogą zostać wprowadzone:

- 1) stan pogotowia, jeżeli z uwagi na niekorzystne okoliczności wywołane działaniami sił natury lub działalnością człowieka, w tym wystąpienie lub możliwość wystąpienia sytuacji kryzysowej na określonym obszarze, zachodzi konieczność podniesienia gotowości operacyjnej organów administracji publicznej do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności;
- 2) stan zagrożenia, jeżeli wprowadzenie stanu pogotowia jest niewystarczające do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i konieczne jest podjęcie przez organy administracji publicznej dodatkowych działań oraz wprowadzenie ograniczeń, zakazów i nakazów obowiązujących podmioty ochrony ludności;
- 3) stan klęski żywiołowej, o którym mowa w art. 232 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z 2001 r. poz. 319, z 2006 r. poz. 1471 oraz z 2009 r. poz. 946).

2. W czasie obowiązywania stanu pogotowia lub stanu zagrożenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, organy administracji publicznej działają w dotychczasowych strukturach organizacyjnych państwa i w ramach przysługujących im kompetencji, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

Art. 28. 1. Stan pogotowia może wprowadzić, przedłużyć lub odwołać, w drodze rozporządzenia, na czas oznaczony, nie dłuższy niż łącznie 30 dni:

- 1) minister właściwy do spraw wewnętrznych na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części;
- 2) wojewoda na obszarze całego województwa lub jego części.

2. O wprowadzeniu albo odwołaniu stanu pogotowia, zakresie jego obowiązywania oraz przyczynach jego wprowadzenia albo odwołania, minister właściwy do spraw wewnętrznych niezwłocznie informuje Prezesa Rady Ministrów, a wojewoda ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Przedłużenie stanu pogotowia może nastąpić wyłącznie po wyrażeniu zgody przez:

- 1) Prezesa Rady Ministrów w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) ministra właściwego do spraw wewnętrznych w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

4. Prezes Rady Ministrów w każdym czasie może polecić ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych odwołanie stanu pogotowia a minister właściwy do spraw wewnętrznych – wojewodzie. Polecenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, podlega niezwłocznemu wykonaniu.

5. Stan pogotowia odwołuje się przed upływem czasu, na który został wprowadzony, jeżeli ustaną przyczyny jego wprowadzenia.

Art. 29. 1. Stan pogotowia obowiązuje:

- 1) wojewodów oraz podmioty określone w art. 16 ust. 1 pkt 1;
- 2) pozostałe organy administracji rządowej w zakresie wskazanym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych zgodnie z ich właściwością.

2. Zakres, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych określa w uzgodnieniu z Prezesem Rady Ministrów. Uzgodnienie, o którym mowa w zdaniu pierwszym może być także ustne, telefoniczne, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub przeprowadzone za pomocą innych środków łączności. Istotne okoliczności takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej.

3. Stan pogotowia na obszarze województwa lub jego części obowiązuje podmioty określone w art. 16 ust. 1 pkt 1, z wyłączeniem organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie ratownictwa i ochrony ludności.

4. W przypadku wprowadzenia stanu pogotowia, uwzględniając charakter zagrożenia, organy administracji publicznej realizują w szczególności następujące zadania:

- 1) zwiększają potencjał w zakresie zapewnienia sprawnego przepływu informacji, zwiększając liczbę pracowników lub funkcjonariuszy stanowiących obsadę centrów zarządzania kryzysowego, wprowadzają raportowanie doraźne, sytuacyjne i okresowe;
- 2) wprowadzają całodobowe dyżury w urzędach lub jednostkach organizacyjnych administracji publicznej i obiektach infrastruktury krytycznej oraz zapewniają stały dyżur kluczowych pracowników w urzędzie;

- 3) zwołują posiedzenia zespołów zarządzania kryzysowego w celu dokonania oceny zagrożenia;
- 4) zapewniają gotowość pracowników, służb, inspekcji i straży w tym odwołują zaplanowane przez pracowników urlopy do wykonywania natychmiastowych działań w powiększonym składzie sił i środków, skracają czas gotowości do podjęcia działań przez wojewódzkie i centralne odwody operacyjne służb oraz wydzielonych oddziałów i pododdziałów SZ RP;
- 5) rozwijają system ostrzegania i alarmowania o uderzeniach z powietrza i innych zagrożeniach, zwiększają liczbę stacjonarnych i mobilnych punktów pomiarowych i obserwacji stanu powietrza, wody, gleby;
- 6) weryfikują posiadane plany i koncepcje działania adekwatne do rodzaju zagrożenia oraz dokonują weryfikacji posiadanych zasobów sił i środków, dokonują sprawdzenia schronów, ukryć przewidzianych do ochrony ludności;
- 7) zapewniają niezawodność działania systemów teleinformatycznych i awaryjnego zasilania tych systemów oraz obiektów kluczowych ze względu na bezpieczeństwo państwa oraz dokonują sprawdzenia zapasowych miejsc pracy;
- 8) weryfikują miejsca czasowego pobytu ludności, w tym miejsc przewidzianych do odbycia kwarantanny lub izolacji ze względów zdrowotnych, lokalizację punktów szczepień i wydawania środków ochrony ludności, sprawdzają bazę placówek służby zdrowia oraz możliwości działania państwowego ratownictwa medycznego;
- 9) wzmacniają ochronę obiektów administracji publicznej jeśli zachodzi taka konieczność;
- 10) wydają dodatkowe komunikaty i ostrzeżenia dla ludności.

5. W rozporządzeniu o którym mowa w art. 28 ust. 1 określa się rodzaje zadań, o których mowa w ust. 4, realizowanych w związku z wprowadzonym stanem pogotowia.

Art. 30. 1. Stan zagrożenia wprowadza i odwołuje, w drodze rozporządzenia, Prezes Rady Ministrów z inicjatywy własnej lub na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, na czas oznaczony, nie dłuższy niż 30 dni.

2. Prezes Rady Ministrów może wprowadzić, przedłużyć lub odwołać stan zagrożenia, w drodze rozporządzenia.

3. Stan zagrożenia odwołuje się przed upływem czasu, na który został wprowadzony, jeżeli ustaną przyczyny jego wprowadzenia.

4. Prezes Rady Ministrów niezwłocznie informuje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o wprowadzeniu albo odwołaniu stanu zagrożenia, zakresie jego obowiązywania oraz przyczynach jego wprowadzenia albo odwołania.

5. W przypadku wprowadzenia stanu zagrożenia, uwzględniając charakter występujących zagrożeń, organy administracji publicznej realizują w szczególności następujące zadania:

- 1) wydają polecenia, o których mowa w art. 31;
- 2) wprowadzają dyżury dla osób funkcyjnych odpowiedzialnych za wprowadzanie procedur działania na wypadek zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu państwa i ochrony ludności, wprowadzają dodatkowy całodobowy nadzór nad miejscami, które tego wymagają, a do tej pory były nieobjęte nadzorem;
- 3) zapewniają dostępność niezbędnej kadry i pracowników z możliwością wezwania do wykonywania czynności służbowych w miejscu pracy w godzinach pozasłużbowych, w tym w dniach ustawowo wolnych od pracy, mogą delegować wybranych pracowników i funkcjonariuszy oraz żołnierzy do wykonywania zadań służbowych poza dotychczasowym miejscem służby lub pracy, ograniczają do minimum liczbę pracowników w obiekcie i rejonie obiektu, jeżeli to możliwe, dla części pracowników wprowadzają pracę zdalną, jeśli wymaga tego sytuacja;
- 4) przemieszczają do rejonów zagrożenia wojewódzkie i centralne odwody operacyjne służb oraz wydzielone pododdziały i oddziały SZ RP, wnioskuje o wsparcie sił i środków będących w dyspozycji państw sojuszników NATO oraz w ramach Mechanizmu Ochrony Ludności UE oraz innych organizacji międzynarodowych;
- 5) udostępniają obiekty wyznaczone na zastępcze miejsca czasowego pobytu, w tym schrony i ukrycia na wypadek ewakuacji ludności;
- 6) realizują roboty budowlane, dostawy lub usługi z obszaru bezpieczeństwa i ochrony ludności z uwzględnieniem postanowień, o których mowa w art. 33 ust. 1 w celu prowadzenia remontów, odbudowy i wzmocnienia obiektów infrastruktury;

7) przygotowują zapasowe, w tym mobilne stanowiska pracy dla kadry kierowniczej i zabezpieczającej, do natychmiastowego uruchomienia, przechodzą na te stanowiska pracy jeśli urząd utracił lub ma ograniczone możliwości pracy w stałej siedzibie;

8) pozostałe zadania wykonują jak po wprowadzeniu stanu pogotowia.

6. W rozporządzeniu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 określa się rodzaje zadań, o których mowa w ust. 5, realizowanych w związku z wprowadzonym stanem zagrożenia.

Art. 31. 1. Prezes Rady Ministrów może wydawać polecenia obowiązujące organy administracji rządowej, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców.

2. Minister, do zakresu działania którego należy zapobieganie skutkom stanu zagrożenia lub stanu klęski żywiołowej lub ich usuwanie może, z własnej inicjatywy lub na wniosek wojewody, wydawać polecenia obowiązujące podmioty, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem Prezesa Rady Ministrów.

3. Wojewoda może wydawać polecenia obowiązujące organy administracji rządowej działające w województwie, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. O wydanych poleceniach wojewoda niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Polecenia, o których mowa w ust. 1–3, są wydawane w okresie obowiązywania stanu zagrożenia lub stanu klęski żywiołowej oraz w celu odpowiednio przeciwdziałania zaistniałemu zagrożeniu lub skutkom klęski żywiołowej, lub ich usunięcia, w drodze decyzji administracyjnej i podlegają natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia oraz nie wymagają uzasadnienia.

5. Prezes Rady Ministrów może upoważnić do realizacji czynności, o których mowa w ust. 1, ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

6. W razie odmowy wykonania polecenia, o którym mowa w ust. 2, lub niewłaściwego wykonywania polecenia przez organy administracji rządowej właściwy minister niezwłocznie zawiadamia o tym Prezesa Rady Ministrów.

7. W razie odmowy wykonania polecenia, o którym mowa w ust. 1–3, niewłaściwego wykonywania tego polecenia albo braku skuteczności w realizacji działań koordynacyjnych wynikających z obowiązywania jednego ze stanów, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2

i 3, przez organy samorządu terytorialnego Prezes Rady Ministrów, na wniosek właściwego terytorialnie wojewody, może w drodze decyzji administracyjnej, orzec o przejęciu zadań organów samorządu terytorialnego przez wojewodę, na czas określony, w zakresie niezbędnym do wykonania polecenia lub realizacji zadań koordynacyjnych wynikających z obowiązywania jednego ze stanów ze stanów o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 i 3, zawiadamiając o tym ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

8. Decyzja, o której mowa w ust. 7, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

9. Postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 7, jest jednoinstancyjne.

10. Na decyzję, o której mowa w ust. 7, przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

11. Wojewoda, w celu wykonywania zadań organów samorządu terytorialnego, które przejął w zakresie, o którym mowa w ust. 7, może wyznaczyć pełnomocnika. Koszty wykonywania zadań pełnomocnika pokrywa się z budżetu danej jednostki samorządu terytorialnego.

12. Organy jednostki samorządu terytorialnego, w której został powołany pełnomocnik, o którym mowa w ust. 11, są obowiązane współpracować z pełnomocnikiem i zapewnić mu niezbędne warunki wykonywania jego zadań. Obsługę pełnomocnika zapewnia urząd danej jednostki samorządu terytorialnego.

13. Wykonywanie zadań objętych poleceniami wydanymi w stosunku do przedsiębiorców następuje na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą, przez wskazanego w decyzji:

- 1) ministra albo wojewodę – w przypadku decyzji wydawanych przez Prezesa Rady Ministrów;
- 2) wojewodę – w przypadku decyzji wydawanych przez ministra;
- 3) starostę lub wójta, burmistrza, prezydenta miasta – w przypadku decyzji wydawanych przez Prezesa Rady Ministrów, ministra lub wojewodę.

14. Wykonywanie decyzji, o których mowa w ust. 13 pkt 3, stanowi zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

15. Prace związane z prowadzeniem przygotowań przez przedsiębiorców do realizacji zadań objętych poleceniami, mające charakter planistyczny, są finansowane ze środków własnych tych przedsiębiorców.

16. W przypadku niezawarcia umowy, o której mowa w ust. 13, zadania objęte poleceniami są wykonywane na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 7.

17. Polecenia, o których mowa w ust. 1–3, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć wydawanych w drodze decyzji administracyjnej, a także nie mogą dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń i przestępstw.

18. W uzasadnionych przypadkach polecenia, o których mowa w ust. 1–3, mogą być wydawane i przekazywane ze skutkiem wiążącym także ustnie, pisemnie w formie adnotacji, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków łączności, a treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w formie pisemnej.

19. Właściwy minister może wstrzymać wykonanie poleceń, o których mowa w ust. 3, i wystąpić z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o rozstrzygnięcie sporu, przedstawiając jednocześnie stanowisko w sprawie.

20. Zadania nałożone w trybie, o którym mowa w ust. 1–3, są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

21. Zakres działań niewynikających z przepisów innych ustaw podejmowanych przez służby i jednostki podległe i nadzorowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo Ministra Obrony Narodowej podlega uzgodnieniu z właściwymi terytorialnie komendantami albo dowódcami.

Art. 32. W czasie obowiązywania stanu zagrożenia albo stanu klęski żywiołowej funkcjonariusz Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz żołnierz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej realizujący zadania związane z wykonywaniem poleceń, o których mowa w art. 31 ust. 1–3, ma prawo wydawania osobom fizycznym poleceń określonego zachowania się w granicach niezbędnych do wykonania czynności związanych z reagowaniem na zaistniałe zagrożenie lub klęskę żywiołową i w celu realizacji ustawowych zadań odpowiednio Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 33. 1. W czasie obowiązywania stanu zagrożenia lub stanu klęski żywiołowej Prezes Rady Ministrów lub minister właściwy do spraw wewnętrznych, może, z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra kierującego działem administracji rządowej, lub wojewody, wyłączyć spod rygoru ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U.

z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.³⁾) roboty budowlane, dostawy lub usługi realizowane w obszarze bezpieczeństwa i ochrony ludności celu przeciwdziałania zagrożeniu.

2. Podmioty ochrony ludności, zgodnie z właściwością terytorialną, mogą wnioskować do wojewody o wyłączenie, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Stan klęski żywiołowej

Art. 34. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić stan klęski żywiołowej z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego wojewody.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, określa się przyczyny, datę wprowadzenia oraz obszar i czas trwania stanu klęski żywiołowej, a także, w zakresie dopuszczonym niniejszą ustawą, rodzaje niezbędnych ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela.

3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, jest:

- 1) ogłaszane w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami o ogłaszaniu aktów normatywnych;
- 2) podawane do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia właściwego wojewody przez rozplakatowanie w miejscach publicznych lub w sposób zwyczajowo przyjęty na danym obszarze.

4. Wydawcy dzienników lokalnych i ogólnopolskich oraz nadawcy programów radiowych i telewizyjnych są obowiązani do niezwłocznego, nieodpłatnego podania do publicznej wiadomości:

- 1) rozporządzenia Rady Ministrów o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej, przekazanego im przez wojewodę właściwego ze względu na siedzibę wydawcy lub nadawcy;
- 2) na żądanie ministra, o którym mowa w art. 35 pkt 4, wojewodów, starostów, adekwatnie do zarządzanego obszaru, komunikatów tych organów związanych z działaniami w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia.

5. Stan klęski żywiołowej jest znoszony na całym obszarze jego obowiązywania lub na części tego obszaru przed upływem czasu, na który został wprowadzony, jeżeli ustaną przyczyny jego wprowadzenia w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2054 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 25, 872 i 1079.

Art. 35. W czasie stanu klęski żywiołowej działania prowadzone w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia koordynują:

- 1) wójt, burmistrz, prezydent miasta – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze jednej gminy;
- 2) starosta – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednej gminy wchodzącej w skład powiatu;
- 3) wojewoda – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednego powiatu wchodzącego w skład województwa;
- 4) właściwy minister, do zakresu działania którego należy zapobieganie skutkom danej klęski żywiołowej lub ich usuwanie, a w przypadku wątpliwości co do właściwości ministra lub w przypadku gdy właściwych jest kilku ministrów – minister wyznaczony przez Prezesa Rady Ministrów – jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednego województwa.

Art. 36. 1. W zakresie działań, o których mowa w art. 35, starosta może występować do kierowników innych podmiotów działających na obszarze powiatu, z wnioskami o wykonanie czynności niezbędnych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia. W razie odmowy wykonania tych czynności lub ich niewłaściwego wykonywania starosta niezwłocznie zawiadamia organ, któremu podlega kierownik lub który sprawuje nadzór nad nim.

2. W przypadkach określonych w art. 35 pkt 3 i 4, starosta podlega wojewodzie.

3. W razie niezdolności do koordynowania lub niewłaściwego koordynowania działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, Prezes Rady Ministrów na wniosek właściwego terytorialnie wojewody, może w drodze decyzji administracyjnej, orzec o przejęciu zadań starosty przez wojewodę, na czas określony, w zakresie niezbędnym do koordynowania działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, zawiadamiając o tym ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Przepisy art. 31 ust. 8–14 stosuje się odpowiednio.

Art. 37. 1. W czasie stanu klęski żywiołowej właściwy wojewoda koordynuje działania prowadzone w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia na obszarze województwa.

2. W zakres działań, o których mowa w ust. 1, wojewodzie są podporządkowane organy i jednostki organizacyjne administracji rządowej i samorządu województwa działające na

obszarze województwa oraz inne siły i środki wydzielone do jego dyspozycji i skierowane do wykonywania tych działań na obszarze województwa.

3. Pododdziały lub oddziały Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej współdziałając w realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, pozostają w podporządkowaniu właściwych organów wojskowych, a koordynacja ich działań przez wojewodę odbywa się poprzez dowódcę tego pododdziału lub oddziału.

4. W przypadku określonym w art. 35 pkt 4 wojewoda podlega właściwemu ministrowi.

5. W razie niezdolności do koordynowania lub niewłaściwego koordynowania działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia minister, o którym mowa w art. 35 pkt 4, może zawiesić uprawnienia wojewody, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz wyznaczyć pełnomocnika do kierowania tymi działaniami.

Art. 38. Koordynowanie działań prowadzonych w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia na obszarach i w obiektach jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości, ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu lub Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego wymaga współdziałania:

- 1) starosty, prezydenta miasta na prawach powiatu lub wojewody, z właściwymi kierownikami jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości, ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu lub Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 2) ministra, o którym mowa w art. 35 pkt 4, z właściwym ministrem, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefem Agencji Wywiadu lub Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Art. 39. Minister, o którym mowa w art. 35 pkt 4, jest obowiązany do przekazywania na bieżąco Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałkowi Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałkowi Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i Prezesowi Rady Ministrów informacji dotyczących klęski żywiołowej, w tym działań podejmowanych w celu usunięcia jej skutków.

Art. 40. Podmioty ochrony ludności uczestniczące w zapobieganiu skutkom klęski żywiołowej lub usuwaniu tych skutków wykonują zadania określone przez odpowiednie organy, o których mowa w art. 35 zgodnie z ich właściwością.

Art. 41. Koordynujący działania prowadzone w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia współpracują z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi na obszarze ich właściwości, a na wniosek lub za zgodą tych podmiotów koordynują ich działalność.

Art. 42. Ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela w stanie klęski żywiołowej stosuje się do osób fizycznych oraz odpowiednio do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, mających siedzibę lub prowadzących działalność na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej, z zastrzeżeniem art. 45 i 46.

Art. 43. 1. Ograniczenia, o których mowa w art. 42, mogą polegać na:

- 1) zawieszeniu działalności gospodarczej określonych przedsiębiorców;
- 2) nakazie lub zakazie prowadzenia działalności gospodarczej określonego rodzaju;
- 3) nakazaniu pracodawcy oddelegowania pracowników do dyspozycji organu kierującego działaniami prowadzonymi w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia;
- 4) całkowitej lub częściowej reglamentacji zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły;
- 5) zakazie okresowego podwyższania cen na towary lub usługi określonego rodzaju;
- 6) nakazie stosowania cen ustalonych na towary lub usługi mające podstawowe znaczenie dla kosztów utrzymania konsumentów;
- 7) obowiązku poddania się badaniom lekarskim, leczeniu oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów, niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych oraz skutków skażeń chemicznych i promieniotwórczych;
- 8) obowiązku poddania się kwarantannie;
- 9) obowiązku stosowania środków ochrony roślin lub innych środków zapobiegawczych niezbędnych do zwalczania organizmów szkodliwych dla ludzi, zwierząt lub roślin;
- 10) obowiązku stosowania określonych środków zapewniających ochronę środowiska;
- 11) obowiązku stosowania środków lub zabiegów niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;

- 12) obowiązku opróżnienia lub zabezpieczenia lokali mieszkalnych bądź innych pomieszczeń;
- 13) dokonaniu przymusowych rozbiórek i wyburzeń budynków lub innych obiektów budowlanych albo ich części;
- 14) nakazie ewakuacji w ustalonym czasie z określonych miejsc, obszarów i obiektów;
- 15) nakazie lub zakazie przebywania w określonych miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach;
- 16) zakazie organizowania lub przeprowadzania imprez masowych;
- 17) nakazie lub zakazie określonego sposobu przemieszczania się;
- 18) wykorzystaniu, bez zgody właściciela lub innej osoby uprawnionej, nieruchomości i rzeczy ruchomych;
- 19) zakazie prowadzenia strajku w odniesieniu do określonych kategorii pracowników lub w określonych dziedzinach;
- 20) ograniczeniu lub odstąpieniu od określonych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, jednakże niepowodującym bezpośredniego narażenia życia lub zdrowia pracownika;
- 21) wykonywaniu świadczeń osobistych i rzeczowych określonych w art. 44 ust 1.

2. Ograniczenia, o których mowa w art. 42, w stosunku do osób zatrudnionych u pracodawcy, wobec którego został wydany nakaz prowadzenia działalności gospodarczej określonego rodzaju, mogą polegać na:

- 1) zmianie systemu, wymiaru i rozkładu czasu pracy, w tym wydłużeniu okresu rozliczeniowego do dwunastu miesięcy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510), zwanej dalej „Kodeksem pracy”;
- 2) obowiązku pracy w niedziele, święta i dni wolne od pracy wynikające z rozkładu czasu pracy w pięciodniowym tygodniu pracy, w tym wydłużeniu okresu rozliczeniowego do dwunastu miesięcy, na zasadach określonych w Kodeksie pracy;
- 3) powierzeniu pracownikowi wykonywania pracy innego rodzaju niż wynikający z nawiązanego stosunku pracy; w takim przypadku pracownik zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia, obliczonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

3. Ograniczenia, o których mowa w art. 42, nie mogą być stosowane wobec pracowników młodocianych, osób niepełnosprawnych oraz kobiet w ciąży i matek karmiących.

Art. 44. 1. Jeżeli w stanie klęski żywiołowej siły i środki, którymi dysponuje wójt burmistrz, prezydenta miasta, starosta albo wojewoda, są niewystarczające, można wprowadzić obowiązek świadczeń osobistych i rzeczowych polegających na:

- 1) czynnym udziale w działaniu ratowniczym lub wykonywaniu innych zadań wyznaczonych przez kierującego akcją ratowniczą;
- 2) wykonywaniu określonych prac;
- 3) oddaniu do użytkowania posiadanych nieruchomości lub rzeczy ruchomych;
- 4) udostępnieniu pomieszczeń osobom ewakuowanym;
- 5) użytkowaniu nieruchomości w określony sposób lub w określonym zakresie;
- 6) przyjęciu na przechowanie i zabezpieczeniu mienia osób poszkodowanych lub ewakuowanych;
- 7) zabezpieczeniu zagrożonych zwierząt, a w szczególności dostarczaniu paszy i schronienia;
- 8) zabezpieczeniu zagrożonych roślin lub nasion;
- 9) pełnieniu wart ochronnych;
- 10) zabezpieczeniu własnych źródeł wody pitnej i środków spożywczych przed ich zanieczyszczeniem, skażeniem lub zakażeniem, a także udostępnianiu ich dla potrzeb osób ewakuowanych lub poszkodowanych, w sposób wskazany przez organ nakładający świadczenie;
- 11) ochronie i ewakuacji dóbr kultury.

2. Od obowiązku świadczeń osobistych zwolnione są:

- 1) osoby do 16 roku życia i powyżej 60 roku życia – w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 1, 2, 3, 6 i 10;
- 2) osoby chore, niepełnosprawne, kobiety w ciąży i matki karmiące - w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 1–3, 6, 8–11;
- 3) osoby sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 8, nad chorymi lub osobami niepełnosprawnymi – w zakresie świadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 1–3, 6 i 10.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wójt, burmistrz, prezydenta miasta, starosta, albo wojewoda może odstąpić od nałożenia lub zwolnić od obowiązków, o których mowa w ust. 1, również inne osoby i podmioty, ze względu na interes publiczny albo wyjątkowo ważny interes danej osoby lub podmiotu.

4. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi termin i tryb wykonywania świadczeń osobistych lub rzeczowych, przy czym termin wykonywania świadczeń nie może być dłuższy niż termin obowiązywania stanu klęski żywiołowej.

Art. 45. 1. Niezbędne ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela oraz obowiązki świadczeń osobistych i rzeczowych, o których mowa odpowiednio w art. 43 i 44, w granicach dopuszczonych w rozporządzeniu Rady Ministrów o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej wprowadza:

- 1) wójt, burmistrz, prezydent miasta - w drodze zarządzenia albo decyzji;
- 2) starosta - w drodze zarządzenia albo decyzji;
- 2) wojewoda - w drodze rozporządzenia albo decyzji.

2. Rozporządzenie i zarządzenie, o których mowa w ust. 1, podlegają ogłoszeniu przez rozplakatowanie obwieszczeń w miejscach publicznych lub w inny sposób miejscowo przyjęty, a także przez ogłoszenie w lokalnej prasie.

3. W rozporządzeniu, zarządzeniu lub decyzji należy podać:

- 1) podstawę prawną;
- 2) określenie zakresu i rodzaju ograniczeń i świadczeń;
- 3) określenie obowiązanych podmiotów;
- 4) miejsce, dzień i godzinę osobistego stawiennictwa lub realizacji innych ograniczeń i świadczeń;
- 5) czas trwania ograniczeń;
- 6) pouczenie o odpowiedzialności karnej lub innych skutkach prawnych naruszenia rozporządzenia, zarządzenia lub decyzji.

4. Do decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem że:

- 1) podlegają one natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia;
- 2) mogą one być w nagłych wypadkach wydawane ustnie, a następnie niezwłocznie potwierdzone na piśmie;
- 3) odwołanie od nich wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia lub potwierdzenia na piśmie decyzji wydanej ustnie;
- 4) wniesione odwołania podlegają przekazaniu organowi odwoławczemu w terminie 3 dni, a rozpatrzeniu – w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu odwołania;
- 5) organem wyższego stopnia w sprawach decyzji wydanych przez starostę jest wojewoda.

5. Wojewoda może uchylić w całości lub w części zarządzenie lub decyzję starosty.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może uchylić w całości lub w części rozporządzenie lub decyzję wojewody.

Art. 46. 1. W celu usprawnienia przemieszczania się środków transportowych niezbędnych dla działań ratowniczych prowadzonych w stanie klęski żywiołowej mogą być wprowadzone ograniczenia w transporcie drogowym, kolejowym i lotniczym oraz w ruchu jednostek pływających na śródlądowych drogach wodnych, morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym.

2. Minister właściwy do spraw transportu w zakresie transportu drogowego, kolejowego i lotniczego, minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej w zakresie ruchu jednostek pływających na śródlądowych drogach wodnych, a minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w zakresie ruchu na morskich wodach wewnętrznych i morzu terytorialnym, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić ograniczenia, o których mowa w ust. 1, oraz określić zakres tych ograniczeń z uwzględnieniem konieczności zapewnienia warunków pozwalających na sprawne zapobieganie lub zwalczanie skutków klęski żywiołowej przy jednoczesnym zminimalizowaniu uciążliwości wynikłych dla innych użytkowników z wprowadzonych ograniczeń.

Art. 47. 1. Dla zapewnienia łączności na potrzeby działań ratowniczych podejmowanych w stanie klęski żywiołowej mogą być wprowadzone ograniczenia w wykonywaniu pocztowych usług o charakterze powszechnym lub usług kurierskich.

2. Ograniczenia w pracy urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych oraz w wykonywaniu usług telekomunikacyjnych określają odrębne przepisy.

3. Minister właściwy do spraw łączności może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić ograniczenia, o których mowa w ust. 1, oraz określić zakres tych ograniczeń z uwzględnieniem konieczności zapewnienia warunków pozwalających na sprawne zapobieganie lub zwalczanie skutków klęski żywiołowej przy jednoczesnym zminimalizowaniu uciążliwości wynikłych dla osób i podmiotów korzystających z pocztowych usług o charakterze powszechnym lub usług kurierskich.

Rozdział 5

Krajowy system ratowniczo-gaśniczy

Art. 48. Podmiotami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego są jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz włączone do tego systemu inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.

Art. 49. 1. Organy administracji publicznej i podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego wykonują zadania ochrony ludności w czasie pokoju oraz w stanach nadzwyczajnych i wojny w ramach obrony cywilnej.

2. Podmioty krajowego systemu ratowniczego-gaśniczego i podmioty współdziałające, na podstawie prawa Unii Europejskiej oraz umów międzynarodowych, mogą być kierowane do udziału w akcjach ratowniczych i humanitarnych oraz innych działaniach realizowanych poza granicami kraju.

3. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy obejmuje w szczególności walkę z pożarami oraz ratownictwo techniczne, medyczne w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, ekologiczne, chemiczne, biologiczne, wysokościowe oraz działania poszukiwawczo-ratownicze, w tym działania na wodach śródlądowych i wewnętrznych wodach morskich.

4. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ramach posiadanych sił i środków wspiera właściwe organy i podmioty podczas likwidacji lub minimalizacji skutków zagrożeń, do których zostały zobowiązane na mocy odrębnych przepisów, w szczególności:

- 1) zdrowotnych;
- 2) powodziowych;
- 3) wywołanych w górach;
- 4) w zakładach górniczych;
- 5) na wewnętrznych wodach morskich;
- 6) radiacyjnych;
- 7) wywołanych czynnikiem biologicznym;
- 8) epidemicznych;
- 9) podczas zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

5. W ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego wykonywane są zadania na rzecz obronności państwa w tym państwa gospodarza oraz uzupełniania rezerw podmiotów tego systemu, wynikające z odrębnych przepisów.

6. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy wspiera ratownictwo medyczne w zakresie zabezpieczenia działań systemu „Państwowe Ratownictwo Medyczne”, zadań ochrony ludności i obrony cywilnej oraz w sytuacjach kryzysowych w zakresie transportu poszkodowanych do najbliższego szpitalnego oddziału ratunkowego.

Art. 50. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową organizację krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w zakresie:

- 1) walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi;
- 2) ratownictwa medycznego, technicznego, ekologicznego, chemicznego, ratownictwa podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem czynnikiem biologicznym, wysokościowego, działań poszukiwawczo-ratowniczych, w tym działań na wodach śródlądowych i wewnętrznych wodach morskich;
- 3) dysponowania podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 4) prowadzenia inspekcji gotowości operacyjnej jednostek ochrony przeciwpożarowej włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 5) prowadzenia dokumentacji ze zdarzeń oraz dokumentacji funkcjonowania systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 6) organizacji odwodów operacyjnych;
- 7) organizacji centrów koordynacji ratownictwa Państwowej Straży Pożarnej oraz współdziałania z innymi centrami systemów i podmiotów;
- 8) sporządzania planów ratowniczych;
- 9) organizacji działań i akcji ratowniczych;
- 10) szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz ich wyłączenia z tego systemu;
- 11) realizacji zadań obrony cywilnej;
- 12) określenia znaku krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i sposobu jego używania;
– biorąc pod uwagę zapewnienie właściwego poziomu bezpieczeństwa obywateli i sprawnego funkcjonowania tego systemu oraz adekwatności realizowanych działań, a także zapewnienie skutecznej współpracy i identyfikacji podmiotów w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 51. 1. Podmiotami współdziałającymi z krajowym systemem ratowniczo-gaśniczym są:

- 1) jednostki ochrony przeciwpożarowej niewłączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 2) jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego;
- 3) podmioty lecznicze, w ramach których funkcjonują jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w rozumieniu ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2053 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 974);
- 4) system powiadamiania ratunkowego w rozumieniu ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 268 i 2445);
- 5) podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa górskiego w rozumieniu ustaw z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1425);
- 6) podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego w rozumieniu ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147);
- 7) Służba Poszukiwania i Ratownictwa Lotniczego - ASAR;
- 8) Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa - SAR;
- 9) służby, inspekcje, straże oraz podmioty, które współdziałają w ramach realizacji swoich obowiązków ustawowych, w tym:
 - a) Policja,
 - b) Straż Graniczna,
 - c) Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) Straż Ochrony Kolei,
 - e) Inspekcja Ochrony Środowiska,
 - f) Państwowa Inspekcja Sanitarna,
 - g) Inspekcja Weterynaryjna,
 - h) Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
 - i) Inspekcja Transportu Drogowego,
 - j) Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych,
 - k) Państwowa Agencja Atomistyki,
 - l) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,

- f) państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna;
- 10) instytucje, organizacje oraz inne podmioty, które w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się uczestniczyć w akcjach ratowniczych.

2. Kierownicy podmiotów i jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 10, zapewniają gotowość do działań na zasadach określonych w umowie.

3. Kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 7–9, są zobowiązani do zapewnienia gotowości operacyjnej podległych jednostek.

4. Współdziałanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w działaniach ratowniczych odbywa się na zasadach określonych w art. 25.

Art. 52. 1. Plany ratownicze dla obszaru powiatu i województwa opracowywane odpowiednio przez komendantów powiatowych (miejskich) i wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej zatwierdzane są przez:

- 1) komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej – dla obszaru powiatu, po zasięgnięciu opinii właściwego starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu);
- 2) Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej – dla obszaru województwa, po zasięgnięciu opinii właściwego wojewody.

2. Plany ratownicze zawierają:

- 1) wykaz zadań realizowanych przez podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz podmioty współdziałające z tym systemem;
- 2) wykaz zadań realizowanych przez specjalistyczne grupy ratownicze;
- 3) zbiór zasad i procedur ratowniczych wynikających z zadań realizowanych przez podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz podmioty współdziałające z tym systemem;
- 4) dane teleadresowe podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i podmiotów współdziałających z tym systemem;
- 5) wykaz zasobów podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i podmiotów współdziałających z tym systemem;
- 6) graficzne przedstawienie obszarów chronionych;
- 7) wykaz ekspertów do spraw prognozowania zagrożeń oraz specjalistów do spraw ratownictwa, zawierający imię i nazwisko, dziedzinę oraz ich dane teleadresowe;
- 8) arkusze uzgodnień i aktualizacji planu ratowniczego.

3. Plany ratownicze uwzględniają również zadania wynikające z art. 91 i 97.

4. Opracowanie planów ratowniczych poprzedza się przeprowadzeniem analiz zagrożeń mogących wystąpić na obszarze powiatu i województwa oraz zabezpieczenia operacyjnego na obszarze powiatu i województwa.

5. Plany ratownicze są opracowywane nie rzadziej niż raz na 3 lata i aktualizowane w zależności od potrzeb.

6. Plany ratownicze nie podlegają udostępnieniu w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Art. 53. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych pełni nadzór nad funkcjonowaniem krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej organizuje, koordynuje i zarządza krajowym systemem ratowniczo-gaśniczym na obszarze kraju.

Art. 54. 1. Do zadań Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, w zakresie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, należy w szczególności:

- 1) prowadzenie ewidencji podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze kraju;
- 2) nadzór nad przygotowaniem i kierowanie podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do działań poza granicami kraju;
- 3) ustalanie zasad dotyczących uzupełniania rezerw osobowych i materiałowych, jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz wskazanych przez właściwego ministra do spraw wewnętrznych pozostałych podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, na czas stanu klęski żywiołowej i innych stanów nadzwyczajnych;
- 4) ustalanie zasad kontroli gotowości operacyjnej podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 5) ustalanie zasad, organizacji, prowadzenia i koordynacji szkoleń oraz ćwiczeń i treningów, krajowych i międzynarodowych podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 6) organizacja Krajowego Centrum Szkolenia Ochrony Ludności, utworzonego w oparciu o jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej prowadzące działalność naukową lub szkoleniową.

2. Do zadań komendantów wojewódzkich i powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej w zakresie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, odpowiednio na obszarze województwa i powiatu, należy w szczególności:

- 1) organizowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 2) zapewnienie całodobowego funkcjonowania stanowisk kierowania komendantów Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczej, o której mowa w art. 56 ust. 1;
- 4) koordynowanie realizacji zadań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 5) przygotowanie podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do działań poza granicami kraju;
- 6) koordynacja wykorzystania sił i środków na potrzeby działań ratowniczych;
- 7) nadzór nad uzupełnianiem rezerw osobowych i materiałowych jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz wskazanych podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, na czas stanu klęski żywiołowej i innych stanów nadzwyczajnych
- 8) prowadzenie ewidencji podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 9) organizowanie szkoleń dla podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego;
- 10) organizowanie ćwiczeń i treningów w zakresie współdziałania podmiotów systemu ratowniczego;
- 11) realizacja zadań na rzecz obronności państwa, ochrony ludności i obrony cywilnej.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej określi w drodze zarządzenia zasady realizacji zadań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 55. Koordynację działań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego zapewniają całodobowo:

- 1) krajowe centrum koordynacji ratownictwa organizowane przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej na obszarze kraju;
- 2) stanowiska kierowania, organizowane przez komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej na obszarze województw;
- 3) stanowiska kierowania, organizowane przez komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej na obszarze działania właściwego komendanta.

Art. 56. 1. Organizacja akcji ratowniczych obejmujących zadania, o których mowa w art. 49 ust. 4, z udziałem wielu podmiotów ochrony ludności polega na kierowaniu działaniami ratowniczymi przez właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej.

2. Organizacja akcji obejmująca zagrożenia, o których mowa w art. 49 ust. 5, z udziałem wielu podmiotów ochrony ludności polega na jednolitym kierowaniu działaniami przez właściwy podmiot, w kompetencjach którego jest ich wykonanie.

3. Koordynacja działań, o których mowa w ust. 2, należy do właściwego organu ochrony ludności.

Art. 57. 1. Działania ratownicze prowadzą jednostki ochrony przeciwpożarowej oraz podmioty ratownicze i podmioty uprawnione do ratownictwa, stosownie do ich kompetencji i uprawnień ustawowych.

2. Za realizację wyznaczonych i przydzielonych zadań przez kierujących działaniami ratowniczymi odpowiadają podmioty, w kompetencjach których jest ich wykonanie.

Art. 58. 1. W przypadku akcji ratowniczej, której rozmiary lub zasięg przekraczają możliwości sił ratowniczych powiatu lub województwa, działania może koordynować odpowiednio komendant wojewódzki lub Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

2. W ramach akcji ratowniczej, o której mowa w ust. 1, podejmowane są działania wymagające zadysponowania zasobów wchodzących w skład krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na poziomie krajowym w przypadku, gdy zasoby tego systemu na obszarze województwa są nieadekwatne do skali zagrożenia.

Art. 59. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kierowania działaniem ratowniczym przez poszczególne podmioty uczestniczące w akcji ratowniczej mając na uwadze potrzebę zapewnienia optymalnej skuteczności działań ratowniczych oraz sposób kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz innych podmiotów biorących udział w działaniu ratowniczym.

Rozdział 6

Rozpoznawanie zagrożeń oraz ostrzeganie, alarmowanie i powiadamianie ludności

Art. 60. Rozpoznanie zagrożenia polega na:

- 1) pozyskiwaniu informacji o mającym nastąpić lub zaistniałym zagrożeniu dla życia lub zdrowia ludzi, mienia, infrastruktury, środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego;
- 2) określaniu rodzaju, miejsca, skali i skutków zaistniałego zagrożenia oraz oznaczaniu stref niebezpiecznych.

Art. 61. 1. Ostrzeganie, alarmowanie i powiadamianie ludności polega na informowaniu organów administracji publicznej i ludności o możliwości wystąpienia zagrożenia, jego

wystąpieniu lub ustąpieniu oraz o sposobie postępowania w danym przypadku, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych i wymagających szczególnej opieki.

2. Organy ochrony ludności, zgodnie z właściwością, wykonują zadania, o których mowa w ust. 1, w szczególności przez:

- 1) syreny alarmowe;
- 2) urządzenia nagłaśniające;
- 3) regionalne i lokalne systemy ostrzegania;
- 4) wydawców dzienników lokalnych i ogólnopolskich;
- 5) nadawców programów radiowych i telewizyjnych;
- 6) ALERT SMS;
- 7) RSO;
- 8) informacje zamieszczane w internecie.

Art. 62. 1. Do wykonywania czynności związanych z rozpoznawaniem zagrożeń oraz ostrzeganiem, alarmowaniem i powiadamianiem ludności zobowiązane są:

- 1) podmioty ochrony ludności w zakresie swojej właściwości;
- 2) zarządzający zakładami pracy, obiektami oraz instalacjami stanowiącymi potencjalne zagrożenie dla ludzi i środowiska w przypadku ich uszkodzenia lub awarii, a także mogące stanowić źródło zagrożenia wykraczające poza zakład, obiekt lub instalację;
- 3) inne jednostki organizacyjne – w zakresie ustalonym przez właściwe terenowo organy ochrony ludności.

2. Podmioty zarządzające systemami monitorowania sytuacji zagrożeń są obowiązane do niezwłocznego przekazywania organom i podmiotom ochrony ludności właściwym ze względu na miejsce lokalizacji informacji o możliwości wystąpienia zagrożenia i przewidywanej skali jego zasięgu.

3. Za utrzymanie sprawności systemu ostrzegania i alarmowania odpowiada organ samorządu terytorialnego, za system krajowy odpowiada minister właściwy do spraw wewnętrznych, a za system regionalny – wojewoda.

Art. 63. 1. Nadawca programu radiowego i telewizyjnego oraz operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, na żądanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych przekazane za pośrednictwem SDP, są obowiązani do niezwłocznego, nieodpłatnego

przekazania komunikatu, na określonym przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych obszarze.

2. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany, na żądanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych, przekazane za pośrednictwem SDP, do niezwłocznego, nieodpłatnego wysyłania, komunikatów do wszystkich lub określonych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych grup użytkowników końcowych, w szczególności przebywających na określonym przez niego obszarze, jednorazowo lub przez wskazany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych okres.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb współpracy z operatorem ruchomej sieci telekomunikacyjnej w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 2, niezbędne elementy komunikatów, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz sposób ich przekazywania użytkownikom końcowym, mając na uwadze konieczność:

- 1) zapewnienia efektywnego i niezakłóconego przepływu informacji między SDP a operatorem ruchomej sieci telekomunikacyjnej;
- 2) zapewnienia sprawnej dystrybucji komunikatu na obszarze zagrożonym wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz łatwości zrozumienia treści zawartych w komunikacie i zastosowania się do nich.

Art. 64. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1648), o ile jest to technicznie możliwe, obowiązany jest do preinstalacji aplikacji mobilnej RSO na telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych sprzedawanych użytkownikom w autoryzowanych punktach sprzedaży.

Art. 65. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób umieszczania i propagowania treści komunikatów i ostrzeżeń w RSO, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnej dystrybucji komunikatu lub ostrzeżenia na obszarze zagrożonym wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz łatwości zrozumienia treści zawartych w komunikacie lub ostrzeżeniu i zastosowania się do nich.

Art. 66. 1. Minister właściwy do spraw klimatu, minister właściwy do spraw zdrowia, Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw rolnictwa oraz Prezes Państwowej Agencji Atomistyki, w zakresie właściwości, system obserwacji prowadzi system pomiarów, analiz i prognozowania skażeń i zakażeń oraz

zagrożeń od uderzeń z powietrza i od niekorzystnych zjawisk hydrometeorologicznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zadaniem systemu, o którym mowa w ust. 1, jest wczesne wykrycie skażeń chemicznych, promieniotwórczych i zakażeń biologicznych oraz uderzeń z powietrza, mogących spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi i zwierząt, mienia, infrastruktury, środowiska i dziedzictwa kulturowego.

Rozdział 7

Szczególne rozwiązania w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej

Art. 67. 1. W przypadku wystąpienia klęski żywiołowej o rozmiarach powodujących konieczność zastosowania szczególnych rozwiązań, gdy środki zastosowane przez organy administracji rządowej i organy jednostek samorządu terytorialnego okazały się niewystarczające, Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaj katastrofy naturalnej lub awarii technicznej będącej podstawą zastosowania szczególnych rozwiązań,
 - 2) wykaz gmin poszkodowanych w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, na obszarze których będą stosowane szczególne rozwiązania, zwanych dalej „gminami poszkodowanymi”,
 - 3) rodzaj stosowanych szczególnych rozwiązań, w tym zasady udzielania pomocy finansowej dla poszkodowanych przedsiębiorców,
 - 4) warunki lub okres stosowania szczególnych rozwiązań lub termin na dokonanie określonych czynności, nie dłuższy niż 12 miesięcy
- uwzględniając zakres niezbędnej do udzielenia pomocy oraz bieżące możliwości budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, Rada Ministrów uwzględnia dane przekazane Prezesowi Rady Ministrów przez właściwych wojewodów.

Art. 68. 1. Brak możliwości świadczenia pracy na obszarze gminy poszkodowanej w związku z klęską żywiołową stanowi podstawę usprawiedliwienia nieobecności pracownika w pracy.

2. Za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy w związku z klęską żywiołową pracownikowi przysługuje prawo do odpowiedniej części minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przez okres nie dłuższy niż 10 dni roboczych wynikających z rozkładu czasu pracy pracownika.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do pracowników, których uprawnienie do wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy z powodu klęski żywiołowej lub do innej formy rekompensaty utraconego wynagrodzenia z tego tytułu wynika z odrębnych przepisów.

4. Wynagrodzenie określone w ust. 2 wypłaca pracodawca.

5. Pracodawca może powierzyć pracownikowi świadczącemu pracę na obszarze gminy poszkodowanej wykonywanie pracy innego rodzaju niż wynikająca z nawiązanego stosunku pracy, jeżeli jest to konieczne w związku z usuwaniem skutków klęski żywiołowej u tego pracodawcy. W takim przypadku pracownik zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia, obliczonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

6. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do osób wykonujących pracę na podstawie stosunku służbowego.

Art. 69. Przedsiębiorca poszkodowany w wyniku klęski żywiołowej, prowadzący działalność na obszarze gminy poszkodowanej, może:

- 1) wnioskować o otrzymanie środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na:
 - a) utrzymanie miejsc pracy osób niepełnosprawnych zagrożonych likwidacją na skutek klęski żywiołowej,
 - b) odtworzenie zniszczonej lub utraconej na skutek klęski żywiołowej infrastruktury i wyposażenia warsztatów terapii zajęciowej, zakładów aktywności zawodowej oraz przedsiębiorstw osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą,
 - c) pomoc dla osób niepełnosprawnych na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, środków pomocniczych i przedmiotów ortopedycznych utraconych lub zniszczonych na skutek klęski żywiołowej,
 - d) usunięcie powstałych na skutek klęski żywiołowej szkód w obrębie zlikwidowanych uprzednio barier technicznych i architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) dofinansowanie, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, 1981 oraz z 2022 r. poz. 558), do oprocentowania kredytów bankowych zaciągniętych w bankach lub spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych na likwidację skutków klęski żywiołowej w związku z zatrudnianiem i rehabilitacją osób niepełnosprawnych;

- 2) przeznaczyć środki zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych na odtworzenie infrastruktury i wyposażenia, utraconych lub zniszczonych na skutek klęski żywiołowej miejsc pracy oraz rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Art. 70. 1. Pracodawca prowadzący działalność na obszarze gminy poszkodowanej, który w wyniku klęski żywiołowej zaprzestał lub znacząco ograniczył działalność gospodarczą, w przypadku braku środków na wypłatę pracownikom wynagrodzenia przysługującego za:

- 1) czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy;
- 2) czas niewykonywania pracy, jeżeli pracownik był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, które zostały bezpośrednio spowodowane klęską żywiołową;
- 3) wykonaną pracę, polegającą na ochronie przed klęską żywiołową lub usuwaniu skutków klęski żywiołowej, mającą na celu utrzymanie lub przywrócenie prowadzenia przez pracodawcę działalności gospodarczej
- może otrzymać nieoprocentowaną pożyczkę z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

2. Zaspokojeniu ze środków pożyczki, o której mowa w ust. 1, może podlegać wynagrodzenie miesięcznie do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okres wskazany w przepisach wydanych na podstawie art. 67 ust. 1 wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od pracodawcy.

3. Pożyczki udziela się na wniosek złożony do właściwego marszałka województwa.

4. Wniosek o udzielenie pożyczki zawiera:

- 1) nazwę przedsiębiorstwa prowadzonego przez pracodawcę;
- 2) adres przedsiębiorstwa;
- 3) NIP lub REGON pracodawcy;
- 4) numer rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej pracodawcy;
- 5) liczbę zatrudnionych pracowników;
- 6) rodzaj klęski żywiołowej, w związku z którą składany jest wniosek;
- 7) datę wystąpienia klęski żywiołowej;
- 8) kwotę wnioskowanego świadczenia.

5. Do wniosku dołącza się oświadczenie o braku własnych środków na wypłatę wynagrodzenia oraz wykaz pracowników, których wynagrodzenie będzie podlegało zaspokojeniu w ramach pożyczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

6. Wykaz pracowników, o którym mowa w ust. 5, zawiera:

- 1) imię i nazwisko pracownika;
- 2) PESEL pracownika;
- 3) miejsce zamieszkania pracownika.

7. W przypadku przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1, przepisu art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 377 i 1561) nie stosuje się.

Art. 71. 1. Po dokonaniu wypłaty wynagrodzenia pracownikom pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu różnicę między kwotą otrzymaną z Funduszu a kwotą wypłaconą pracownikom, w terminie 30 dni od dnia otrzymania środków z pożyczki.

2. Zwrot pożyczki następuje nie później niż do dnia 31 grudnia roku następującego po roku otrzymania środków z pożyczki na rachunek bankowy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Do zwrotu pożyczki stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

3. Pracodawca może po dniu 31 grudnia roku następującego po roku otrzymania środków z pożyczki złożyć wniosek do marszałka województwa o umorzenie pożyczki w całości lub w części. Pożyczka może zostać umorzona przez ministra właściwego do spraw pracy, zwanego dalej „dysponentem Funduszu”, jeżeli:

- 1) pracodawca wykaże, że na skutek klęski żywiołowej nastąpiło u niego pogorszenie warunków prowadzenia działalności gospodarczej, a w szczególności:
 - a) spadek obrotów gospodarczych, rozumianych jako sprzedaż lub zmniejszenie zamówień na usługi lub dostawy wytwarzanych towarów, w ciągu kolejnych 6 miesięcy w okresie od dnia otrzymania pożyczki do dnia złożenia wniosku o umorzenie w porównaniu z analogicznymi kolejnymi miesiącami w ciągu ostatnich dwóch lat lub
 - b) straty w środkach trwałych, które ograniczyły możliwość prowadzenia działalności gospodarczej w porównaniu z okresem sprzed klęski żywiołowej;
- 2) w postępowaniu egzekucyjnym stwierdzono, że przedsiębiorca, który pobrał pożyczkę, nie posiada majątku, z którego można dochodzić należności;

3) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie odzyska się kwoty spłaty pożyczki przewyższającej wydatki egzekucyjne.

4. Dysponent Funduszu umarza pożyczkę z urzędu, jeżeli pracodawca, będący osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, który pobrał pożyczkę, zmarł.

5. Dysponent Funduszu może upoważnić marszałków województw do wykonywania czynności, o której mowa w ust. 3 zdanie drugie i ust. 4.

6. W przypadku zaistnienia niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 7), kwota główna niespłaconego zadłużenia wraz z naliczonymi odsetkami za zwłokę staje się wymagalna z dniem zaistnienia niewypłacalności.

Art. 72. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o udzielenie pożyczki, o którym mowa w art. 70 ust. 4, i wzór wykazu pracowników, o którym mowa w art. 70 ust. 5, tryb składania i rozpatrywania wniosku, sposób przekazywania środków z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i dokonywania wypłaty wynagrodzenia oraz szczegółowy tryb zwrotu Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych kwot przekazanych pracodawcy, uwzględniając konieczność sprawnego wydawania decyzji.

Art. 73. 1. W okresie wskazanym w przepisach wydanych na podstawie art. 67 ust. 1, na obszarze gminy poszkodowanej zwalnia się od podatku dochodowego dochód poszkodowanego otrzymany na usuwanie skutków klęski żywiołowej z tytuł:

- 1) nieodpłatnych lub częściowo odpłatnych świadczeń;
- 2) darowizn, do których nie ma zastosowania ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r. poz. 1043).

2. Przychody poszkodowanego otrzymane w związku z klęską żywiołową nie uważa się za koszty uzyskania przychodów.

3. Zwalnia się od podatku od spadków i darowizn darowizny, jeżeli do dnia 31 grudnia roku następującego po roku, w którym wystąpiła klęska żywiołowa, zostaną przeznaczone przez obdarowanego na usunięcie skutków tej klęski żywiołowej.

4. Do środków trwałych, których dotyczą przepisy ust. 1 pkt 2 i ust. 2, nie stosuje się przepisów art. 23 ust. 1 pkt 45 i pkt 45a lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku

dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.⁴⁾) oraz art. 16 ust. 1 pkt 48 i pkt 63 lit. a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.⁵⁾).

5. W przypadku, gdy przerwa w prowadzeniu działalności gospodarczej, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1993, 2105 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 1265 i 1301), została spowodowana klęską żywiołową, podatnik zawiadamia właściwego naczelnika urzędu skarbowego o okresie przerwy, w dniu rozpoczęcia działalności po tej przerwie.

6. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się do dnia 31 grudnia roku następującego po roku, w którym wystąpiła klęska żywiołowa.

7. Do zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 8 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 5 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

Art. 74. 1. Świadczeń uzyskanych w związku z klęską żywiołową nie wlicza się do dochodu, od wysokości którego odrębne przepisy uzależniają uzyskanie świadczeń o charakterze socjalnym, ulg, dodatków i zwolnień, w tym z zakresu:

- 1) pomocy społecznej;
- 2) świadczeń rodzinnych;
- 3) dodatków mieszkaniowych;
- 4) stypendiów i pomocy materialnej dla uczniów;
- 5) stypendiów i zapomóg otrzymywanych przez studentów na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.⁶⁾);
- 6) kredytu studenckiego, o którym mowa w art. 98 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.)
- 7) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1292, 1559, 1773, 1834, 1981, 2105, 2120, 2232, 2270, 2427 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 64, 91, 526, 583, 655, 807, 974, 1002, 1079, 1265, 1352, 1358, 1459, 1512 i 1561.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 583, 655, 830, 872, 1079, 1265 i 1561.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 682, 807, 1010, 1079, 1117 i 1459.

2. Świadczeń uzyskanych w związku z klęską żywiołową nie wlicza się do przychodu w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 oraz z 2022 r. poz. 830, 1079, 1383 i 1561), od wysokości którego uzależniona jest możliwość uzyskania statusu bezrobotnego.

3. Jeżeli zniszczeniu na skutek klęski żywiołowej uległo co najmniej 30% powierzchni gospodarstwa rolnego należącego do poszkodowanego ubiegającego się o świadczenia z pomocy społecznej albo świadczenia rodzinne, w okresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 67 ust.1, przy ustalaniu prawa do świadczeń z pomocy społecznej albo prawa do świadczeń rodzinnych do dochodu z gospodarstwa rolnego nie wlicza się powierzchni, która uległa zniszczeniu na skutek klęski żywiołowej.

Art. 75. W przypadku udzielania gminom poszkodowanym dotacji przeznaczonej na zadania własne związane z usuwaniem skutków klęski żywiołowej, nie stosuje się warunku określonego w art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jeżeli straty poniesione przez gminę przekroczyły 50% planowanych dochodów własnych za rok poprzedzający rok wystąpienia klęski żywiołowej.

Art. 76. Nadzór nad realizacją zadań związanych z pomocą rodzinom, osobom samotnie gospodarującym, przedsiębiorcom i jednostkom samorządu terytorialnego, sprawuje wojewoda.

Rozdział 8

Pomoc dla osób fizycznych poszkodowanych w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej

Art. 77. Rodziny lub osoby samotnie gospodarujące, o których mowa w art. 6 pkt 10 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, 2270, z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127), które poniosły szkodę majątkową w budynku mieszkalnym jednorodzinny lub lokalu mieszkalnym w wyniku klęski żywiołowej mogą otrzymać pomoc finansową na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych lub mieszkaniowych.

Art. 78. 1. Rodzina lub osoba samotnie gospodarująca, o której mowa w art. 77, prowadząca w dniu wystąpienia klęski żywiołowej gospodarstwo domowe w budynku mieszkalnym jednorodzinny lub lokalu mieszkalnym, zniszczonym albo uszkodzonym w wyniku tej klęski, zwana dalej poszkodowanym, może otrzymać pomoc finansową:

1) w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych – w wysokości do 10 000 zł;

2) w wysokości do 300 000 zł, nie przekraczającą wartości szkody majątkowej poniesionej w wyniku klęski żywiołowej w budynku mieszkalnym jednorodzinnym albo lokalu mieszkalnym na:

- a) remont albo odbudowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego,
- b) budowę lub zakup budynku mieszkalnego jednorodzinnego, w tym na terenie innej gminy, jeżeli nie można przeprowadzić remontu lub odbudowy budynku,
- c) remont lokalu mieszkalnego albo zakup innego lokalu mieszkalnego, w tym na terenie innej gminy, jeśli nie można przeprowadzić jego remontu.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może zostać przyznana na pokrycie kosztów rozbiórki.

3. Maksymalne kwoty pomocy, o której mowa ust. 1 obowiązujące w danym roku kalendarzowym, podlegają corocznie zmianie na następny rok kalendarzowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza, na każdy rok kalendarzowy, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, maksymalne kwoty pomocy o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem zasady określonej w ust. 3, zaokrąglając je w górę do pełnych złotych.

5. Wskaźnik cen, o którym mowa w ust. 3, ustala się na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 20 dni od dnia jego ogłoszenia.

Art. 79. 1. Pomoc finansowa, o której mowa w art. 78 ust. 1 jest przyznawana niezależnie od dochodów poszkodowanego i nie podlega zwrotowi, z zastrzeżeniem art. 82 ust. 2;

2. Pomoc finansowa, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2 jest przyznawana poszkodowanemu, któremu przysługuje:

- a) prawo własności budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego,
- b) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego,
- c) spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego,
- d) prawo najmu lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego jednorodzinnego,
- e) prawo dożywocia,

f) prawo służebności mieszkania,

g) prawo użyczenia lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego jednorodzinnego.

3. Z wnioskiem można wystąpić tylko z jednego tytułu prawnego, o którym mowa w ust 2.

4. Poszkodowany, któremu przysługuje prawo, o którym mowa w art. 79 ust. 2 pkt d-g może otrzymać pomoc finansową, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2, o ile właściciel złożył oświadczenie o rezygnacji z ubiegania się o pomoc. Oświadczenie właściciela, należy przedłożyć wraz z wnioskiem.

Art. 80. 1. Pomoc finansowa, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1, jest przyznawana na wniosek poszkodowanego złożony nie później niż w terminie 30 dni od dnia wystąpienia klęski żywiołowej do wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego dla miejsca położenia zniszczonego albo uszkodzonego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego, a w przypadku przeprowadzenia ewakuacji lub konieczności opuszczenia zagrożonego miejsca zamieszkania – do wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego dla miejsca, w którym przebywa poszkodowany.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy, który ubiega się o pomoc, w tym:
 - a) pierwsze i drugie imię oraz nazwisko,
 - b) datę urodzenia,
 - c) numer PESEL albo, jeśli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu,
 - d) adres miejsca zamieszkania,
 - e) adres do korespondencji, jeśli jest inny niż adres zamieszkania;
- 2) przeznaczenie pomocy finansowej;
- 3) rodzaj, datę i godzinę wystąpienia klęski żywiołowej;
- 4) rodzaj i wysokość szkody majątkowej;
- 5) kwotę pomocy;
- 6) wskazanie sposobu wypłaty pomocy finansowej wraz z podaniem danych niezbędnych do jej wypłaty;
- 7) datę i podpis wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego, pełnomocnika albo opiekuna prawnego;
- 8) oświadczenie o:
 - a) wyrażeniu zgody na weryfikację danych zawartych we wniosku;

b) nieubieganiu się o pomoc finansową, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1, na terenie innego województwa;

c) zgodności danych i informacji zawartych we wniosku ze stanem faktycznym.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 8 lit. b i c, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

5. Kompletny wniosek o udzielenie pomocy finansowej, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) przesyła, nie później niż w ciągu 2 dni roboczych od dnia jego otrzymania, do wojewody właściwego dla miejsca położenia zniszczonego albo uszkodzonego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego.

6. Wojewoda dokonuje weryfikacji danych zawartych we wniosku.

7. Wojewoda udziela pomocy finansowej, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1, w formie decyzji administracyjnej, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego wniosku.

8. Niekompletny wniosek o przyznanie pomocy finansowej organ przyznający pozostawia bez rozpoznania.

Art. 81. 1. Pomoc finansowa, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2, jest przyznawana na wniosek poszkodowanego złożony nie później niż w terminie 30 dni od dnia wystąpienia klęski żywiołowej do wojewody właściwego dla miejsca położenia zniszczonego albo uszkodzonego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 zawiera:

1) dane wnioskodawcy, który ubiega się o pomoc, w tym:

a) pierwsze i drugie imię oraz nazwisko,

b) datę urodzenia,

c) numer PESEL albo, jeśli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu,

d) adres miejsca zamieszkania,

e) adres do korespondencji, jeśli jest inny niż adres zamieszkania;

2) zakres i przeznaczenie pomocy finansowej;

3) rodzaj, datę i godzinę wystąpienia klęski żywiołowej;

4) rodzaj i wysokość szkody majątkowej;

5) kwotę pomocy;

6) wskazanie sposobu wypłaty pomocy finansowej wraz z podaniem danych niezbędnych do jej wypłaty;

- 7) datę i podpis wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego, pełnomocnika albo opiekuna prawnego;
- 8) oświadczenie o:
 - a) wyrażeniu zgody na weryfikację danych zawartych we wniosku;
 - b) nieubieganiu się o pomoc, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2, na terenie innego województwa;
 - c) o posiadaniu albo nieposiadaniu aktualnej umowy ubezpieczenia nieruchomości z tytułu klęsk żywiołowych;
 - d) zgodności danych i informacji zawartych we wniosku ze stanem faktycznym.

3. Wraz z wnioskiem poszkodowany przedkłada dokumenty, potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 79 ust. 2 i ust. 4 oraz art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c.

4. Oświadczenie, o którym mowa ust. 2 pkt 8 lit. b-d, jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

5. Do wniosku poszkodowany dołącza dokument stwierdzający wysokość poniesionych szkód w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej sporządzony przez osobę posiadającą uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości lub osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności w zakresie rodzaju poniesionych szkód albo przez Wojewódzką Komisję ds. Szacowania Szkód.

6. Wojewoda dokonuje weryfikacji danych zawartych we wniosku i dokumentach, o których mowa w ust. 3 i 5.

7. Niekompletny wniosek o przyznanie pomocy finansowej organ przyznający pozostawia bez rozpoznania.

8. Wojewoda udziela pomocy finansowej, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2, w formie decyzji administracyjnej, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego wniosku.

9. Decyzje, o których mowa w ust. 8 oraz w art. 80 ust. 7, zawierają klauzulę o zobowiązaniu poszkodowanego do przedłożenia wojewodzie rozliczenia rzeczowo-finansowego w zakresie wydatków poniesionych zgodnie z celem, na jaki przyznano pomoc finansową wraz z informacją o uzyskanej kwocie odszkodowania z tytułu ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego od klęsk żywiołowych pod rygorem zwrotu nienależnie pobranej kwoty pomocy.

10. Rozliczenie rzeczowo-finansowe, o którym mowa w ust. 9, poszkodowany przedkłada wojewodzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji o udzieleniu pomocy finansowej,

o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1, albo w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania decyzji o udzieleniu pomocy finansowej, o której mowa w art. 78 ust. 1 pkt 2.

Art. 82. 1. Weryfikacji rozliczenia rzeczowo-finansowego, o którym mowa w art. 81 ust. 10, w tym uzyskanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia od klęsk żywiołowych oraz dokumentów przedłożonych przez poszkodowanego dokonuje wojewoda, który udzielił pomocy.

2. W przypadku ustalenia, że poszkodowany, który otrzymał pomoc finansową, nie poniósł szkody w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej albo poniósł szkodę w mniejszej wysokości lub pomoc finansowa została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem albo uzyskał odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego od klęsk żywiołowych, wojewoda wydaje decyzję o obowiązku zwrotu kwoty pomocy w całości lub części.

3. Termin zwrotu pomocy finansowej nie może być krótszy niż 7 oraz nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia wydania decyzji w sprawie zwrotu.

4. Do zwrotu pomocy finansowej stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

Art. 83. Przy ustalaniu wysokości pomocy finansowej wojewoda uwzględnia kwotę uzyskanego przez poszkodowanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia budynku lub lokalu mieszkalnego od klęsk żywiołowych. Łącznie kwota udzielonej pomocy finansowej oraz odszkodowania nie może przekroczyć wartości szkody majątkowej poniesionej w wyniku klęski żywiołowej w budynku mieszkalnym jednorodzinnym albo lokalu mieszkalnym.

Art. 84. 1. Poszkodowany, który przed dniem wystąpienia klęski żywiołowej zawarł umowę ubezpieczenia z tytułu klęsk żywiołowych budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo lokalu mieszkalnego zniszczonego albo uszkodzonego w wyniku tej klęski, może wystąpić do wojewody właściwego ze względu na miejsce położenia zniszczonego lub uszkodzonego budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego z wnioskiem o zwrot poniesionych kosztów składki ubezpieczenia za 5 lat wstecz, począwszy od roku wystąpienia klęski żywiołowej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 zawiera:

- 1) dane wnioskodawcy, który ubiega się o zwrot, w tym:
 - a) pierwsze i drugie imię oraz nazwisko,
 - b) datę urodzenia,

- c) numer PESEL albo, jeśli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu,
 - d) adres miejsca zamieszkania,
 - e) adres do korespondencji, jeśli jest inny niż adres zamieszkania;
 - 2) okres obejmujący zwrot składki;
 - 3) sumę składek ubezpieczenia za wnioskowany okres;
 - 4) wskazanie sposobu wypłaty wraz z podaniem danych niezbędnych do jej wypłaty;
 - 5) datę i podpis wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego, pełnomocnika albo opiekuna prawnego.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, poszkodowany dołącza kopię umowy ubezpieczenia oraz dokument potwierdzający opłacanie składek za okres wskazany we wniosku.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy złożyć w terminie 5 lat od daty wydania decyzji o przyznaniu pomocy finansowej, o której mowa w art. 81 ust. 8.
5. Wojewoda dokonuje weryfikacji danych zawartych we wniosku i dokumentach, o których mowa w ust. 2 i 3.
6. Niekompletny wniosek, o którym mowa w ust. 1, organ przyznający pozostawia bez rozpoznania.
7. Wojewoda dokonuje zwrotu poniesionych kosztów składki ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, w formie decyzji administracyjnej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

Art. 85. 1. Decyzje, o których mowa w art. 80 ust. 7, art. 81 ust. 8, art. 82 ust. 2, art. 84 ust. 7 doręcza się wnioskodawcy na piśmie wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem.

2. Pomocy finansowej, o której mowa w art. 78 ust. 1 oraz zwrotu poniesionych kosztów składki ubezpieczenia dokonuje wojewoda w terminie 2 dni roboczych od dnia wydania decyzji administracyjnej w tym zakresie.

3. Od decyzji, o których mowa w ust. 1, wnioskodawcy przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych w terminach i na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000). Złożenie odwołania od decyzji w sprawie udzielenia pomocy finansowej nie wstrzymuje jej wykonania.

Art. 86. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób postępowania w sprawach udzielenia pomocy finansowej, o której mowa art. 78

ust. 1 dla poszkodowanych w wyniku klęski żywiołowej, tryb wypłaty i zwrotu pomocy oraz rodzaje wymaganych dokumentów, a także wzorów formularzy wniosków, o których mowa w art. 80 ust. 1, art. 81 ust. 1, art. 84 ust. 1 niniejszej ustawy oraz formularza rozliczenia rzeczowo-finansowego w zakresie wydatków poniesionych zgodnie z celem, na jaki przyznano pomoc oraz uzyskanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia od klęsk żywiołowych uwzględniając konieczność uzyskania danych niezbędnych do identyfikacji poszkodowanego oraz weryfikacji złożonych dokumentów i oświadczeń, mając na względzie zapewnienie sprawnego i terminowego przyznawania i wypłacania pomocy finansowej poszkodowanym oraz skutecznego dochodzenia zwrotu kwoty pomocy nienależnie pobranej.

Art. 87. Nadzór nad realizacją zadań związanych z pomocą poszkodowanym w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Rozdział 9

Obrona cywilna

Art. 88. Zadania obrony cywilnej z chwilą ogłoszenia stanu wojennego, stanu klęski żywiołowej i w czasie wojny są realizowane w ramach ochrony ludności przez organy administracji publicznej i podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz inne podmioty niewchodzące w skład tego systemu, które posiadają zdolności w zakresie tej ochrony.

Art. 89. Organami właściwymi w sprawach obrony cywilnej są:

- 1) minister właściwy do spraw wewnętrznych;
- 2) wojewoda;
- 3) starosta;
- 4) wójt, burmistrz, prezydent miasta.

Art. 90. 1. Komendantami formacji obrony cywilnej, zwanymi dalej „komendantami”, są:

- 1) na obszarze kraju – Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej;
- 2) na obszarze województwa – komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) na obszarze powiatu (miasta na prawach powiatu) – komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej;

4) na obszarze gminy (miasta) – osoba wyznaczona przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) po zasięgnięciu opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej.

5) osoby wyznaczone na stanowiska dowodzącego formacją.

2. Komendanci formacji obrony cywilnej podlegają organom właściwym do spraw obrony cywilnej, określonych w art. 89 pkt 1-3.

Art. 91.1. Do zadań organów wymienionych w art. 89 należy w szczególności wykonywanie zadań wynikających z art. 4.

2. Organy, o których mowa w art. 89, zobowiązane są do:

- 1) utrzymania i ochrony zasobów niezbędnych do wykonywania zadań obrony cywilnej;
- 2) zaspokajania potrzeb ludności dotyczących zbiorowej ochrony, zaopatrzenia w niezbędne do zabezpieczenia potrzeb bytowych środki pierwszej potrzeby, w tym żywność, wodę, energię, odzież, podstawowe warunki sanitarne;
- 3) prowadzenia działań planistycznych oraz organizacyjnych w celu przygotowania urzędu i formacji obrony cywilnej do wykonywania zadań obrony cywilnej czasu wojny i stanu klęski żywiołowej;
- 4) prowadzenia rejestru podmiotów, które na mocy decyzji wojewody stanowią zasób obrony cywilnej.

Art. 92. Do zadań właściwych miejscowo komendantów należy:

- 1) wykonywanie i koordynowanie, w porozumieniu z właściwym organem do spraw obrony cywilnej, działań i akcji ratowniczych prowadzonych w zakresie obrony cywilnej;
- 2) kierowanie podmiotami ochrony ludności wyznaczonymi do realizacji zadań obrony cywilnej, w tym spoza krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Art. 93. Wykonywanie zadań obrony cywilnej odbywa się w oparciu o art. 61 I protokołu dodatkowego do Konwencji Genewskiej z 12 sierpnia 1949 r. dotyczącego ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych:

- 1) a I-II, V-IX, X-XII, XIV-XV – przez komendantów;
- 2) a III-IV, X i XIII – przez organ właściwy do spraw obrony cywilnej.

Art. 94. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i sposób prowadzenia rejestrów podmiotów ich strukturę organizacyjną, wyposażenie i stan osobowy, które na mocy

decyzji wojewody stały się formacjami obrony cywilnej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia jednolitego prowadzenia rejestrów.

Art. 95. W razie zagrożenia zdrowia i życia ludzi, dóbr kultury oraz mienia komendant korzysta z uprawnień przewidzianych dla kierującego działaniem i akcją ratowniczą, wynikających z art. 25 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej i art. 21 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 96. 1. Podmiotami ochrony ludności realizującymi zadania obrony cywilnej są wszystkie podmioty krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, a także podmioty, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 10.

2. Do realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, mogą być również włączane organizacje, stowarzyszenia oraz pracownicy wybranych przedsiębiorstw, których udział może być wykorzystany dla ratowania zdrowia, życia i mienia ludzi oraz zapewnienia ich potrzeb bytowych.

3. Ewidencję osób przewidzianych do realizacji zadań obrony cywilnej tworzą i prowadzą odpowiednio starostowie i wojewodowie w uzgodnieniu z właściwym terytorialnie komendantem Państwowej Straży Pożarnej.

4. Pracowniczych przydziałów mobilizacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 655 i 974), nie nadaje się ratownikom formacji obrony cywilnej, którzy posiadają przydział do formacji obrony cywilnej.

Art. 97. 1. Organizację i sposób funkcjonowania formacji obrony cywilnej określają zasady funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz plan ratowniczy, opracowywany przez właściwego miejscowo komendanta Państwowej Straży Pożarnej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zasady tworzenia planu ratowniczego uwzględniającego warunki czasu wojny oraz stanu klęski żywiołowej, zwłaszcza w zakresie potrzeby zapewnienia sprawnego przemieszczania ludności i zwierząt, a także transportu dóbr kultury i mienia z rejonów zagrożenia do miejsc bezpiecznych w stanie zagrożenia bezpieczeństwa państwa, w przypadku konieczności ewakuacji obejmującej obszar więcej niż jednego województwa.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zasady tworzenia, strukturę organizacyjną, a także wymogi w zakresie wyposażenia i umundurowania formacji obrony cywilnej, z uwzględnieniem ich przeznaczenia i obszaru działania.

Art. 98. 1. W celu zapewnienia doraźnej ochrony ludności cywilnej w czasie wojny, właściwe organy obrony cywilnej realizują przedsięwzięcia dotyczące:

- 1) rozpoznania i planowania obiektów użyteczności publicznej, magazynowych lub ich części z przeznaczeniem do doraźnej zbiorowej ochrony;
- 2) przygotowania doraźnych ukryć na terenach publicznych i niepublicznych;
- 3) przygotowania doraźnych bezpiecznych miejsc na potrzeby ochrony ewakuowanych dóbr kultury;
- 4) planowania środków⁶⁾ transportu umożliwiających ewakuację z miejsc zagrożenia ludzi i mienia;
- 5) planowania miejsc i rejonów ewakuacji.

2. Warunki wykorzystania obiektów, o których mowa w ust. 1, określa właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań związanych z ochroną ludności i przygotowaniem miejsc ochronnych dla osób mogących przebywać w danym budynku lub terenie, przy czym w budownictwie jednorodzinym ukrycia doraźne przeznaczone są dla osób przebywających w danym budynku.

3. Za budowę, bieżące utrzymanie obiektów, o których mowa w ust. 1 odpowiada jego właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca.

4. Klasyfikacji i ewidencji obiektów, o których mowa w ust. 1 dokonuje właściwy organ ochrony ludności, na podstawie art. 8 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88 i 1557).

5. Ewidencja, o której mowa w ust. 4, stanowi zasób ochrony ludności umieszczony w SI OMNIBUS.

Art. 99. Finansowanie obrony cywilnej odbywa się ze środków budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego odpowiednio, jako zadania zlecone lub własne oraz Funduszu Ochrony Ludności, o którym mowa w art. 107 ust. 1.

Art. 100. 1. Osobom, które wykonywały zadania obrony cywilnej, przysługuje świadczenie pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie albo dochód z prowadzonej działalności gospodarczej lub rolniczej, które mogłyby uzyskać w okresie wykonywania tych zadań.

2. W celu realizacji zadań obrony cywilnej ustala się uzupełnianie stanów osobowych jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej wynikających ze wskaźnika przyjętego w liczbie 1 strażak PSP lub 1 strażak ratownik OSP na 1000 mieszkańców powiatu lub miasta

na prawach powiatu spośród byłych funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej oraz strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych do 60 roku życia, a kierowców ratowników do 65 roku życia.

3. Kwota dziennego świadczenia pieniężnego nie może być wyższa od 1/21 dwuipółkrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw obowiązującego w roku poprzedzającym wykonywanie zadań obrony cywilnej, którego wysokość ogłasza Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

4. W przypadku gdy prowadzona przez członka formacji obrony cywilnej działalność gospodarcza w roku poprzedzającym okres wykonywania zadań obrony cywilnej nie przynosiła dochodu lub przynosiła straty lub gdy nie jest możliwe ustalenie wysokości dochodu uzyskiwanego przez tego ratownika, z prowadzonej działalności gospodarczej, świadczenie pieniężne przysługuje mu w kwocie wynikającej z podzielenia przez 21 minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), obowiązującego w okresie pełnienia służby w formacji obrony cywilnej, i następnie pomnożenia przez liczbę dni wykonywania zadań obrony cywilnej.

5. Świadczenie pieniężne za dany miesiąc ustala i wypłaca komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej, na terenie którego wykonywane były zadania, na udokumentowany wniosek uprawnionego ratownika podmiotu ochrony ludności, złożony nie później niż w ciągu trzech miesięcy po upływie miesiąca, w którym zadanie na rzecz obrony cywilnej było wykonywane.

6. Świadczenie pieniężne za dany miesiąc ustala i wypłaca właściwy wojewoda, na terenie którego wykonywane były zadania, na udokumentowany wniosek osoby uprawnionej, przez podmiot wykonujący te zadania, złożony nie później niż w ciągu trzech miesięcy po upływie miesiąca, w którym zadania te były wykonywane.

7. Świadczenie pieniężne wypłaca się w kwocie pomniejszonej o uposażenie, jakie osoba wykonująca zadania obrony cywilnej otrzymała z tytułu wykonywania tych zadań w danym miesiącu.

8. W przypadku zbiegu uprawnień do wynagrodzenia ze stosunku pracy lub stosunku służbowego albo dochodu z prowadzonej działalności gospodarczej lub rolniczej stanowiących podstawę do wyliczenia świadczenia pieniężnego, osobie wykonującej zadania obrony cywilnej przysługuje tylko jeden, korzystniejszy rodzaj świadczenia pieniężnego.

9. Funkcjonariuszom i pracownikom cywilnym wykonującym zadania obrony cywilnej, którzy pełnią służbę w Państwowej Straży Pożarnej lub ratownikom, którzy są etatowymi pracownikami organizacji pozarządowych świadczenia nie przysługują.

10. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb ustalania i wypłacania świadczenia pieniężnego, uwzględniając potrzebę rekompensaty utraconego wynagrodzenia albo dochodu oraz konieczność zapewnienia sprawności i szybkości postępowania.

Art. 101. W celu identyfikacji podmiotów ochrony ludności wykonujących zadania obrony cywilnej – stosuje się międzynarodowy znak rozpoznawczy obrony cywilnej lub nazwę „Obrona Cywilna” z uwzględnieniem przepisów prawa międzynarodowego, w szczególności protokołów dodatkowych do Konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r. dotyczących ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I) oraz dotyczących ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół II).

Art. 102. W celu zaplanowania procesu ewakuacji ludności, zwierząt, mienia i dóbr kultury na wypadek masowego zagrożenia czasu wojny, właściwy miejscowo wojewoda uzgadnia z właściwym miejscowo szefem wojskowego centrum rekrutacji możliwą drogę ewakuacji oraz rejony rozmieszczenia ludności.

Art. 103. 1. W przypadku, gdy zasięg ewakuacji przekracza obszar województwa, minister właściwy do spraw wewnętrznych w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej wskazuje wojewodzie miejsca docelowe i drogi dla ewakuowanej ludności.

2. Na potrzeby planowania realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1, w części dotyczącej stanu wojennego lub czasu wojny organy wojskowe przekazują ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych wszelkie niezbędne informacje.

Art. 104. 1. W celu praktycznego sprawdzenia i weryfikacji sposobów realizacji zadań obrony cywilnej, właściwe organy wymienione w art. 89 pkt 2–4 organizują ćwiczenia z zakresu obrony cywilnej, polegające w szczególności na weryfikacji procedur działania, obiegu informacji, podejmowania decyzji, uruchamiania i dysponowania zasobów służących realizacji zadań ochrony ludności, w tym procedur powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności, procedur ewakuacji, oraz zgrywania formacji obrony cywilnej.

2. Ćwiczenia planują, przygotowują i organizują:

- 1) nie rzadziej niż raz na trzy lata – wójtowie (prezydenci, burmistrzowie miast) i starostowie,

2) nie rzadziej niż raz na cztery lata - wojewodowie

– na podstawie planów szkoleń i ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej opracowanych przez te organy i zatwierdzanych przez odpowiednio wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), starostów, wojewodów, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w których ujmuje się koszty przeprowadzenia ćwiczeń i szkoleń.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres, tryb i sposób organizowania i prowadzenia ćwiczeń, w celu zapewnienia właściwego przygotowania i sprawdzenia gotowości organów i podmiotów ochrony ludności i obrony cywilnej do realizacji zadań.

4. Ratownikom formacji obrony cywilnej odbywającym ćwiczenia, o których mowa w art. 104 ust.1, przysługuje wynagrodzenie wypłacane przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stawki wynagrodzenia ratowników formacji obrony cywilnej odbywających ćwiczenia, o których mowa w art. 104 ust. 1, oraz tryb wypłacania przysługującego im wynagrodzenia, z uwzględnieniem, że dzienną stawkę wynagrodzenia nalicza się, jeżeli czas odbywanych ćwiczeń jest nie krótszy niż osiem godzin.

Rozdział 10

Finansowanie ochrony ludności

Art. 105. 1. Finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności na poziomie gminy, powiatu i samorządu województwa planuje się w ramach budżetów odpowiednio gmin, powiatów i samorządów województw.

2. W budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę na realizację zadań własnych z zakresu ochrony ludności w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. pomniejszonych o wydatki majątkowe oraz wydatki, o których mowa w art. 236 ust. 3 pkt 1 lit. a) i art. 236 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.).

3. W odniesieniu do samorządu województwa finansowanie, o którym mowa w ust. 1 dotyczy realizacji zadań wymienionych w art. 14 ust. 1 pkt 1, 3, i 14 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.

4. Na dofinansowanie zadań własnych z zakresu ochrony ludności jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać środki z Funduszu, o którym mowa w art. 107 ust. 1.

Art. 106. 1. Na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności przeznaczają się corocznie, począwszy od 2024 roku środki w wysokości 0,1% Produktu Krajowego Brutto.

2. Wartość produktu krajowego brutto, o którym mowa w ust. 1, jest ustalana na podstawie wartości określonej w obwieszczeniu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wydawanym na podstawie art. 5 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o sposobie obliczania wartości rocznego produktu krajowego brutto, według stanu na dzień 31 sierpnia.

3. Do środków, o których mowa w ust. 2 nie wlicza się środków, o których mowa w art. 105 ust. 1 i 2.

4. W 2023 roku środki finansowe na realizację zadań określonych w ustawie, finansowanych z budżetu państwa wynoszą 1 mld zł.

5. Środki finansowe, o których mowa w ust. 4 pochodzą z rezerwy celowej budżetu państwa - Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz ochrona ludności, w tym 1.327.929 tys. zł na realizację „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”.

Art. 107. 1. Tworzy się państwowy fundusz celowy pod nazwą Państwowy Fundusz Ochrony Ludności, zwany dalej „Funduszem”, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Przychodami Funduszu są:

- 1) wpłata z budżetu państwa w wysokości, o której mowa w art. 106 ust. 1;
- 2) środki pieniężne pochodzące z kar nakładanych w drodze mandatu karnego przez strażaków, o których mowa w art. 23 ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) odsetki od wolnych środków finansowych Funduszu przekazanych w zarządzenie ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 78g ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 4) darowizny, spadki, zapisy;
- 5) inne przychody.

3. Środki Funduszu przeznaczają się na finansowanie przez podmioty ochrony ludności zadań z zakresu ochrony ludności, w szczególności na:

- 1) udzielanie pomocy finansowej, o której mowa w art. 78 ust. 1, osobom poszkodowanym wskutek wystąpienia klęski żywiołowej na obszarze kraju;
- 2) udzielanie pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego, na odbudowę, przebudowę lub remont infrastruktury komunalnej zniszczonej w wyniku działania klęsk żywiołowych oraz na przeciwdziałanie skutkom tych zjawisk, a także na zabezpieczenie osuwisk i wąwozów lessowych przed erozją;
- 3) tworzenie i utrzymanie zasobów ochrony ludności, w tym zakupy i modernizację sprzętu, w tym sprzętu teleinformatycznego, budowę i utrzymanie baz magazynowych oraz budowę, modernizację i remont infrastruktury związanej z ochroną ludności;
- 4) budowę, modernizację i utrzymanie schronów oraz dostosowanie budowli spełniających warunki zapewnienia ukrycia przeznaczonego do ochrony ludności przed zagrożeniem zewnętrznym;
- 5) uzupełnianie sił i środków, o których mowa w art. 12 ust. 1 oraz realizację zadań, o których mowa w art. 29 ust. 4, art. 30 ust. 5 i art. 67 ust. 1 pkt 3;

4. Wpłata, o której mowa w ust. 2 pkt 1, przekazywana jest w całości na rachunek Funduszu.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych przekazuje 50% środków z wpłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 1 z rachunku Funduszu na wyodrębnione rachunki bankowe wojewodów.

6. Wojewodowie otwierają wyodrębnione rachunki bankowe, o których mowa w ust. 5, z prawem do dysponowania środkami zgromadzonymi na tych rachunkach, z przeznaczeniem na finansowanie zadań, o których mowa w ust. 3 w ramach planu przyznanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

7. Podziału środków, o których mowa w ust. 5 minister właściwy do spraw wewnętrznych dokonuje na podstawie algorytmu: $0,05\% \text{ Produktu Krajowego Brutto}$, o którym mowa w art. 106 ust. 1 x „WL”, gdzie: „WL” – Wskaźnik Ludności wynosi iloraz liczby ludności w województwie w stosunku do całkowitej liczby ludności kraju.

8. Do określenia liczby ludności, o której mowa w ust. 7, stosuje się dane Głównego Urzędu Statystycznego za drugi rok poprzedzający dany rok budżetowy.

9. Koszty obsługi Funduszu pokrywane są ze środków Funduszu.

Art. 108. 1. Realizacja zadań, o których mowa w art. 107 ust. 3 pkt 2-4 nie podlega przepisom ustawy prawo zamówień publicznych, pod warunkiem, że zamawiający powiadomi o zamówieniu Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego, a realizacja usługi lub dostawy

wymaga natychmiastowej realizacji ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców i państwa.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 zamawiający niezwłocznie przekazuje Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego informacje o:

- 1) wszczynanych postępowaniach o udzielenie zamówienia;
- 2) udzielonych zamówieniach.

3. Zakres informacji, o których mowa w ust. 2, obejmuje w szczególności przedmiot postępowania, termin składania ofert i kryteria ich oceny, zestawienie podmiotów ubiegających się o udzielenie zamówienia, planowany termin udzielenia zamówienia i zawarcia umowy, szacowaną wartość zamówienia oraz dane osobowe osób wykonujących po stronie zamawiającego czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

4. Dane osobowe, o których mowa w ust. 3, obejmują:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL, jeżeli został nadany;
- 3) stanowisko służbowe.

5. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego niezwłocznie informuje zamawiającego o zagrożeniach dla prawidłowego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia lub prawidłowej jego realizacji, a zamawiający podejmuje działania zmierzające do zabezpieczenia interesu ekonomicznego państwa i niezwłocznie informuje Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego o podjętych działaniach zaradczych.

Art. 109. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może przekazywać wojewodom środki z Funduszu ponad limit określony w art. 107 ust. 5.

Art. 110. 1. Plan finansowy i sprawozdanie z wykonania planu finansowego sporządza minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Pierwszy plan finansowy Funduszu sporządza minister właściwy do spraw wewnętrznych na okres od dnia utworzenia Funduszu do dnia 31 grudnia 2023 r.

3. Projekt planu, o którym mowa w ust. 2, jest sporządzany w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w terminie 10 dni roboczych od dnia uzgodnienia planu, o którym mowa w ust. 2, informuje wojewodów o wysokości środków przyznanych na finansowanie zadań z zakresu ochrony ludności na obszarze danego województwa.

Art. 111. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki finansowej Funduszu oraz tryb i terminy sporządzania jego planów i sprawozdań finansowych z uwzględnieniem racjonalnego gospodarowania środkami.

Art. 112. Minister właściwy do spraw wewnętrznych dokonuje zmian kwot przychodów i kosztów ujętych w planie Funduszu. Do zmian niepowodujących zwiększania łącznych kwot przychodów i kosztów nie stosuje się przepisów art. 29 ustawy o finansach publicznych.

Art. 113. 1. Ze środków Funduszu, o którym mowa w art. 107 ust. 1, może być finansowane stypendium dla studenta studiów stacjonarnych i studiów niestacjonarnych uczelni publicznych oraz niepublicznych, po ukończeniu których absolwent odpowiedniego kierunku studiów będzie przydatny dla formacji podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

2. Stypendium jest przyznawane na okres nie dłuższy niż 5 lat przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, Komendanta Głównego Policji albo Komendanta Głównego Straży Granicznej na podstawie umowy.

3. Student, który otrzymał stypendium zobowiązany jest do pełnienia służby w formacjach podległych komendantom, o których mowa w ust. 2, nie krócej niż czas trwania pobierania stypendium jednak nie dłużej niż 5 lat od momentu zakończenia studiów.

4. Ze zobowiązania, o którym mowa w ust. 3, zwolnieni są absolwenci szkół wyższych, których aktualny stan zdrowia nie pozwala na służbę w formacjach podległych komendantom, o których mowa w ust. 2.

Art. 114. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia:

- 1) kierunki studiów, których podjęcie uprawnia do ubiegania się o stypendium,
- 2) szczegółowe kryteria i tryb przyznawania, maksymalną wysokość oraz sposób wypłacania stypendium, a także maksymalną liczbę przyznawanych stypendiów,
- 3) dokumenty, które poświadczają niezdolność do wykonania zobowiązania, o którym mowa w art. 113 ust. 4

– mając na uwadze potrzeby kadrowe służb oraz koszty kształcenia.

Rozdział 11

Określanie infrastruktury krytycznej oraz zapewnianie ciągłości jej funkcjonowania

Art. 115. Infrastruktura krytyczna obejmuje systemy:

- 1) zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa;
- 2) łączności;
- 3) sieci teleinformatycznych;
- 4) finansowe;
- 5) zaopatrzenia w żywność;
- 6) zaopatrzenia w wodę;
- 7) ochrony zdrowia;
- 8) transportowe;
- 9) produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych.

Art. 116. 1. Rada Ministrów przyjmuje, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria pozwalające wyodrębnić obiekty, urządzenia, instalacje i usługi wchodzące w skład systemów, o których mowa w art. 115, z uwzględnieniem ich znaczenia dla funkcjonowania państwa i zaspokojenia potrzeb ludności, a także wskazuje ministrów odpowiedzialnych za te systemy.

2. Obiekty uznane za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655, 974, 1725) oraz obiekty jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, nie podlegają przepisom ust. 1 i są wyłączone z infrastruktury krytycznej.

Art. 117. Minister właściwy do spraw wewnętrznych:

- 1) na podstawie kryteriów, o których mowa w art. 116 ust. 1, we współpracy z właściwymi ministrami odpowiedzialnymi za systemy, o których mowa w art. 115, prowadzi wykaz obiektów, urządzeń, instalacji lub usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, z uwzględnieniem podziału na poszczególne systemy. W wykazie uwzględnia się także europejską infrastrukturę krytyczną zlokalizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz europejską infrastrukturę krytyczną zlokalizowaną na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej, mogącą mieć istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską. Wykaz jest sporządzany z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych;

- 2) opracowuje wyciągi infrastruktury krytycznej z wykazu, o którym mowa w pkt 1, znajdującej się w danym systemie oraz przekazuje je ministrom lub kierownikom urzędów centralnych odpowiedzialnym za dany system;
- 3) opracowuje wyciągi infrastruktury krytycznej z wykazu, o którym mowa w pkt 1, znajdującej się na obszarze danego województwa oraz przekazuje właściwemu wojewodzie;
- 4) informuje operatorów infrastruktury krytycznej o ujęciu obiektów, urządzeń, instalacji lub usług w wykazie, o którym mowa w pkt 1.

Art. 118. Właściwi wojewodowie, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia skuteczności działań w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, są upoważnieni do przekazywania niezbędnej informacji o infrastrukturze krytycznej na terenie województwa właściwemu organowi samorządu terytorialnego działającemu na tym terenie, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Art. 119. Operator infrastruktury krytycznej jest odpowiedzialny za zapewnienie ochrony infrastruktury krytycznej poprzez realizację działań zmierzających do zapewnienia funkcjonalności, ciągłości działań i integralności infrastruktury krytycznej w celu zapobiegania zagrożeniom i ryzykom oraz ograniczenia i neutralizacji ich skutków oraz szybkiego odtworzenia tej infrastruktury na wypadek awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie.

Art. 120. Do zadań operatorów infrastruktury krytycznej należy:

- 1) gromadzenie i przetwarzanie informacji dotyczących zagrożeń infrastruktury krytycznej;
- 2) opracowywanie i wdrażanie procedur na wypadek wystąpienia zagrożeń infrastruktury krytycznej;
- 3) zapewnienie ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej w szczególności przez:
 - a) opracowywanie, z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub przepisów o ochronie tajemnicy przedsiębiorstwa, oraz wdrażanie, stosownie do przewidywanych zagrożeń, planu zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej,
 - b) utrzymywanie własnych systemów rezerwowych zapewniających bezpieczeństwo i podtrzymujących funkcjonowanie infrastruktury krytycznej do czasu jej pełnego odtworzenia,
 - c) zapewnienie zdolności do ochrony informacji niejawnych;

4) odtwarzanie infrastruktury krytycznej.

Art. 121. 1. Plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej sporządza się w formie papierowej i elektronicznej. Plan zawiera:

- 1) nazwę i dane o lokalizacji infrastruktury krytycznej;
- 2) dane pozwalające zidentyfikować operatora infrastruktury krytycznej, w tym: nazwę, adres, siedzibę, numery REGON, NIP i KRS;
- 3) dane pozwalające zidentyfikować zarządzającego infrastrukturą krytyczną w imieniu operatora infrastruktury krytycznej, w tym: nazwę, adres, siedzibę, numery REGON, NIP, KRS;
- 4) dane służbowe osoby, o której mowa w art. 122;
- 5) imię i nazwisko osoby sporządzającej plan;
- 6) inne dane o infrastrukturze krytycznej, w tym:
 - a) charakterystykę procesów, stosowanych technologii i podstawowe parametry techniczne,
 - b) plan lub mapę z naniesioną lokalizacją obiektów, urządzeń, instalacji lub systemu, o którym mowa w art. 115, i zaznaczonymi elementami zapewniającymi bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej,
 - c) funkcjonalne połączenia z innymi obiektami, instalacjami, urządzeniami lub usługami;
- 7) charakterystykę zagrożeń dla infrastruktury krytycznej oraz oceny ryzyka ich wystąpienia wraz z przewidywanymi scenariuszami rozwoju zdarzeń;
- 8) charakterystykę zależności infrastruktury krytycznej od pozostałych systemów infrastruktury krytycznej oraz możliwości zakłócenia jej funkcjonowania w wyniku zakłóceń powstałych w pozostałych systemach infrastruktury krytycznej;
- 9) warianty działania, wraz ze wskazaniem możliwości wykorzystania zasobów własnych oraz zasobów właściwych terytorialnie organów, w sytuacji zagrożenia lub zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej, pozwalające na zapewnienie ciągłości jej funkcjonowania oraz odtwarzania jej zasobów.

2. Operator infrastruktury krytycznej może zawrzeć w planie zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej inne elementy niewymienione w ust. 1, biorąc pod uwagę specyfikę infrastruktury krytycznej lub charakterystykę zagrożeń.

3. Operator infrastruktury krytycznej będący jednocześnie operatorem usługi kluczowej w rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa

(Dz. U. z 2020 r. poz. 1369, z 2021 r. poz. 2333 i 245 oraz z 2022 r. poz. 655) uwzględnia w planie zapewnienia ciągłości infrastruktury krytycznej dokumentację dotyczącą cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych wykorzystywanych do świadczenia usług kluczowych, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 5 tej ustawy.

4. W planie zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej nie uwzględnia się elementów dotyczących ich ochrony objętych planem ochrony, o którym mowa w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1995).

5. Operator infrastruktury krytycznej sporządza plan zapewnienia ciągłości infrastruktury krytycznej w terminie 9 miesięcy od daty otrzymania informacji o ujęciu w wykazie, o którym mowa w art. 117 pkt. 1.

6. Operator infrastruktury krytycznej uzgadnia plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej z komendantem wojewódzkim Policji i komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej oraz w zakresie ich dotyczącym, z właściwym miejscowo:

- 1) wojewodą;
- 2) dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie;
- 3) wojewódzkim inspektorem nadzoru budowlanego;
- 4) państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym;
- 5) dyrektorem urzędu morskigo.

7. Operator infrastruktury krytycznej przedkłada plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej wraz z informacją o jego uzgodnieniu do zatwierdzenia ministrowi, we właściwości którego znajduje się system, w skład którego wchodzi dany obiekt, urządzenie, instalacja lub usługa, a w przypadku braku uzgodnienia planu zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej ze względu na rozbieżność stanowisk, operator infrastruktury krytycznej przedkłada ten plan wraz z protokołem rozbieżności.

8. Minister, we właściwości którego znajduje się system, o którym mowa w art. 115, po rozpatrzeniu ewentualnych rozbieżności, zatwierdza plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej lub odmawia jego zatwierdzenia.

9. Odmowa zatwierdzenia planu wymaga pisemnego uzasadnienia oraz wskazania elementów wymagających poprawy lub uzupełnienia i nowego terminu przedłożenia planu.

10. Operator infrastruktury krytycznej niezwłocznie informuje o zatwierdzeniu planu zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

11. Na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego minister, o którym mowa w ust. 8, przekazuje plan zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej wnioskującym do wiadomości.

12. Aktualizacja planów zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej odbywa się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 3 lata. Przepisy ust. 1 – 9 stosuje się odpowiednio.

13. W przypadku posiadania przez operatora infrastruktury krytycznej planu obiektów, instalacji, urządzeń lub usług infrastruktury krytycznej tworzonego na podstawie przepisów odrębnych, który spełnia wymogi planu zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej, obowiązek posiadania planu w rozumieniu niniejszej ustawy uznaje się za spełniony.

Art. 122. Operator infrastruktury krytycznej wyznacza w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 117 pkt 4, osobę odpowiedzialną za utrzymywanie kontaktów z Policją, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz innymi właściwymi organami administracji publicznej.

Art. 123. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, we współpracy z ministrami i kierownikami urzędów centralnych odpowiedzialnymi za systemy europejskiej infrastruktury krytycznej, na bieżąco rozpoznaje potencjalną europejską infrastrukturę krytyczną, analizując spełnianie kolejno następujących wymogów:

- 1) kryteriów sektorowych, którymi są przybliżone progi liczbowe ustalone przez Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej, charakteryzujące parametry, wchodzących w skład systemów infrastruktury krytycznej obiektów, urządzeń oraz instalacji lub funkcje realizowane przez te obiekty, urządzenia oraz instalacje, warunkujące identyfikację infrastruktury krytycznej;
- 2) stanowienia składnika, systemu lub części infrastruktury, które mają podstawowe znaczenie dla utrzymania niezbędnych funkcji społecznych, zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony, dobrobytu materialnego lub społecznego ludności, oraz których zakłócenie lub

zniszczenie miałyby istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską w wyniku utraty tych funkcji;

- 3) istotnego wpływ na co najmniej dwa państwa członkowskie Unii Europejskiej w przypadku jej zakłócenia lub zniszczenia;
- 4) kryteriów przekrojowych, w zakresie przybliżonych progów ustalonych przez Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej, obejmujących:
 - a) kryterium ofiar w ludziach – oceniane w odniesieniu do ewentualnej liczby ofiar śmiertelnych lub liczby rannych,
 - b) kryterium skutków ekonomicznych – oceniane w odniesieniu do znaczenia strat ekonomicznych lub pogorszenia jakości towarów lub usług, w tym potencjalnych skutków ekologicznych,
 - c) kryterium skutków społecznych – oceniane w odniesieniu do wpływu na zaufanie opinii publicznej, cierpienie fizycznych osób i zakłócenia codziennego życia, w tym utraty podstawowych usług.

2. Infrastruktura krytyczna jest uznawana za potencjalną europejską infrastrukturę krytyczną po spełnieniu łącznie wymogów, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 oraz co najmniej jednego z wymogów, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

Art. 124. 1. O potencjalnej europejskiej infrastrukturze krytycznej minister właściwy do spraw wewnętrznych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, informuje właściwe organy państw członkowskich Unii Europejskiej, na które ta infrastruktura może mieć istotny wpływ, podając nazwę i lokalizację potencjalnej europejskiej infrastruktury krytycznej i przyczyny jej wyznaczenia.

2. W celu wyznaczenia europejskiej infrastruktury krytycznej oraz dokładnych progów kryteriów, o których mowa w art. 123 ust. 1 pkt 1 i 4, minister właściwy do spraw wewnętrznych dokonuje uzgodnień z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej:

- 1) na które potencjalna europejska infrastruktura krytyczna zlokalizowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może mieć istotny wpływ;
- 2) na terytorium których jest zlokalizowana potencjalna europejska infrastruktura krytyczna mogąca mieć istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w ramach uzgodnień, o których mowa w ust. 2, przedstawia stanowisko uzgodnione z ministrami i kierownikami urzędów

centralnych odpowiedzialnych za systemy europejskiej infrastruktury krytycznej, których przedstawiciele mogą brać udział w rozmowach.

4. W przypadku, gdy infrastruktura zlokalizowana na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, która nie została rozpoznana jako europejska infrastruktura krytyczna, może mieć istotny wpływ na Rzeczpospolitą Polską, minister właściwy do spraw wewnętrznych informuje Komisję Europejską o zamiarze przeprowadzenia rozmów na ten temat.

5. Na podstawie ustaleń będących wynikiem uzgodnień, o których mowa w ust. 2, Rada Ministrów wyznacza, w drodze uchwały, z zakresu potencjalnej europejskiej infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, europejską infrastrukturę krytyczną. Uchwałę przyjmuje się z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

6. Właściwym organom państw członkowskich Unii Europejskiej, na które ma wpływ europejska infrastruktura krytyczna zlokalizowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, przekazuje dane identyfikujące europejską infrastrukturę krytyczną, w tym jej nazwę i lokalizację.

Art. 125. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych, przekazuje Komisji Europejskiej:

- 1) co roku informacje o liczbie systemów infrastruktury krytycznej:
 - a) w odniesieniu, do których prowadzono z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej rozmowy na temat progów kryteriów przekrojowych, umożliwiających wyznaczenie europejskiej infrastruktury krytycznej zlokalizowanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) zlokalizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wchodzących w skład europejskiej infrastruktury krytycznej w poszczególnych systemach, o których mowa w art. 115, oraz o liczbie państw członkowskich Unii Europejskiej, na które ma ona wpływ;
- 2) co 2 lata sprawozdanie zawierające ogólne dane dotyczące rodzajów ryzyka i zagrożeń stwierdzonych w każdym z systemów, w których została wyznaczona europejska infrastruktura krytyczna zlokalizowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 12

Przepisy karne

Art. 126. Kto umyślnie, nie stosuje się do wydawanych przez funkcjonariusza Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej lub żołnierza Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej na podstawie art. 32 poleceń określonego zachowania się podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 127. 1. Kto w czasie stanu klęski żywiołowej:

- 1) wbrew obowiązkowi określonemu w art. 63 ust. 1 nie publikuje lub nie zamieszcza komunikatów i decyzji związanych z działaniami podejmowanymi w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia,
- 2) wbrew zakazowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 1 prowadzi działalność gospodarczą,
- 3) wbrew zakazowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 2 prowadzi działalność gospodarczą określonego rodzaju,
- 4) wbrew nakazowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 2 nie podejmuje działalności gospodarczej określonego rodzaju,
- 5) wbrew nakazowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 3 nie oddeleguje pracowników do dyspozycji organu kierującego działaniami prowadzonymi w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia,
- 6) wbrew nakazowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 4 narusza zasady reglamentacji zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły,
- 7) wbrew zakazowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 5 podwyższa ceny na towary lub usługi,
- 8) wbrew nakazowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 6 stosuje ceny inne niż ustalone na towary lub usługi,
- 9) wbrew obowiązkowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 7 nie poddaje się badaniom lekarskim, leczeniu, szczepieniom ochronnym oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych oraz skutków skażeń chemicznych i promieniotwórczych, a także nie poddaje się obowiązkowi kwarantanny,
- 10) wbrew obowiązkowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 8, nie poddaje się obowiązkowi kwarantanny,
- 11) wbrew obowiązkowi określonemu w art. 43 ust. 1 pkt 9 nie stosuje środków ochrony roślin lub innych środków zapobiegawczych niezbędnych do zwalczania organizmów szkodliwych dla ludzi, zwierząt lub roślin,

- 12) wbrew obowiązкови określönemu w art. 43 ust. 1 pkt 10 nie stosuje określöných środków zapewniających ochronę środowiska,
- 13) wbrew obowiązкови określönemu w art. 43 ust. 1 pkt 11 nie stosuje środków lub zabiegów niezbędných do zwalczania chorób zakaźnych zwierząt,
- 14) wbrew obowiązкови określönemu w art. 42 ust. 1 pkt 12 nie opróżnia lub nie zabezpiecza lokalu mieszkalnego lub innych pomieszczeń,
- 15) wbrew obowiązкови określönemu w art. 43 ust. 1 pkt 13 nie dokonuje przymusowych rozbiórek i wyburzeń budynków lub innych obiektów budowlanych albo ich części,
- 16) wbrew obowiązкови określönemu w art. 43 ust. 1 pkt 14 nie stosuje się do nakazu ewakuacji w ustalönym czasie z określöných miejsc, obszarów lub obiektów,
- 17) wbrew obowiązкови określönemu w art. 43 ust. 1 pkt 15 nie stosuje się do nakazu albo zakazu przebywania w określöných miejscach i obiektach oraz na określöných obszarach,
- 18) wbrew zakazowi określönemu w art. 43 ust. 1 pkt 16 narusza wprowadzone ograniczenia organizując lub przeprowadzając imprezę masową,
- 19) wbrew obowiązкови określönemu w art. 43 ust. 1 pkt 17 nie stosuje się do nakazu albo zakazu określönego sposobu przemieszczania się,
- 20) wbrew zakazowi określönemu w art. 43 ust. 1 pkt 19 narusza wprowadzone ograniczenie dotyczące prowadzenia strajku,
- 21) wbrew obowiązкови określönemu w art. 43 ust. 1 pkt 21 nie wykonuje świadczeń osobistých lub rzeczowych albo nie wykonuje ich w pełnym zakresie,
- 22) wbrew obowiązкови określönemu w art. 46 ust. 1 nie stosuje się do wprowadzonych ograniczeń w transporcie drogowym, kolejowym lub lotniczym albo w ruchu jednostek pływających na śródlądowych drogach wodnych, na morskich wodach wewnętrznych lub morzu terytorialnym,
- 23) wbrew obowiązкови określönemu w art. 47 ust. 1 nie stosuje się do wprowadzonych ograniczeń w pracy urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, w wykonywaniu usług telekomunikacyjnych, pocztowych usług o charakterze powszechnym lub usług kurierskich

– podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Rozpoznawanie spraw określöných w ust. 1 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia w postępowaniu przyśpieszonym.

Art. 128. 1. Niewykonane w całości lub w części do dnia zniesienia stanu klęski żywiołowej lub uchylenia odpowiednich ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela kary za wykroczenia wymierzone na podstawie przepisów ustawy podlegają wykonaniu.

2. Postępowania w sprawach o wykroczenia określone w niniejszej ustawie, wszczęte i niezakończone orzeczeniem kończącym postępowanie do dnia zniesienia stanu klęski żywiołowej lub uchylenia odpowiednich ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela, prowadzi się na podstawie przepisów ustawy, a wymierzone kary podlegają wykonaniu.

3. Po zniesieniu stanu klęski żywiołowej postępowanie w sprawach o wykroczenia określone w niniejszej ustawie prowadzi się na zasadach ogólnych.

Rozdział 13

Zmiany w przepisach

Art. 129. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1115) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności;”;
- 2) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:
„Art. 1a. Obowiązku doręczenia korespondencji przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego albo publicznej usługi hybrydowej, o których mowa w ustawie z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569 i 1002), nie stosuje się:
 - 1) w sprawach osobowych funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej;
 - 2) w sprawach osobowych byłych funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej;
 - 3) jeżeli doręczenie korespondencji przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego albo publicznej usługi hybrydowej mogłoby istotnie utrudniać lub uniemożliwić realizację zadań Państwowej Straży Pożarnej.”;
- 3) w art. 7 pkt 1 przyjmuje brzmienie:
„1) akcjach ratowniczych – rozumie się przez to akcje ratownicze, o których mowa w art. 3 pkt 1 oraz art. 56 ustawy z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;

4) w art. 37b:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Czas delegowania strażaka nie może przekraczać 6 miesięcy w ciągu 2 lat. W wyjątkowych przypadkach Komendant Główny PSP lub komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, zgodnie z właściwością wskazaną w art. 37d ust. 1, mogą przedłużyć czas delegowania do 12 miesięcy.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Za zgodą strażaka czas delegowania może zostać przedłużony na czas przekraczający 12 miesięcy. Strażak może wycofać wyrażoną zgodę w każdym czasie.”;

5) w art. 57 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Strażakowi przysługuje zwrot kosztów poniesionych na ochronę prawną, do wysokości wynagrodzenia jednego obrońcy określonego w odrębnych przepisach, jeżeli postępowanie karne, karne skarbowe lub w sprawach o wykroczenia, wszczęte przeciwko niemu o czyn popełniony w związku z wykonywaniem czynności służbowych, zostało zakończone prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo orzeczeniem o umorzeniu postępowania z powodu niepopelnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub braku ustawowych znamion czynu zabronionego.”.

Art. 130. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 869 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1557) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 uchyla się pkt 4;

2) uchyla się art. 12;

3) uchyla się art. 14;

4) w art. 16a ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania kwalifikacyjne, jakie powinni spełniać pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
- 2) rodzaje szkoleń równorzędnych ze szkoleniem w zawodzie strażak,
- 3) zakres oraz formy realizacji szkolenia w zawodzie strażak,
- 4) zakres programowy szkolenia w zawodzie strażak oraz tryb ustalania programu tego szkolenia,

- 5) tryb wydawania oraz wzór świadectwa o ukończeniu szkolenia w zawodzie strażak – kierując się rodzajem zadań wykonywanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-5 i 8, koniecznością współdziałania w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, potrzebą zachowania standardów merytorycznych i dydaktycznych szkoleń oraz zapewnienia jednolitości programów szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz wydawanych świadectw.”;
- 5) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:
- „Art. 18a. 1. W zakładach, w których funkcjonują zakładowe służby ratownicze lub zakładowe straże pożarne, zasady uruchamiania i kolejność przejmowania kierowania działaniami ratowniczymi określają plany ratownicze zakładu, które są uzgadniane z właściwym miejscowo komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.
2. Plany, o których mowa w ust. 1, są opracowywane przez prowadzących zakłady i określają, w szczególności:
- 1) strukturę organizacyjną zakładowych służb ratowniczych lub zakładowych straży pożarnych;
 - 2) zasoby oraz działania podejmowane przez zakładowe służby ratownicze lub zakładowe straże pożarne w celu zapobiegania powstaniu zagrożenia na terenie zakładu;
 - 3) czynności podejmowane w przypadku wystąpienia zagrożenia.”;
- 6) uchyla się art. 20;
- 7) art. 21b otrzymuje brzmienie:
- „Art. 21b. Do zadań własnych powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:
- 1) nadzorowanie ochotniczych straży pożarnych, wykonujących zadania na rzecz ochrony ludności, o których mowa w ustawie z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...), w tym ochrony przeciwpożarowej;
 - 2) koordynowanie działań służb, inspekcji i straży oraz innych podmiotów, wykonujących zadania na rzecz ochrony przeciwpożarowej powiatu;
 - 3) koordynowanie systemów łączności, alarmowania i współdziałania pomiędzy podmiotami prowadzącymi działania ratownicze na terenie powiatu z systemami ostrzegania i alarmowania ludności, o których mowa w ustawie z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej.”;

8) w art. 26 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz w ust. 2 pkt 3, przysługujące osobie poszkodowanej lub członkowi rodziny osoby poszkodowanej będącej członkiem jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego ustala i wypłaca właściwy komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej.”;

Art. 131. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583 i 1116) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. 1. Szkoły ponadpodstawowe, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe organizują naukę udzielania pierwszej pomocy w wymiarze nie mniejszym niż 40 godzin lekcyjnych w roku szkolnym.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres, warunki i sposób wykonywania nauczania, o którym mowa w ust. 1.”.

Art. 132. W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2020 r. poz. 805, z 2021 r. poz. 1676 oraz z 2022 r. poz. 857) w art. 21 w ust. 1a w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) upowszechnianie wiedzy o tematyce ochrony ludności.”.

Art. 133. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88 i 1557) w art. 7 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 2, obejmują w przypadku stacji paliw płynnych obowiązek posiadania sprawnego systemu awaryjnego zasilania w energię elektryczną, niezależnego od publicznej sieci elektroenergetycznej, który pozwoli na dystrybucję paliw przez okres nie krótszy niż 24 godziny nieprzerwanej pracy.”.

Art. 134. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 437) w art. 27 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W odniesieniu do osób zatrudnionych lub pozostających w stosunku służbowym w zakładach pracy i w innych jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo Ministra Obrony Narodowej, zadania odpowiednie do zadań medycyny pracy realizują służby, o których

mowa w ust. 1, utworzone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo Ministra Obrony Narodowej.”.

Art. 135. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1995) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Szczegółowe wykazy obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w ust. 2, sporządzają i bieżąco aktualizują: Prezes Narodowego Banku Polskiego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, ministrowie, kierownicy urzędów centralnych i wojewodowie w stosunku do podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych, oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego w stosunku do podmiotów podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego w rozumieniu ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 660, 872, 1488 i 1692).”.

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do wykazów, o których mowa w ust. 3, stosuje się przepisy o ochronie informacji niejawnych.”.

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wykazy oraz informacje o ich aktualizacji Prezes Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, ministrowie i kierownicy urzędów centralnych przekazują do właściwych terytorialnie wojewodów w terminie 14 dni odpowiednio od ich sporządzenia lub aktualizacji.”.

d) w ust. 5 w zdaniu drugim wyraz „poufny” zastępuje się wyrazem „niejawny”.

e) dodaje się ust. 7 -10 w brzmieniu:

„7. Wojewoda, po otrzymaniu wyciągów z wykazu infrastruktury krytycznej, o których mowa w art. 116 pkt 3 ustawy z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej lub wykazów, o których mowa w ust. 3, lub informacji o aktualizacji tych wykazów, niezwłocznie aktualizuje ewidencję, o której mowa w ust. 5.

8. Wojewoda, niezwłocznie po umieszczeniu obszaru, obiektu lub urządzenia w ewidencji, o której mowa w ust. 5, informuje o tym kierownika jednostki, o którym mowa w art. 7 ust. 1 oraz odpowiednio właściwego ministra,

Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego lub kierownika urzędu centralnego, któremu obszar, obiekt lub urządzenie podlega, jest podporządkowane lub, przez którego jest nadzorowane, a także właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji.

9. Powierzenie ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 5 ust. 1, następuje na podstawie zgodnej z uzgodnionym planem ochrony, umowy o świadczeniu usług ochrony, zawartej między kierownikiem jednostki a przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 2 pkt 7.

10. Do kierowników jednostek, którzy powołali wewnętrzną służbę ochrony ust. 9 nie stosuje się.”;

2) w art. 6 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, może wprowadzić dla podmiotów podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego regulaminy ogólnych warunków i trybu wykonywania ochrony obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 5.”;

3) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. Kierownik jednostki, który bezpośrednio zarządza obszarami, obiektami i urządzeniami umieszczonymi w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5 albo upoważniona przez niego osoba, uzgadnia plan ochrony tych obszarów, obiektów i urządzeń z właściwym terytorialnie komendantem wojewódzkim Policji, a w przypadku obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1- 3, pkt 4 lit. a i b oraz pkt 5 w zakresie zagrożeń o charakterze terrorystycznym, również z kierownikiem właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

2. Kierownik jednostki, o którym mowa w ust. 1, albo upoważniona przez niego osoba, w terminie najpóźniej 3 dni przed planowaną datą rozpoczęcia transportu podlegającego obowiązkowej ochronie, uzgadnia z komendantem wojewódzkim Policji, właściwym terytorialnie ze względu na miejsce rozpoczęcia transportu, plan ochrony tego transportu. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

3. Kierownik jednostki, o którym mowa w ust. 1, albo upoważniona przez niego osoba, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 5 ust. 8

albo w przypadku, o którym mowa w ust. 8, przedkłada do uzgodnienia plan ochrony odpowiednio:

- 1) w przypadku obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1-3, pkt 4 lit. a i b oraz pkt 5 kierownikowi właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie zagrożeń o charakterze terrorystycznym, a następnie w terminie 14 dni od dnia uzgodnienia planu ochrony właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu Policji;
- 2) w przypadku pozostałych obiektów umieszczonych w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5 właściwemu terytorialnie komendantowi wojewódzkiemu Policji.

4. Plan ochrony zawiera:

- 1) nazwę i dane o lokalizacji jednostki;
- 2) informacje dotyczące rodzaju prowadzonej przez jednostkę produkcji lub działalności;
- 3) analizę potencjalnych zagrożeń i aktualnego stanu bezpieczeństwa jednostki;
- 4) ocenę aktualnego stanu ochrony jednostki;
- 5) dane dotyczące specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, w tym:
 - a) stan etatowy,
 - b) rodzaj oraz ilość uzbrojenia i wyposażenia,
 - c) sposób zabezpieczenia broni i amunicji;
- 6) dane dotyczące rodzaju zabezpieczeń technicznych;
- 7) zasady organizacji i wykonywania ochrony jednostki.

5. W przypadku obszarów, obiektów i urządzeń, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 - 3, pkt 4 lit. a i b oraz pkt 5 plan ochrony zawiera również:

- 1) analizę potencjalnych zagrożeń o charakterze terrorystycznym;
- 2) procedury ewakuacji na wypadek zdarzenia o charakterze terrorystycznym;
- 3) załącznik zawierający procedury, o których mowa w art. 16 ust. 10 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2234 oraz z 2022 r. poz. 583 i 655).

6. Komendant wojewódzki Policji oraz kierownik właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przy uzgadnianiu planu ochrony bierze pod uwagę potencjalny stan zagrożenia jednostki oraz wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa.

7. Odmowa uzgodnienia planu ochrony następuje w drodze decyzji administracyjnej.

8. Plan ochrony podlega ponownemu uzgodnieniu nie rzadziej niż raz na pięć lat lub na żądanie kierownika właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji w przypadku uzyskania przez nich informacji o nowym zagrożeniu dla obszaru, obiektu lub urządzenia objętego planem ochrony, które jest istotne dla obronności, interesu gospodarczego państwa, bezpieczeństwa publicznego lub innych ważnych interesów państwa.

9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, strukturę planu ochrony oraz szczegółowy zakres informacji odpowiadających poszczególnym elementom planu, o których mowa w ust. 4, uwzględniając potrzebę zapewnienia spójności dokumentu i sprawnego przeprowadzenia uzgodnień.”;

10. Przepisów ust. 1-9 nie stosuje się do planu ochrony jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, zwanego dalej „planem ochrony jednostki wojskowej”, na podstawie którego jest organizowana i realizowana ochrona tej jednostki.”;

4) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43.1. Komendant Główny Policji sprawuje nadzór nad zgodnością działalności specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych z planem ochrony i przepisami prawa, z zastrzeżeniem art. 43a i 44a, w zakresie:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań ochrony osób i mienia przez te formacje;
- 2) sposobów użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej przez pracowników ochrony;
- 3) posiadania niezbędnych kwalifikacji przez pracowników ochrony.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:

- 1) kontroli organizacji i zasad działania, uzbrojenia, wyposażenia oraz współpracy z innymi formacjami i służbami;
- 2) kontroli uprawnień pracowników ochrony do wykonywania czynności;
- 3) kontroli zgodności aktualnego stanu ochrony jednostki z planem ochrony;
- 4) kontroli warunków przechowywania broni i amunicji oraz zgodności ewidencji broni i amunicji ze stanem faktycznym;

5) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa oraz zapewnienie zgodności sposobu realizacji ochrony z planem ochrony.

3. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza funkcjonariusz Policji, na podstawie pisemnego upoważnienia Komendanta Głównego Policji, które wydaje się na wniosek kierownika właściwej komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji, komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2 mogą być prowadzone:

- 1) ze względu na zakres, jako:
 - a) problemowe – obejmujące wybrany zakres zagadnień związanych z ochroną lub prowadzoną działalnością ochronną,
 - b) kompleksowe – obejmujące całokształt zagadnień związanych z ochroną lub prowadzoną działalnością ochronną;
- 2) ze względu na tryb ich wszczynania, jako:
 - a) planowe – wynikające z rocznych planów kontroli specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, sporządzonych przez właściwych terytorialnie komendantów wojewódzkich Policji (Komendanta Stołecznego Policji) i zatwierdzonych przez Komendanta Głównego Policji,
 - b) doraźne – interwencyjne, wynikające z potrzeby zbadania nagłych zdarzeń.

5. Wniosek kierownika właściwej komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji, komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji o wydanie upoważnienia, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) stopień policyjny, imię i nazwisko, numer legitymacji służbowej funkcjonariusza Policji oraz nazwę jednostki organizacyjnej Policji, w której funkcjonariusz pełni służbę;
- 2) nazwę lub firmę oraz siedzibę i adres siedziby, przedsiębiorcy objętego nadzorem, jeżeli jest on osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, albo imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę i adres siedziby tego przedsiębiorcy, jeżeli jest on osobą fizyczną;
- 3) numer i datę wydania koncesji, określenie jej zakresu i formy świadczonych usług albo numer i datę uzgodnienia planu ochrony jednostki, w której ochronę sprawuje

wewnętrzna służba ochrony lub numer i datę wydania zezwolenia na utworzenie tej służby ochrony;

- 4) określenie specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej;
- 5) zakres czynności, o których mowa w ust. 2;
- 6) miejsce przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 7) datę rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2.

6. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej nadzoru;
- 2) oznaczenie jednostki organizacyjnej Policji, w której funkcjonariusz Policji pełni służbę;
- 3) oznaczenie podmiotu objętego nadzorem;
- 4) stopień policyjny, imię i nazwisko, numer legitymacji służbowej funkcjonariusza Policji oraz nazwę jednostki organizacyjnej Policji, w której funkcjonariusz Policji pełni służbę;
- 5) zakres czynności, o których mowa w ust. 2;
- 6) miejsce przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 7) datę rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 8) podpis i okrągłą pieczęć Komendanta Głównego Policji;
- 9) datę i miejsce wystawienia upoważnienia;
- 10) pouczenie o prawach i obowiązkach podmiotu objętego kontrolą.

7. W uzasadnionych przypadkach Komendant Główny Policji może:

- 1) przedłużyć ważność upoważnienia, o którym mowa w ust. 3, na czas niezbędny do zakończenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 2) zmienić zakres przedmiotowy lub miejsce wykonywania czynności o których mowa w ust. 2.

8. Funkcjonariusz Policji przeprowadzając czynności, o których mowa w ust. 2, ma prawo:

- 1) wstępu na teren obszarów i obiektów, a także innych miejsc, w których jest prowadzona ochrona;

- 2) wstępu na teren siedziby przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie ochrony osób i mienia, w takich dniach i godzinach, w jakich jest prowadzona lub powinna być prowadzona działalność;
- 3) wglądu do planu ochrony;
- 4) żądania od przedstawiciela specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej:
 - a) udostępnienia prowadzonej dokumentacji, w tym szkoleniowej,
 - b) udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach będących przedmiotem nadzoru;
- 5) utrwalania przebiegu tych czynności, za pomocą technik audiowizualnych.

9. Z ustnych wyjaśnień, o których mowa w ust. 8 pkt 4 lit. b, sporządza się protokół, który podpisuje funkcjonariusz Policji oraz osoba składająca wyjaśnienia.

10. Przed wejściem na teren, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, funkcjonariusz Policji jest obowiązany okazać kierownikowi jednostki, w skład której wchodzi obszary, obiekty i urządzenia podlegające ochronie lub osobie przez niego upoważnionej legitymację służbową oraz upoważnienie, o którym mowa w ust. 3.

11. Przed rozpoczęciem czynności, o których mowa w ust. 2, funkcjonariusz Policji jest obowiązany okazać kierownikowi jednostki, który powołał wewnętrzną służbę ochrony albo przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2 ust. 7, lub osobom przez nich upoważnionym, legitymację służbową oraz upoważnienie, o którym mowa w ust. 3.

12. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza się w obecności przedstawiciela specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

13. Z czynności, o których mowa w ust. 2, sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) nazwę lub firmę oraz adres siedziby specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej objętej nadzorem;
- 2) miejsce przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2;
- 3) stopień służbowy, imię i nazwisko oraz nazwę jednostki organizacyjnej Policji, w której funkcjonariusz Policji pełni służbę;
- 4) numer upoważnienia, o którym mowa w ust. 3;
- 5) zakres i czas trwania czynności, o których mowa w ust. 2;
- 6) ustalenia i wnioski poczynione w czasie przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2;
- 7) zalecenia, które mają na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do

przepisów prawa oraz zapewnienie zgodności sposobu realizacji ochrony z planem ochrony;

- 8) termin realizacji zaleceń;
- 9) podpisy osób, o których mowa w ust. 10 i 11.

14. Załącznikiem do protokołu, o którym mowa w ust. 13, może być nośnik obrazu lub dźwięku, na którym utrwalono przebieg kontroli.

15. Osoba, o której mowa w ust. 13 pkt 3 może wnieść do protokołu, o którym mowa w ust. 13, przed jego podpisaniem, pisemne zastrzeżenia co do sposobu przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2, ustaleń i wniosków, o których mowa w ust. 13 pkt 7, oraz zaleceń i terminu ich realizacji, o których mowa odpowiednio w ust. 13 pkt 8 i 9.

16. Podpisanie protokołu, o którym mowa w ust. 13, następuje nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 2.

17. W przypadku odmowy podpisania protokołu, o którym mowa w ust. 13, przez osobę, o której mowa w ust. 13 pkt 2, protokół podpisuje funkcjonariusz Policji i umieszcza w nim adnotację o przyczynie odmowy podpisania protokołu.

18. Czynności, o których mowa w ust. 2 funkcjonariusz Policji wykonuje w sposób możliwie niezakłócający funkcjonowania specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

19. W przypadku, gdy odpowiednio:

- 1) kierownik jednostki, w skład której wchodzi obszary, obiekty i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie;
- 2) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadający broń na podstawie świadectwa broni, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955 oraz 2022 r. poz. 275);
- 3) kierownik jednostki, w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony, wskaże na piśmie, że wykonywane czynności zakłócają w sposób istotny działalność specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, konieczność podjęcia takich czynności uzasadnia się w protokole, o którym mowa w ust. 13.

20. Naruszenia przepisów prawa lub nieprawidłowości stwierdzone w ramach przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2, w terminie określonym w zaleceniu, usuwa:

- 1) kierownik jednostki, w skład której wchodzi obszary, obiekty i urządzenia podlegające obowiązkowej ochronie;
 - 2) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadający broń na podstawie świadectwa broni, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o broni i amunicji;
 - 3) kierownik jednostki, w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony. ”;
- 5) art. 44a otrzymuje brzmienie:

„Art. 44a. 1. Komendant Główny Straży Granicznej sprawuje nadzór nad zgodnością działalności specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych z przepisami prawa w zakresie wykonywania zadań związanych z kontrolą bezpieczeństwa przeprowadzaną w portach lotniczych, w tym:

- 1) zasad i sposobów realizacji zadań związanych z kontrolą bezpieczeństwa w portach lotniczych;
- 2) posiadania przez pracowników ochrony niezbędnych kwalifikacji do wykonywania kontroli bezpieczeństwa.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:

- 1) kontroli organizacji i zasad działania,
- 2) kontroli uprawnień pracowników ochrony do wykonywania kontroli bezpieczeństwa;
- 3) wydawaniu pisemnych zaleceń mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej do przepisów prawa.

3. Komendant Główny Straży Granicznej, w zakresie sprawowanego nadzoru, o którym mowa w ust. 1, może powierzyć komendantom oddziałów Straży Granicznej przeprowadzenie czynności, o których mowa w ust. 2.

4. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza funkcjonariusz Straży Granicznej na podstawie pisemnego upoważnienia.

5. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 4, wydaje Komendant Główny Straży Granicznej funkcjonariuszowi Straży Granicznej wykonującemu zadania w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego. Przepis art. 43 ust. 5–7 stosuje się odpowiednio.

6. Funkcjonariusz Straży Granicznej przeprowadzający czynności, o których mowa w ust. 2, ma prawo:

- 1) wstępu na teren obszarów i obiektów, w których jest prowadzona kontrola bezpieczeństwa;
- 2) wstępu na teren siedziby specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej;
- 3) żądania od przedstawiciela specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej:
 - a) udostępnienia prowadzonej dokumentacji, w tym szkoleniowej,
 - b) udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień w sprawach będących przedmiotem kontroli;
- 4) utrwalania przebiegu tych czynności, za pomocą technik audiowizualnych.

7. Z ustnych wyjaśnień, o których mowa w ust. 6 pkt 3 lit. b, sporządza się protokół, który podpisuje funkcjonariusz Straży Granicznej oraz osoba składająca wyjaśnienia.

8. Przed wejściem na teren, o którym mowa w ust. 6 pkt 1 funkcjonariusz Straży Granicznej jest obowiązany okazać kierownikowi jednostki będącej portem lotniczym, w której jest prowadzona kontrola bezpieczeństwa lub osobie przez niego upoważnionej legitymację służbową oraz upoważnienie, o którym mowa w ust. 4.

9. Czynności, o których mowa w ust. 2, przeprowadza się w obecności przedstawiciela specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

10. Z czynności, o których mowa w ust. 2, sporządza się protokół. Przepisy art. 43 ust. 13-17 stosuje się odpowiednio.

11. Czynności, o których mowa w ust. 2, funkcjonariusz Straży Granicznej wykonuje w sposób możliwie niezakłócający funkcjonowania specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej.

12. W przypadku gdy odpowiednio:

- 1) kierownik jednostki będącej portem lotniczym, w której prowadzona jest kontrola,
 - 2) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadający broń na podstawie świadectwa broni, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o broni i amunicji,
 - 3) kierownik jednostki będącej portem lotniczym, w której prowadzona jest kontrola i w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony
- wskaże na piśmie, że wykonywane czynności zakłócają w sposób istotny działalność specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej, konieczność podjęcia takich czynności uzasadnia się w protokole, o którym mowa w ust. 10.

13. Naruszenia przepisów prawa i nieprawidłowości stwierdzone w ramach przeprowadzania czynności, o których mowa w ust. 2, w terminie określonym w zaleceniu usuwa odpowiednio:

- 1) kierownik jednostki będącej portem lotniczym, w której prowadzona jest kontrola bezpieczeństwa;
 - 2) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia, posiadający broń na podstawie świadectwa broni, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o broni i amunicji;
 - 3) kierownik jednostki będącej portem lotniczym, w której prowadzona jest kontrola bezpieczeństwa i w której utworzono wewnętrzną służbę ochrony.”;
- 6) po art. 44a dodaje się art. 44b w brzmieniu:
- „Art. 44b. W zakresie dotyczącym nadzoru Komendanta Głównego Policji oraz Komendanta Głównego Straży Granicznej nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi nieuregulowanym w ustawie, mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570).”;
- 7) uchyla się art. 46;
- 8) art. 50a i 50b otrzymują brzmienie:
- „Art. 50a. Kto, wbrew obowiązkowi określonemu w art. 43 ust. 20, art. 43a ust. 18 albo art. 44a ust. 13, nie usuwa, w terminie określonym w zaleceniu, naruszeń przepisów prawa lub nieprawidłowości, stwierdzonych w ramach nadzoru Komendanta Głównego Policji albo Ministra Obrony Narodowej albo Komendanta Głównego Straży Granicznej naruszeń przepisów lub nieprawidłowości, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
- Art. 50b. Kto osobie upoważnionej do przeprowadzenia:
- 1) kontroli działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie usług ochrony osób i mienia,
 - 2) kontroli sprawowanej w ramach nadzoru Komendanta Głównego Policji, Ministra Obrony Narodowej albo Komendanta Głównego Straży Granicznej nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych
- udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.”
- 9) po art. 50b dodaje się art. 50c w brzmieniu:

„Art. 50c. 1. Kto wbrew obowiązkowi określone w art. 7 ust. 3 lub 8 nie przedkłada do uzgodnienia planu ochrony, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.”.

Art. 136. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) uchyla się pkt 4b) i 4c) art. 6

2) w art. 29 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) ochrony ludności;”.

Art. 137. W ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1941 oraz z 2022 r. poz. 974) w art. 41o wprowadza się następujące zmiany:

1) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) ministrem właściwym do spraw wewnętrznych – w zakresie zarządzania kryzysowego, ochrony infrastruktury krytycznej oraz monitorowania potencjalnych zagrożeń w rozumieniu przepisów ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...);”;

2) uchyla się pkt 4.

3) w art. 83 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu radiacyjnym ministra właściwego do spraw wewnętrznych za pośrednictwem Służby Dyżurnej Państwa, jeżeli rozwój sytuacji może prowadzić do zagrożenia o skutkach przekraczających obszar jednego województwa albo jeżeli zagrożenie takie już wystąpiło”;

4) w art. 86t w ust. 2 w pkt 2 wyrazy »o którym mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym« zastępuje się wyrazami »o którym mowa w ustawie z dnia . o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2368 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 350, 807, 847 i 1390.

Art. 138. W ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1977, z późn. zm.⁸⁾) w art. 99 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 3d w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) gdy z wnioskiem o udzielenie zezwolenia występuje kierownik podmiotu leczniczego utworzonego przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”;
- 2) w ust. 4 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) kierownik podmiotu leczniczego utworzonego przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”.

Art. 139. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2022 r. poz. 557 i 1488) użyte w art. 5 ust. 1 pkt 2a, art. 32a ust. 1 i 32aa ust. 1 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 116 pkt 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”.

Art. 140. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 18 ust. 1 uchyla się pkt. 4;
- 2) w art. 40 uchyla się ust. 2;
- 3) w art. 40 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „zasilek celowy, o którym mowa w ust. 1 może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.”.

Art. 141. W ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2053 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 974) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13 po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:
„1c. Członkowie młodzieżowych drużyn pożarniczych, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490 oraz z 2022 r. poz. 1301), mogą przystąpić do kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy po ukończeniu 16 lat. Tytuł ratownika osoba, o której mowa w zdaniu pierwszym, uzyskuje z dniem ukończenia 18 lat.”.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. 2021 r. poz. 2120 oraz z 2022 r. poz. 830, 974, 1095 i 1344,

Art. 142. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, z późn. zm.⁹⁾) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień publicznych udzielanych podmiotom leczniczym utworzonym i nadzorowanym przez Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez tych ministrów nadzorowane, których przedmiotem są usługi z zakresu medycyny pracy świadczone dla funkcjonariuszy, żołnierzy i pracowników cywilnych resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych.”

Art. 143. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421 oraz z 2022 r. poz. 1570) po art. 47c dodaje się art. 47d–47g w brzmieniu:

„Art. 47d. 1. W przypadku nakazu odstrzału, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 8, jeżeli jest to niezbędne ze względu na rodzaj i skalę zagrożenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej lub funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, celem ich użycia do odstrzału sanitarnego zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonych obszarach.

2. Dowodzenie doraźnymi zgrupowaniami zadaniowymi, o których mowa w ust. 1, powierzane jest odpowiednio policjantowi, funkcjonariuszowi Straży Granicznej lub funkcjonariuszowi Państwowej Straży Pożarnej wskazanemu przez właściwego miejscowo komendanta odpowiednio Policji, Straży Granicznej lub Państwowej Straży Pożarnej, a w przypadku stworzenia doraźnego zgrupowania zadaniowego złożonego z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej lub funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej - policjantowi wskazanemu przez właściwego miejscowo komendanta Policji.

Art. 47e. 1. Jeżeli użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające, Minister Obrony Narodowej, na wniosek wojewody, może skierować doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z żołnierzy, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, do wykonywania zadań polegających na odstrzale, o którym

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2054 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 25, 872 i 1079.

mowa w art. 46 ust. 3 pkt 8, zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonych obszarach.”.

2. Dowodzenie doraźnymi zgrupowaniami zadaniowymi, o których mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach określonych w regulaminach wojskowych i według procedur obowiązujących w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Użycie doraźnych zgrupowań zadaniowych nie może zagrozić zdolności Sił Zbrojnych do realizacji zadań wynikających z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Art. 47f. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 47d i art. 47e, odpowiednio policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze używają broni myśliwskiej prywatnej lub użyczonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2020 r. poz. 955 oraz z 2022 r. poz. 275).

2. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej i żołnierzy realizujących zadania, o których mowa w ust. 1, ponosi wojewoda.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 47d i art. 47e:

- 1) nie stosuje się przepisów art. 47a dotyczących ryczałtu;
- 2) policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze współpracują z zarządcą lub dzierżawcą obwodu łowieckiego.

Art. 47g. W przypadkach, o których mowa w art. 47d i art. 47e, do obowiązków wojewody należy:

- 1) zapewnienie amunicji do broni, o której mowa w art. 47f ust. 1;
- 2) zwrot kosztów transportu, zakwaterowania i wyżywienia doraźnych zgrupowań zadaniowych zwrot kosztów zakwaterowania lub wyżywienia nie przysługuje w przypadku zapewnienia w miejscu wykonywania czynności bezpłatnego zakwaterowania lub wyżywienia.”.

Art. 144. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648) w art. 161 w ust. 4 wyrazy „art. 21a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1856 oraz z 2021 r. poz. 159)” zastępuje się wyrazami „art. 63 ust. 2 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 145. W ustawie z dnia 18 marca 2010 r. o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw aktywów państwowych oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2173) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166, z 2015 r. poz. 1485 oraz z 2016 r. poz. 266, 904 i 1250)” zastępuje się wyrazami „art. 116 ust. 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) użyte w art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 oraz w art. 6 ust. 4 – 6 w różnym przypadku wyrazy „dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „minister właściwy do spraw wewnętrznych”;
- 3) w art. 5:
 - a) w ust. 2 w pkt 6 wyrazy „dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa” zastępuje się wyrazami ministra właściwego do spraw wewnętrznych”;
 - b) w ust. 4 wyrazy „art. 6 ust. 5a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 9 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”.

Art. 146. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 884) w art. 2 w ust. 1 w pkt 5 wyrazy „ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 147. W ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1513) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
 - a) w pkt 1 wyrazy „art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 261)” zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt. 5 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;

b) w pkt 5 wyrazy „art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 14 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”;

c) uchyla się pkt 13,

d) dodaje się pkt 14 w brzmieniu:

„14) ustawa o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej – ustawę z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”;

2) w art. 8 w ust. 4 uchyla się pkt 1 i 2;

3) w art. 9 w ust. 1 uchyla się pkt 1.

Art. 148. W ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1484) w art. 49 w ust. 2 wyrazy „dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa” zastępuje się wyrazami „ministra właściwego do spraw wewnętrznych”.

Art. 149. W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 i 1250) w art. 25 w ust. 6i w pkt 2 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261)” zastępuje się wyrazami „art. 117 pkt 1 ustawy z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz.)”.

Art. 150. W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 268 i 2445) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Zadanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 może być realizowane przez wojewodę lub podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 2, w ramach prowadzenia centrum powiadamiania ratunkowego.”;

2) w art. 8a po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, okres wypowiedzenia wynosi 2 tygodnie.”;

3) po art. 8a dodaje się art. 8b w brzmieniu:

„Art. 8b. 1. Czas pracy operatora numerów alarmowych, starszego operatora numerów alarmowych, koordynatora oraz koordynatora - trenera nie może przekraczać przeciętnie: 12 godzin na dobę oraz 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym trwającym od 3 do 6 miesięcy.

2. Przez czas pracy operatora numerów alarmowych, starszego operatora numerów alarmowych, koordynatora oraz koordynatora - trenera rozumie się czas wykonywania zadań na stanowisku pracy.

3. W sytuacji nagłego zwiększenia lub przewidywanego zwiększenia natężenia ruchu alarmowego, czas pracy, o którym mowa w ust. 1, może zostać wydłużony do 16 godzin.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, operatorowi numerów alarmowych, starszemu operatorowi numerów alarmowych, koordynatorowi oraz koordynatorowi - trenerowi przysługuje dodatkowa przerwa regeneracyjna trwająca 30 minut.

5. Za przedłużony czas pracy, o którym mowa w ust. 3 operatorowi numerów alarmowych, starszemu operatorowi numerów alarmowych, koordynatorowi oraz koordynatorowi- trenerowi przysługuje dodatkowy czas wolny w wymiarze 8 godzin do odebrania w okresie rozliczeniowym, w terminie wyznaczonym przez pracodawcę, a - w razie braku takich możliwości po stronie pracodawcy, wynikających ze specyfiki pracy centrum powiadamiania ratunkowego - dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych.

6. Kierownik centrum lub jego zastępca określa minimalną obsadę osobową, a na okres zwiększonego ruchu alarmowego, przewidywanego na podstawie danych statystycznych, informacji pogodowych lub informacji o wydarzeniach organizowanych na terenie obsługiwanym przez centrum, opracowuje plan zwiększania obsady osobowej centrum.

4) w art. 9 dodaje się punkt 6) w brzmieniu:

"6) Sposób opracowywania planu zwiększania obsady osobowej centrum."

5) w art. 10 dodaje się ust. 14a i 14b w brzmieniu:

„14a. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, wojewoda lub podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 2, może udostępniać nagrania zgłoszeń alarmowych, przetwarzane w systemie teleinformatycznym, w celach szkoleniowych lub promocyjnych, po uprzednim ich zanonimizowaniu, na uzasadniony wniosek.

14b. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, wojewoda lub podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 2, może odmówić udostępnienia nagrań wskazanych w art. 10 ust. 14a w przypadku zaistnienia wątpliwości co do celowości i zasadności ich wykorzystania. Odmowa nie wymaga uzasadnienia.”;

6) w art. 14 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Centrum ma możliwość uzyskania dostępu do danych przestrzennych i związanych z nimi usług, za pośrednictwem innych systemów, niż ten, o którym mowa w ust. 2.”;

7) w art. 16 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) posługuje się co najmniej jednym językiem obcym w stopniu umożliwiającym płynną obsługę zgłoszeń alarmowych,”;

8) w art. 16b:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szkolenie podstawowe dla operatora numerów alarmowych, starszego operatora numerów alarmowych, koordynatora oraz koordynatora - trenera prowadzą wykładowcy lub instruktorzy wyznaczeni spośród pracowników zatrudnionych w centrach powiadamiania ratunkowego, spełniający warunki określone w art. 16b ust. 4 ustawy, przy udziale lub pod nadzorem przedstawiciela KCMSPR.

b) w ust. 4 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) specjalista posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w dziedzinie będącej przedmiotem szkolenia.”,

c) w ust. 5:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ramowe programy szkolenia podstawowego dla operatorów numerów alarmowych oraz ogólne tematy szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego,”,

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) szczegółową formę, szczegółowy tryb przeprowadzania, sposób dokumentowania egzaminu, o którym mowa w art. 16a ust. 2 oraz zasady powoływania komisji odwoławczej,”,

– uchyla się pkt 8;

– w części wspólnej skreśla się wyrazy „i zaświadczenia”;

9) w art. 18a:

a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) opracowywanie szczegółowego programu szkoleń podstawowych dla operatorów numerów alarmowych,”,

b) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Centra powiadamiania ratunkowego mogą prowadzić szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego w przypadku, gdy szkolenie obejmuje zakres pierwszej pomocy, powtórzenie i wdrożenie procedur obsługi zgłoszeń alarmowych oraz gdy szkolenie organizowane przez KCMSPR nie obejmuje zdiagnozowanych potrzeb szkoleniowych danego centrum.

3. Do szkoleń doskonalących mogą być wykorzystywane szkolenia udostępnione lub prowadzone przez inne podmioty.”;

10) w art. 20a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1648), , o ile jest to technicznie możliwe, obowiązany jest do preinstalacji aplikacji mobilnej Alarm112 na telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych sprzedawanych użytkownikom w autoryzowanych punktach sprzedaży.”;

11) w art. 28b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Certyfikat operatora numerów alarmowych uzyskany w przypadku, o którym mowa w ust. 1, zachowuje swą ważność po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.”;

12) w art. 29 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W przypadku natłoku zgłoszeń alarmowych, dostawca publicznie dostępnych usług telefonicznych kieruje połączenia do numerów 997, 998 i 999, zamiast do właściwego terytorialnie centrum powiadamiania ratunkowego do właściwych jednostek Policji, Państwowej Straży Pożarnej i dyspozytorni medycznych, na polecenie ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

6. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw zdrowia i ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb informowania dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych o wydaniu polecenia oraz sposób i tryb organizacji jednostek Policji, Państwowej Straży Pożarnej i dyspozytorni medycznych w celu utrzymania zdolności jednoczesnego dysponowania i obsługiwanie zgłoszeń i zdarzeń.”;

13) w art. 35 w ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa, w częściach, których dysponentami są minister właściwy do spraw administracji publicznej, minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz wojewodowie w zakresie systemu, będących skutkiem finansowym ustawy, wynosi 2 866 740 579 zł, z tego:

- 1) w 2023 r. – 244 655 481 zł;
- 2) w 2024 r. – 277 716 564 zł;
- 3) w 2025 r. – 275 668 457 zł;
- 4) w 2026 r. – 288 698 372 zł;
- 5) w 2027 r. – 276 536 395 zł;
- 6) w 2028 r. – 284 555 950 zł;
- 7) w 2029 r. – 292 572 028 zł;
- 8) w 2030 r. – 300 571 309 zł;
- 9) w 2031 r. – 308 789 466 zł;
- 10) w 2032 r. - 316 976 557 zł.”

Art. 151. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. z 2020 r. poz. 2145 oraz z 2022 r. poz. 1137) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12d w ust. 2 pkt 1 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261)” zastępuje się wyrazami „art. 116 pkt 1 ustawy z dnia ... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 13 w ust. 3 uchyla się pkt 22.

Art. 152. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2234 oraz z 2022 r. poz. 583 i 655) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 4 wyrazy „art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 261)” zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 5 ustawy z dnia... o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 4:
 - a) w ust. 3 w zdaniu pierwszym po wyrazach „lub środowisku,” dodaje się wyrazy „lub zagrożenia zaistnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 224a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,”

b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może wydawać zalecenia organom administracji publicznej mające na celu podjęcie działań zmierzających do podniesienia przygotowania do przejmowania kontroli nad zdarzeniami o charakterze terrorystycznym w drodze zaplanowanych przedsięwzięć, reagowania w przypadku wystąpienia takich zdarzeń oraz odtwarzania zasobów przeznaczonych na reagowanie na te zdarzenia.”;

3) w art. 12 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) Policja – w obiektach infrastruktury krytycznej wskazanych przez Komendanta Głównego Policji w uzgodnieniu z Szefem ABW;”;

2) Żandarmeria Wojskowa – w obiektach należących do komórek i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych albo administrowanych przez te komórki i jednostki organizacyjne, wskazanych przez Ministra Obrony Narodowej”.

4) w art. 15 w ust. 9 wyraz „zadania” zastępuje się wyrazem „przedsięwzięcia”;

5) w art. 16:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Opinie, o których mowa w ust. 1 lub 2 uznaje się za przekazane w sposób skuteczny także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) lub za pomocą innych środków łączności, a ich treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w aktach w formie pisemnej.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prezes Rady Ministrów, a w przypadkach niecierpiących zwłoki, o których mowa w ust. 1 i 2 odpowiednio minister właściwy do spraw wewnętrznych lub minister właściwy do spraw zagranicznych, niezwłocznie informuje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o wprowadzeniu, zmianie lub odwołaniu stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej objętych ochroną Służby Ochrony Państwa albo Żandarmerii Wojskowej, minister właściwy

do spraw zagranicznych informuje o wprowadzeniu, zmianie lub odwołaniu stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP odpowiednio ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo Ministra Obrony Narodowej.”,

d) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wprowadzenie stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP stanowi podstawę do realizacji przez organy administracji publicznej, kierowników służb i instytucji właściwych w sprawach bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego oraz właścicieli i posiadaczy obiektów, instalacji, urządzeń infrastruktury administracji publicznej lub infrastruktury krytycznej:”

e) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Po otrzymaniu informacji o wprowadzeniu stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP podmioty, o których mowa w ust. 4, niezwłocznie potwierdzają ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, za pośrednictwem Służby Dyżurnej Państwa, fakt otrzymania informacji o wprowadzeniu stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP oraz przekazują raport o stanie realizacji przedsięwzięć wynikających z wprowadzonego stopnia.

4b. Podmioty, o których mowa w ust. 4, opracowują procedury realizacji przedsięwzięć określonych przepisami wydanymi na podstawie ust. 5, w tym moduły zadaniowe dla każdego stopnia alarmowego oraz stopnia alarmowego CRP, zawierające wykaz zadań do wykonania w ramach poszczególnych przedsięwzięć.”

f) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres przedsięwzięć wykonywanych w ramach kompetencji ustawowych przez organy administracji publicznej, kierowników służb i instytucji właściwych w sprawach bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego oraz właścicieli i posiadaczy obiektów, instalacji, urządzeń infrastruktury administracji publicznej lub infrastruktury krytycznej w poszczególnych stopniach alarmowych wprowadzanych w trybie ust. 1 i stopniach alarmowych CRP oraz tryb przekazywania informacji o wprowadzeniu, zmianie lub odwołaniu tych stopni i wdrażaniu wykonywanych w nich przedsięwzięć, mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawności przepływu informacji oraz minimalizacji skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym.”;

6) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku wprowadzenia pierwszego stopnia alarmowego lub pierwszego stopnia alarmowego CRP w trybie art. 16 ust. 1, Szef ABW może powołać sztab koordynacyjny, w skład którego wchodzi przedstawiciele wyznaczeni przez podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 1.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku wprowadzenia drugiego lub wyższego stopnia alarmowego lub drugiego lub wyższego stopnia alarmowego CRP, w trybie art. 16 ust. 1, Szef ABW powołuje sztab koordynacyjny, o którym mowa w ust. 1.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do zadań sztabu koordynacyjnego należy:

- 1) rekomendowanie zmiany lub odwołania stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP;
- 2) dokonywanie oceny stopnia zagrożenia obiektów, instalacji, urządzeń infrastruktury krytycznej zlokalizowanych na obszarze objętym obowiązaniem stopnia alarmowego lub stopnia alarmowego CRP oraz wydawanie rekomendacji zmierzających do ich odpowiedniego zabezpieczenia;
- 3) rekomendowanie form i zakresu współdziałania podmiotów wchodzących w skład sztabu koordynacyjnego i biorących udział w jego pracach.”;

7) po art. 17 dodaje się art. 17a i 17b w brzmieniu:

„Art. 17a. W przypadku wprowadzenia drugiego stopnia alarmowego lub stopnia wyższego w trybie art. 16 ust. 1, wprowadza się zakaz wstępu do przedszkoli, szkół i uczelni osobom postronnym na obszarze objętym stopniem alarmowym.

Art. 17b. W przypadku wprowadzenia trzeciego lub czwartego stopnia alarmowego w trybie art. 16 ust. 1 minister właściwy do spraw wewnętrznych może wydać polecenie wprowadzenia całodobowych dyżurów we wskazanych urządzeniach lub jednostkach organizacyjnych organów administracji publicznej.”;

8) w art. 22:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, może być przekazany ze skutkiem wiążącym także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji

elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) lub za pomocą innych środków łączności, a jego treść oraz istotne motywy takiego załatwienia sprawy utrwała się w aktach w formie pisemnej.”,

- b) w ust. 7 po wyrazie „Policji” dodaje się wyrazy „na podstawie ust. 1 lub na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,”.

Art. 153. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 223, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 65 w ust. 1 oraz w art. 393 w ust. 1 wyrazy „art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 261) zastępuje się wyrazami „art. 3 pkt 5 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 2) w art. 166 w ust. 10 w pkt 4 wyrazy „ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej.”;
- 3) w art. 168 w ust. 9 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) przekazuje ją ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych za pośrednictwem Służby Dyżurnej Państwa;”;
- 4) w art. 171 w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych za pośrednictwem Służby Dyżurnej Państwa;”.

Art. 154. W ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2021 r. poz. 936 i 1891) w art. 6 w ust. 1 w pkt 8 wyrazy „ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz.)”.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2368 oraz z 2022 r. poz. 88, 258, 855, 1079 i 1549

Art. 155. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1369, 2333 i 2445 oraz z 2022 r. poz. 655) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 w ust. 8 pkt 11 otrzymuje brzmienie:
„11) Służbie Dyżurnej Państwa;”;
- 2) w art. 10 ust. 4 wyrazy „w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261)” zastępuje się wyrazami „w art. 116 pkt 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. ...)”;
- 3) w art. 15 w ust. 7 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) ministra właściwego do spraw wewnętrznych - w przypadku gdy operator usługi kluczowej jest jednocześnie operatorem infrastruktury krytycznej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej; ”;
- 4) w art. 26:
 - a) użyte w ust. 2, ust. 5 pkt 1 oraz w ust. 7 pkt 5 i 6 wyrazy „art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 116 pkt 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”;
 - b) w ust. 3 uchyla się pkt 13;
- 5) w art. 35 w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym” zastępuje się wyrazami „art. 8 ust. 1 ustawy z dnia o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej”;
- 6) w art. 36:
 - a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Pracownik Zespołu przewodniczący przedstawiciel ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”;
 - b) w ust. 6 wyrazy „dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa” zastępuje się wyrazami „przedstawiciel ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o którym mowa w ust. 3”;
 - c) w ust. 7 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) podejmuje decyzję o wystąpieniu do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o skierowanie wniosku do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zwołania Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego;”;

- 7) w art. 39 w ust. 4 wyrazy „dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa” zastępuje się wyrazami „minister właściwy do spraw wewnętrznych”;
- 8) w art. 66 w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) przedstawiciel ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o którym mowa w art. 36 ust. 3;”;
- 9) w art. 67 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Prezes Rady Ministrów w celu koordynacji działań administracji rządowej w zakresie cyberbezpieczeństwa może, na podstawie rekomendacji Kolegium, wydawać wiążące wytyczne dotyczące zapewnienia cyberbezpieczeństwa na poziomie krajowym oraz funkcjonowania krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, a także żądać informacji i opinii w tym zakresie od:
 - 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do działalności Służby Dyżurnej Państwa, Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa;
 - 2) Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do działalności CSIRT MON;
 - 3) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - w odniesieniu do działalności CSIRT GOV;
 - 4) Dyrektora Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej - Państwowego Instytutu Badawczego - w odniesieniu do działalności CSIRT NASK;
 - 5) ministra właściwego do spraw informatyzacji - w odniesieniu do zadań realizowanych zgodnie z ustawą.”.

Art. 156. W ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490 oraz z 2022 r. poz. 1301) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą brać bezpośredni udział w działaniach ratowniczych i akcjach ratowniczych.”;
- 2) w art. 13:
 - a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Jednorazowe odszkodowania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 3 pkt 1, przysługują na zasadach określonych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej, w wysokości kwot ustalanych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i są wypłacane przez właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.”,

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W razie śmierci strażaka ratownika OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, koszty pogrzebu pokrywa się ze środków pozostających w dyspozycji właściwego komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w trybie i na zasadach określonych dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej.”;

3) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Niekompletny wniosek o przyznanie świadczenia ratowniczego organ przyznający pozostawia bez rozpoznania, o czym informuje osobę składającą wniosek.”;

4) w art. 29 po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Podmiot wydający legitymację prowadzi rejestr wydanych legitymacji.

1b. Podmiot wydający legitymację jest administratorem danych przetwarzanych w rejestrze wydanych legitymacji.

1c. W rejestrze wydanych legitymacji gromadzi się dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3, 4 i 6, oraz informacje o unieważnieniu legitymacji.”;

5) w art. 30 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór i sposób nadawania odznaki, o której mowa w ust. 1,
- 2) wzór wniosku o przyznanie odznaki, o której mowa w ust. 1,
- 3) wzór dyplomu stwierdzającego nadanie odznaki, o której mowa w ust. 1,
- 4) tryb przedstawiania wniosku o nadanie odznaki, o której mowa w ust. 1, oraz tryb wręczenia odznaki, o której mowa w ust. 1, wraz z dyplomem,
- 5) sposób noszenia odznaki, o której mowa w ust. 1

– kierując się szczególnym charakterem wykonywanych zadań oraz zasługami na rzecz społeczności lokalnej.”;

6) w art. 50:

a) w ust. 5 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Pełnienie funkcji publicznej lub zatrudnienie w urzędzie obsługującym organ administracji samorządowej, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie jest wymagane dla całego okresu, który ma potwierdzić.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, podlega weryfikacji przez właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) pod względem jego

wiarygodności w terminie 30 dni od dnia otrzymania oświadczeń. Wezwanie, o którym mowa w ust. 8, przedłuża termin, o którym mowa w zdaniu 1.”,

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Oświadczenie podlega zatwierdzeniu przez właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, które jest dokonywane w toku postępowania administracyjnego, o którym mowa w art. 17. Odmowa zatwierdzenia oświadczenia następuje w drodze postanowienia.”,

d) w ust. 9 dotychczasową treść oznacza się jako zdanie pierwsze i dodaje zdanie drugie w brzmieniu:

„Odmowa potwierdzenia następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.”.

Art. 157. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1212, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 109 ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. W stosunku do kierujących pojazdami ochotniczych straży pożarnych, o których mowa w art. 106 ust. 3, dodatkowym warunkiem wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym jest przedstawienie zaświadczenia wydanego przez podmiot, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. poz. 2490), potwierdzającego, że osoba ma być kierującym pojazdem ochotniczej straży pożarnej.”.

Art. 158. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2022 r., poz. 1385, 1723) art. 43a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

5. Sprzedaż paliw ciekłych z wykorzystaniem stacji paliw jest dozwolona wyłącznie, gdy sprzedający zapewni minimum 24 godzinne zasilanie awaryjne w energię elektryczną.

Art. 159. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Prezes Narodowego Banku Polskiego przekazuje Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego zestawienie podmiotów podlegających nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego umieszczonych w prowadzonym przez siebie wykazie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 134.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1997, 2269, 2328 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1002.

2. W terminie 45 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy w wykazie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 134, prowadzonym przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego umieszcza się podmioty zgodnie z zestawieniem, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, umieszczenie podmiotu w wykazie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 134, prowadzonym przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego nie wymaga decyzji administracyjnej.

4. Po umieszczeniu podmiotów w prowadzonym przez siebie wykazie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 134, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego niezwłocznie:

- 1) informuje o tym umieszczone podmioty oraz Prezesa Narodowego Banku Polskiego;
- 2) przesyła ten wykaz do właściwych terytorialnie wojewodów.

5. Po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 4 pkt 1, Prezes Narodowego Banku Polskiego usuwa podmioty umieszczone w wykazie prowadzonym przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego z prowadzonego przez siebie wykazu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 134. Usunięcie podmiotów, o którym mowa w zdaniu pierwszym nie wymaga decyzji administracyjnej.

Art. 160. Do spraw uregulowanych w ustawie zmienianej w art. 154, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Rozdział 14

Przepisy przejściowe i dostosowujące

Art. 161. Tworzy się Krajowy System Informacji o Zasobach Ochrony Ludności „SI OMNIBUS”, o którym mowa w art. 10, który należy wdrożyć 24 miesiące od wejścia w życie ustawy.

Art. 162. Likwiduje się państwową jednostkę budżetową, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4.

Art. 163. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stroną umów i porozumień zawartych przez Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa albo kierowaną przez niego

państwową jednostkę budżetową, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4, staje się odpowiednio minister właściwy do spraw wewnętrznych albo obsługujący go urząd.

Art. 164. 1. Stosunki pracy osób zatrudnionych w państwowej jednostce budżetowej, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4, wygasają:

- 1) z dniem 31 marca 2023 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 28 lutego 2023 r. nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 2) po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia, jednak nie później niż dnia 30 czerwca 2023 r.

2. Pracownik, któremu przedstawiono propozycję zatrudnienia składa w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, pracownikom przysługują świadczenia należne w związku ze zniesieniem państwowej jednostki budżetowej, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do pracowników, którzy nabyli prawo do odprawy przysługującej w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Art. 165. 1. W przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia, o której mowa w art. 163 ust. 2, z dniem określonym w tej propozycji, dotychczasowy stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, przekształca się odpowiednio w stosunek pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony.

2. Na mocy przekształcenia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 1, osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę staje się członkiem korpusu służby cywilnej na zasadach określonych w przepisach dotyczących służby cywilnej.

3. Do pracowników, którzy podjęli po raz pierwszy pracę w służbie cywilnej na mocy przekształcenia stosunku pracy, o którym mowa w ust. 1 nie stosuje się przepisu art. 35 ust. 2–6 oraz art. 36 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Art. 166. Mienie Skarbu Państwa będące w dyspozycji lub w trwałym zarządzie państwowej jednostki budżetowej, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4, stają się mieniem będącym w dyspozycji lub w trwałym zarządzie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 167. W celu wykonania przepisów niniejszej ustawy związanych ze zniesieniem państwowej jednostki budżetowej, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4, Prezes Rady Ministrów dokona, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, między częściami, działami i rozdziałami budżetu państwa, z zachowaniem wynikającego z ustawy budżetowej przeznaczenia środków.

Art. 168. Kryteria, o których mowa w art. 5b ust. 2 pkt 3 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4, pozostają w mocy do czasu uchwalenia kryteriów, o których mowa w art. 117 ust. 1, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 169. Jednolity wykaz obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, o którym mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4, pozostaje w mocy do czasu sporządzenia wykazu, o którym mowa w art. 117 pkt 1, jednak nie dłużej niż przez okres 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 170. Operatorzy infrastruktury krytycznej wyznaczą po raz pierwszy osoby, o których mowa w art. 122, w terminie 15 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 171. 1. Plany ochrony infrastruktury krytycznej, o których mowa w art. 6 ust. 5 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4, zatwierdzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc przez okres 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Plany ochrony infrastruktury krytycznej, o których mowa w art. 6 ust. 5 ustawy uchylanej w art. 180 pkt 4, przedłożone do uzgodnienia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są uzgadniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 172. 1. Plany ochrony, o których mowa w art. 7 ustawy zmienianej w art. 130, uzgodnione przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają obowiązkowi ponownego przedłożenia do uzgodnienia w trybie art. 7 ust. 1, 3–9 ustawy zmienianej w art. 130 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie później niż przed upływem 5 lat od dnia uzgodnienia na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Plany ochrony, o których mowa w art. 7 ustawy zmienianej w art. 130, przedłożone do uzgodnienia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są uzgadniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 173. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 6 ust. 7, art. 9 ust. 3, art. 12 ust. 4, art. 13 ust. 3 oraz art. 21a ust. 4 ustawy uchylanej w art. 176 pkt 4 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 8 ust. 13, art. 20 ust. 11, oraz art. 63 ust. 3 niniejszej ustawy;
- 2) art. 16 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 151 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 151 w brzmieniu nadanym niżej ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 174. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 14 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 130 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 50 niniejszej ustawy;
- 2) art. 9 i art. 16b ust. 5 ustawy zmienianej w art. 150 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego art. 9 oraz art. 16b ust. 5, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 3) art. 16 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 152 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego art. 16 ust. 5, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 175. Dotychczasowy akt wykonawczy do art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej pozostaje w mocy do czasu wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 50 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 176. Dotychczasowe procedury realizacji przedsięwzięć określonych przepisami wydanymi na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 151, w tym moduły zadaniowe dla każdego stopnia alarmowego oraz stopnia alarmowego CRP, zachowują moc przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 151, w brzmieniu nadanym niżej ustawą..

Art. 177. Obowiązek instalowania aplikacji Alarm112 i RSO na telekomunikacyjnych urządzeniach końcowych sprzedawanych użytkownikom stosuje się po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 178. Warunek, o którym mowa w art. 158 stosuje się po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Rozdział 15

Przepisy końcowe

Art. 179. 1. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadań wynikających z ustawy wynosi w:

- 1) 2023 r. – 1 000 000 000 zł;
- 2) 2024 r. – 2 708 800 000 zł;
- 3) 2025 r. – 3 017 100 000 zł;
- 4) 2026 r. – 3 268 100 000 zł;
- 5) 2027 r. – 3 502 200 000 zł;
- 6) 2028 r. – 3 614 200 000 zł;
- 7) 2029 r. – 3 729 500 000 zł;
- 8) 2030 r. – 3 844 400 000 zł;
- 9) 2031 r. – 3 958 500 000 zł;
- 10) 2032 r. – 4 071 600 000 zł.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1 i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego półrocza i na koniec każdego roku kalendarzowego oraz w razie konieczności wdraża mechanizm korygujący określony w ust. 3.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem lub przekroczenia w danym roku budżetowym limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych wprowadza mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy.

Art. 180. Traci moc:

- 1) dekret z dnia 23 kwietnia 1953 r. o świadczeniach w celu zwalczania klęsk żywiołowych (Dz. U. Nr 23, poz. 93, z 1959 r. Nr 27, poz. 167, z 1970 r. Nr16, poz. 138, z 1983 r. Nr 44, poz. 200, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1998 r Nr 106, poz. 668 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 590).
- 2) ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897);
- 3) ustawa z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności, praw człowieka i obywatela (Dz. U. poz. 1955) – w części dotyczącej stanu klęski żywiołowej;
- 4) ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261);
- 5) ustawa z dnia 18 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 379 oraz z 2022 r. poz. 1561).

Art. 181. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.